

T.C.

KALKINMA BAKANLIĞI

STRATEJİK PLANI

2014-2018

T.C.

KALKINMA BAKANLIĞI

STRATEJİK PLANI

2014-2018

“Büyük davamız, en medeni ve en müreffeh millet olarak varlığımızı yükseltmektir. Bu, yalnız kurumlarında değil, düşüncelerinde temelli bir inkılap yapmış olan büyük Türk milletinin dinamik idealidir. Bu ideali en kısa bir zamanda başarmak için, fikir ve hareketi, beraber yürütmek mecburiyetindeyiz. Bu teşebbüste başarı, ancak, türeli bir planla ve en rasyonel tarzda çalışmakla mümkün olabilir.” *

Mustafa Kemal ATATÜRK

*TBMM'nin V. Dönem 3. Yasama Yılı Açış Konuşmaları, TBMM Zabıt Ceridesi
Cilt: 20 1.11.1937 s.7 b.

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR	i
BAKANIN MESAJI	1
MÜSTEŞAR SUNUŞU	3
YÖNETİCİ ÖZETİ	5
İZLENEN YÖNTEM VE SÜREÇ	10
DURUM ANALİZİ	13
MİSYONUMUZ, VİZYONUMUZ, TEMEL DEĞERLERİMİZ	23
AMAÇLAR VE HEDEFLER	24
STRATEJİK PLANIN UYGULAMA, İZLEME VE DEĞERLENDİRME SÜRECİ	80
EKLER	
Ek 1: 2014-2018 Bakanlık Stratejik Planı Hedefleri ve Onuncu Kalkınma Planı İlişkisi	82
Ek 2: Yasal Yükümlülükler ve Mevzuat Analizi	85
Ek 3: Ürün ve Hizmetler	90
Ek 4: Ürün / Hizmetler – Yararlanıcı Matrisi	91
Ek 5: Hedeflerden Sorumlu ve İşbirliği Yapacak Birimler	93
Ek 6: İnsan Kaynakları	94
Ek 7: Bakanlık Organizasyon Şeması	95
TABLolar	
Tablo 1-Stratejik Planın Hazırlanması Sürecinde Katılımcılık	12
Tablo 2-Türkiye’de Kamu Yatırımları	45
Tablo 3-Amaçlar ve Hedefler Bazında Maliyet	79

KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği
BBYSP	Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı
BGK	Bölgesel Gelişme Komitesi
BGUS	Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi
BGYK	Bölgesel Gelişme Yüksek Kurulu
BİT	Bilgi ve İletişim Teknolojileri
BM	Birleşmiş Milletler
BMGK	Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi
D-8	Gelişmekte Olan Sekiz Ülke
DPT	Devlet Planlama Teşkilatı
DTÖ	Dünya Ticaret Örgütü
EİT	Ekonomik İşbirliği Teşkilatı
GZFT	Güçlü Yanlar, Zayıf Yanlar, Fırsatlar, Tehditler
IPA	Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı
IPARD	Kırsal Kalkınma İçin Katılım Öncesi Yardım Aracı
İKİS	İl Koordinasyon ve İzleme Sistemi
İSEDAK	İslam İşbirliği Teşkilatı Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi
KAYS	Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi
KEİT	Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı
KEP	Katılım Öncesi Ekonomik Program
KHK	Kanun Hükmünde Kararname
KMYKK	Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu
KÖİ	Kamu-Özel İşbirliği
KÖYDES	Köylerin Altyapısının Desteklenmesi Projesi
KYPBS	Kamu Yatırımları Proje Bilgi Sistemi
OECD	Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı
OVP	Orta Vadeli Program
ÖİK	Özel İhtisas Komisyonu
PKKK	Para, Kredi ve Koordinasyon Kurulu
PP	Performans Programı
SEGE	Sosyo Ekonomik Gelişmişlik Endeksi
SP	Stratejik Plan
SPÇG	Stratejik Plan Çalışma Grubu
SPYK	Stratejik Plan Yönlendirme Kurulu
STK	Sivil Toplum Kuruluşu
YDO	Yatırım Destek Ofisi
YPK	Yüksek Planlama Kurulu

KALKINMA BAKANLIĞI BİRİMLERİ

BGYUGM	Bölgesel Gelişme ve Yapısal Uyum Genel Müdürlüğü
BHİM	Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğı
BTDB	Bilgi Toplumu Dairesi Başkanlığı
DEİGM	Dış Ekonomik İlişkiler Genel Müdürlüğü
EMSAGM	Ekonomik Modeller ve Stratejik Araştırmalar Genel Müdürlüğü
HM	Hukuk Müşavirliğı
İDBB	İç Denetim Birimi Başkanlığı
İSKGM	İktisadi Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü
KAM	Kalkınma Araştırmaları Merkezi
KSDB	Kurullar Sekreteryası Dairesi Başkanlığı
KSYDB	Kurumsal ve Stratejik Yönetim Dairesi Başkanlığı
ÖKM	Özel Kalem Müdürlüğü
SGDB	Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı
SSKGM	Sosyal Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü
YHGM	Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü
YPİDGM	Yatırım Programlama, İzleme ve Değerlendirme Genel Müdürlüğü
YPKDGM	Yıllık Programlar ve Konjonktür Değerlendirme Genel Müdürlüğü

BAKANIN MESAJI

Son yıllarda kamu yönetimi birçok açıdan dönüşüm geçirmektedir. Tüm dünyada hesap verebilirlik, cevap verebilirlik, katılımcılık ve açıklık gibi kavramlarla ortaya çıkan iyi yönetim ilkelerinin yaygınlaşmasıyla birlikte, sivil toplumun ve dolayısıyla vatandaşların politika oluşturma süreçlerine katkısı artmaktadır. Özellikle bilginin yayılım hızındaki artış ve iletişim teknolojilerinde yaşanan gelişmelere paralel olarak vatandaşların kamudan taleplerinde önemli değişimler yaşanmaktadır. Beklentilerdeki bu hızlı değişim ve artan çeşitlilik, kamu politikası oluşturma ve hizmet sunum süreçlerinde de farklı yöntemlerin kullanılmasını gerekli kılmaktadır.

Katılımcılığı ön plana alarak, vatandaşlarımızın taleplerine duyarlı, etkili, ekonomik ve planlı hizmet sunumu sağlamak üzere ortaya çıkan stratejik yönetim süreci bu farklı yöntemlerden bir tanesidir. Stratejik yönetim sürecinin kamu genelinde koordinasyonu görevi Kalkınma Bakanlığı tarafından yürütülmektedir. Bu görev kapsamında, stratejik yönetimin merkezi uyumlaştırma fonksiyonunu da icra eden Bakanlık, 2009-2013 yıllarını kapsayan ilk Stratejik Planını hazırlamış ve uygulamaya koymuştur.

2009-2013 Stratejik Plan dönemi içerisinde, kamu, özel ve sivil toplum içerisinde yer alan ilgili paydaşların katkı ve katılımlarıyla 2014-2018 dönemini kapsayan Onuncu Kalkınma Planı hazırlanmıştır. Yeni bir anlayış ve katılımcı bir yaklaşımla hazırlanan Onuncu Kalkınma Planı, Türkiye'nin uluslararası değer zinciri hiyerarşisinde üst basamaklara çıkmasını, yüksek gelirli ülkeler arasında yer almasını ve yoksulluğu ortadan kaldırmış bir ülke haline gelmesini amaçlamaktadır.

2014-2018 dönemini kapsayan Stratejik Planı, Onuncu Kalkınma Planında belirlenen amaç ve hedefler doğrultusunda Bakanlığa düşen rol ve sorumlulukları da içerecek şekilde katılımcı süreçlerle hazırlamış bulunuyoruz. Kalkınma Bakanlığı, bu dönemde de strateji ve politika üretimine odaklanmış bir kurum olarak, ülkemizin kalkınma vizyonuna ulaşma çabalarında öncü rol üstlenecektir.

Stratejik Plan çalışmalarına katkıda bulunan tüm Bakanlık mensuplarına teşekkür eder, Stratejik Planımızın Bakanlığımıza ve ülkemize hayırlı olmasını dilerim.

Dr. Cevdet YILMAZ

Bakan

MÜSTEŞAR SUNUŞU

Kalkınma Bakanlığı, planlama deneyimi ve kamu ve özel sektör için yönlendirici ve yol gösterici işleviyle, ülkemizin kalkınma sürecine 50 yılı aşkın bir süredir önemli katkılar sunmakta olan bir kamu kurumudur.

Dünyada yaşanan hızlı değişim, her alanda olduğu gibi kamu yönetimi alanında da güçlü yönlerini kullanabilen ve beşeri sermayesini somut hedeflere yönlendirebilen kurumları öne çıkarmaktadır.

Bakanlık 2014-2018 dönemi Stratejik Planını bu çerçevede, ülke kaynaklarını etkili ve verimli kullanarak ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmenin hızlandırılması amacıyla gerekli plan, politika ve stratejilerin oluşturulması ve bunların koordinasyonu ve uygulamasının takip edilerek beklenen sonuçlara ulaştırılması perspektifiyle hazırlamıştır.

Bakanlığın 2014-2018 dönemi Stratejik Planında, politika geliştirme, belirlenen politikaları somut iş programlarına ve bütçelere dayandırarak uygulamayı etkili bir şekilde izleme ve değerlendirme yaklaşımı ön plana çıkmaktadır. Stratejik planın ana çatısını oluşturan amaç, hedef ve stratejiler belirlenirken Bakanlığın temel işlevleri kapsamlı bir biçimde analiz edilerek, beklentilerin en üst düzeyde karşılanmasına özen gösterilmiştir.

Stratejik Plan çalışmalarına, Bakanlık mensuplarının yanı sıra, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör ve üniversitelerden katkı sağlanmıştır. Yeni Stratejik Plan döneminde paydaş katkısı sadece hazırlık dönemi ile sınırlı kalmayacak, amaç ve hedeflere ulaşılmasındaki başarı düzeyini artırmak için plan dönemi boyunca uygulamanın önemli bir parçasını oluşturacaktır.

Bakanlığın misyonu, ülkemizin ekonomik ve sosyal kalkınmasının hızlandırılması ve dengeli ve sürdürülebilir kılınması için katılımcı bir yaklaşımla kalkınma planları hazırlamak, bu kapsamda hükümete müşavirlik yapmak ve toplumun tüm kesimlerine yol göstermektir. Bakanlık, Stratejik Planı bu misyon doğrultusunda, ilgili tüm paydaşlarla iletişim ve aktif işbirliği içerisinde uygulayacak ve gerekli izleme ve değerlendirme çalışmalarını yapacaktır.

Kemal MADENOĞLU

Müsteşar

YÖNETİCİ ÖZETİ

641 sayılı Kalkınma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile Kalkınma Bakanlığının kurulmasının ardından; Bakanlığın 2014-2018 Stratejik Planı hazırlık çalışmaları, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu (KMYKK), Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ve Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlara Dair 1 Sıra Nolu Tebliğe uygun olarak 2011 yılı Ağustos ayında başlatılmıştır.

Çalışma sürecinin ve modelinin belirlenmesinde “Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu” esas alınmıştır. Süreç boyunca katılımcılığa önem verilmiş, tüm iç paydaşların ve yararlanıcıların sürece katılımına ve fikirlerinin alınmasına dikkat edilmiştir. Kurum içi paydaşların katılımını sağlamak için Stratejik Plan Çalışma Grubu (SPÇG) toplantılar düzenlemiş ve sürecin her aşamasında tüm birimlerin katkılarını almıştır. Ayrıca, dış paydaşlara yönelik olarak kapsamlı bir anket çalışması yapılmıştır.

Bakanlığın misyonu, 641 sayılı KHK ile tanımlanan görevler çerçevesinde oluşturulmuştur. Bakanlık için belirlenen vizyonun ana unsuru ise “politika ve strateji üretimine ve koordinasyonuna yoğunlaşmak” olarak belirlenmiştir. Belirlenen vizyona ulaşmak amacıyla 6 amaç ve 31 hedef belirlenmiştir. Kalkınma sürecinin tasarlanması ile temel politika belgelerinin hazırlanması, uygulanması ve izleme-değerlendirilmesi, kısa, orta ve uzun vadeli tahmin, analiz ve araştırmalar yapılması, kamu yatırımlarının etkin ve etkili yönetimi, bölgelerin sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyelerinin ve rekabet güçlerinin artırılması, Türkiye’nin ikili ve çok taraflı ilişkilerinin güçlendirilmesine katkı sağlanması ve Bakanlığın kurumsal yapısının güçlendirilmesi alanlarında amaçlar belirlenmiştir.

SP’nin ana çatısını oluşturan amaç, hedef ve stratejiler, kapsamlı ve ayrıntılı durum analizi sonuçları doğrultusunda şekillendirilmiştir. Amaç, hedef ve stratejilerin, mevcut durumdan yola çıkarak paydaş beklentilerine azami düzeyde cevap veren bir nitelik arz etmesine çalışılmıştır.

SP’nin etkinliğinin artırılması için uygulamanın yanı sıra izleme ve değerlendirmeye de önem verilmiştir. Bu kapsamda, birimlerin rol ve sorumlulukları belirlenmiş, izleme ve değerlendirme sürecinde oluşturulması gereken temel raporlar tanımlanmıştır. Önümüzdeki dönemde SP’nin gerçekleşme durumunu izlemek üzere kullanılacak olan performans göstergeleri sayısal hedefler bazında revize edilebilecektir.

Sonuç olarak, SP, Bakanlığın tüm faaliyetlerine yön verecek ve uygulamanın aracı olacak bir yol haritası niteliği taşımaktadır.

BİR BAKIŞTA STRATEJİK PLAN

MİSYONUMUZ

Ülkemizin ekonomik ve sosyal kalkınmasının hızlandırılması, dengeli ve sürdürülebilir kılınması için kalkınma sürecini katılımcı bir yaklaşımla planlayarak hükümete müşavirlik yapmak.

VİZYONUMUZ

Kalkınmayı bütüncül bir yaklaşımla tasarlayan ve yönlendiren, politika ve strateji üretimine ve koordinasyonuna yoğunlaşmış, uzmanlığa dayalı, yenilikçi ve öncü bir kurum olmak.

TEMEL DEĞERLERİMİZ

Kaynak kullanımında verimliliği esas alma
Katılımcılık, şeffaflık ve hesap verebilirlik
Değişime açık olma ve değişimi yönetme
Bütüncül, çok boyutlu ve vizyonel bakış
Çözüm odaklı ve bilimsel yaklaşım
Toplumsal duyarlılık
Yetkinliği esas alma
Takım çalışması, istişare ve esnek çalışmaya önem verme
Uzmanlığı, bilgiyi ve öğrenmeyi esas alma
Veriyi bilgiye dönüştürme

AMAÇ 1

Ülkemizin gelişme sürecinde başta Kalkınma Planı, OVP ve Yıllık Program olmak üzere temel politika belgeleri ile sektörel ve tematik strateji belgelerini hazırlama, uygulama, izleme ve değerlendirme etkinliğini artırmak.

Hedef 1.1: Kalkınma Planı için izleme ve değerlendirme sistemi oluşturulacaktır.

Hedef 1.2: Orta vadeli bir perspektifle, yıllık bazda, makro dengeleri belirleyen ve merkezi yönetim bütçesi ile kuruluş bütçelerinin hazırlanma sürecini başlatan ve yönlendiren politika çerçevesi oluşturulacaktır.

Hedef 1.3: Yıllık Program; mali boyutu hesap edilmiş, somut tedbirleri de içerecek şekilde her yıl Ekim ayı sonuna kadar hazırlanacaktır.

Hedef 1.4: Kamuda stratejik yönetim uygulamasının iyileştirilmesi için stratejik planlama sürecinin etkinliği artırılacaktır.

Hedef 1.5: Bilgi toplumuna dönüşüme ilişkin uygulanacak ulusal strateji ve eylem planı 2014 yılında hazırlanacak; bilgi toplumuna dönüşüm süreci her yıl yayınlanacak değerlendirme raporları vasıtasıyla izlenecektir.

Hedef 1.6: Öncelikli alanlarda sektörel ve tematik strateji belgeleri hazırlanacak, hazırlanması koordine edilecek ve yönlendirilecektir.

AMAÇ 2

Küresel ve ulusal gelişmeler ile temel eğilimleri yakından izleyerek, ekonomik ve sosyal kalkınma alanlarında toplumun tüm kesimlerine yol göstermek ve hükümete müşavirlik yapmak üzere; kısa, orta ve uzun vadeli tahmin, analiz ve araştırmalar yapmak.

Hedef 2.1: Türkiye ekonomisine ilişkin hesaplanabilir genel denge modeli çalışmaları yapılarak kısa ve orta vadeli yapısal analiz ve makroekonomik politika analiz kapasitesi artırılacaktır.

Hedef 2.2: Türkiye ve dünya ekonomisine ilişkin izleme ve değerlendirme çalışmaları yapılacaktır.

Hedef 2.3: Kalkınma Planı ve politika belgelerindeki stratejik öncelikler doğrultusunda somut politika önerileri geliştirmek üzere ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınma konularında yapılan araştırma sayısı artırılacaktır.

Hedef 2.4: Türkiye ve dünyadaki sektörel gelişmelere ilişkin izleme ve değerlendirme çalışmaları yürütülecektir.

Hedef 2.5: Özel sektör sabit sermaye yatırımlarının daha sağlıklı ve kapsamlı tahmini için model çalışması yapılacaktır.

Hedef 2.6: Türkiye ekonomisine ilişkin konjonktürel gelişmeleri daha kısa sürede

kavrama kapasitesini güçlendirmeye yönelik sektör temsilcileriyle düzenli görüşmeler yapılacaktır.

Hedef 2.7: Mikro veri temelli politika ve etki analizi çalışmaları yapılacaktır.

AMAÇ 3

Kamu yatırım sürecini, kalkınma planı, programlar ve strateji belgeleri doğrultusunda; kamu yatırımlarına ayrılan kaynakların etkin ve etkili bir biçimde tahsisini ve kullanılmasını sağlayacak şekilde yönetmek.

Hedef 3.1: Kamu yatırımlarında proje döngüsü yönetiminin etkinliği artırılacaktır.

Hedef 3.2: KÖİ kapsamında yapılacak yatırımların karar alma süreçlerinin; kalkınma planı ve programların ilke ve politikaları ile bütçe bütünlüğü dikkate alınarak yönetilmesi sağlanacaktır.

AMAÇ 4

“Tabandan tavana kalkınma” yaklaşımını güçlendirmek, kapasitelerini ve potansiyellerini değerlendirmek suretiyle bölgelerin rekabet güçlerini artırmak; bölge içi ve bölgeler arası gelişmişlik farklarını azaltmak.

Hedef 4.1: Bölgesel gelişmenin yönetimi güçlendirilecek ve bölgesel gelişme alanında politika koordinasyonu güçlendirilecektir.

Hedef 4.2: Bölgesel gelişme politika oluşum süreçlerini nicel analizlerle güçlendirmek ve bölgesel gelişmeye yönelik mali destek süreçlerini sistematik biçimde izlemek ve değerlendirmek suretiyle kaynak dağılımında ve kullanımında etkinlik sağlanacaktır.

Hedef 4.3: Rekabet güçlerini etkileyen faktörlerin belirlenmesi ve yenilikçi destek araçlarının tasarlanması ve uygulanması suretiyle bölgelerin rekabet gücü artırılacaktır.

Hedef 4.4: Merkezi ve yerel kurumların işbirliğiyle kırsal alan tipolojilerinin tanımlanması ve bunlara yönelik politika araçlarının çeşitlendirilmesi suretiyle yenilikçi yerel kalkınma girişimleri desteklenecektir.

Hedef 4.5: Ekonomik, sosyal, çevresel ve mekânsal boyutları ile sürdürülebilir kentleşme politikaları geliştirilecektir.

Hedef 4.6: 2014-2020 döneminde Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA II) kapsamında ekonomik ve sosyal uyum alanında sağlanan AB fonlarının kullanımında bölgesel yaklaşım tesis edilecek ve AB üyeliği sonrası Yapısal Fonlar ile Uyum Fonundan yararlanmaya yönelik kurumsal kapasite geliştirilecektir.

AMAÇ 5

Türkiye'nin başta komşuları ve bölge ülkeleri ile olmak üzere ikili ve çok taraflı ilişkilerinin güçlenmesine katkı sağlamak.

Hedef 5.1: Türkiye'nin daimi başkanı olduğu İSEDAK'ın etkinliği artırılacak ve İSEDAK'taki öncü rolü pekiştirilecektir.
Hedef 5.2: Türkiye'nin EİT kapsamındaki etkinliğinin artırılmasına katkı sağlanacaktır.
Hedef 5.3: AB, OECD, Dünya Bankası, IMF, BM, G-20, D-8 ve KEİ gibi uluslararası kuruluşlar ve platformlarda ülkemizin etkinliğinin artırılması için katkı sağlanacaktır.
Hedef 5.4: Ülkelerle ikili ilişkiler kapsamında, işbirliği faaliyetlerinin artırılması ve bu kapsamda kalkınma işbirliği programlarının oluşturulması ve uygulanması sağlanacaktır.
AMAÇ 6
Bakanlığın insan kaynaklarını geliştirmek, bilişim altyapısı ile mali yönetim ve iç kontrol sistemini güçlendirmek, destek hizmetlerinde verimliliği artırmak ve ürün ve hizmetleri etkili bir şekilde tanıtmak.
Hedef 6.1: Bakanlığın insan kaynakları yönetimi iyileştirilecek ve beşeri sermayesi güçlendirilecektir.
Hedef 6.2: Kurumsal gelişim ve eğitim faaliyetleri etkin izleme ve değerlendirme mekanizmalarıyla güçlendirilecektir.
Hedef 6.3: Bakanlık faaliyetlerine destek sağlamak üzere bilişim altyapısı güçlendirilecek ve bilgi sistemleri geliştirilecektir.
Hedef 6.4: Mali yönetim ve kontrol sistemi güçlendirilecektir.
Hedef 6.5: Destek hizmetleri faaliyetleri düzenli olarak gözden geçirilerek en iyi uygulamalar seviyesine çıkarılacak, bu alanlarda verimliliği artırıcı faaliyet ve projelere hız verilecektir.
Hedef 6.6: Bakanlığın faaliyet ve ürünlerinin kamuoyu ve paydaşlar nezdinde bilinirliği artırılacaktır.

İZLENEN YÖNTEM VE SÜREÇ

Kamu kurumlarında SP çalışmaları, 58'inci Hükümet Acil Eylem Planında kamu yönetimi reformu ile ilgili yapılacak faaliyetler altında yer alan "kuruluş düzeyinde stratejik planlama uygulamasına geçilecek" faaliyeti ile başlatılmıştır. 2004 Yılı Programı ve Mali Yılı Bütçesi Makro Çerçeve Kararında ise kamu kesiminde yürütülen reform çalışmaları kapsamında kamu kuruluşlarının SP'lerini hazırlamaları ve gelecek dönemlerde kuruluş bütçelerini bu plan doğrultusunda oluşturmaları öngörülmüştür.

Bu kapsamda, yürütülecek stratejik planlama çalışmaları 5018 sayılı KMYKK'da yer alan Stratejik Planlama ve Performans Esaslı Bütçeleme başlığı altında yer almaktadır. Buna göre; kamu idarelerinin, SP'lerini, "kalkınma planları, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yapmak" amacıyla ve katılımcı yöntemlerle hazırlayacakları belirtilmektedir. Bu çerçeve esas alınarak, Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) Müsteşarlığınca hazırlanan Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikle belirlenen takvim uyarınca kamu idarelerinde stratejik planlama süreci başlamıştır.

DPT'nin 641 sayılı KHK ile Kalkınma Bakanlığına dönüştürülmesinden sonra, Bakanlık "Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlara Dair 1 Sıra Nolu Tebliğ" gereğince yeni Stratejik Plan Hazırlayacak Kamu İdareleri arasında sayılmıştır.

Bakanlığın 2014-2018 dönemini kapsayacak SP için hazırlık çalışmaları, söz konusu takvime uygun olarak, 26/10/2011 tarihli ve 507 sayılı Bakanlık Oluru ile başlatılmış ve yine Bakanlık tarafından hazırlanmış olan "Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu" kapsamındaki süreç ve model önerileri çerçevesinde yürütülmüştür.

Bu çerçevede, SP çalışmalarını yürütmek üzere Bakanlık bünyesinde; Müsteşar başkanlığında, Müsteşar Yardımcıları ve Genel Müdürlerden oluşan Stratejik Plan Yönlendirme Kurulu (SPYK) ile bu Kurulun altında harcama birimlerinden görevlendirme ile üyeleri belirlenmiş olan Stratejik Plan Çalışma Grubu (SPÇG) oluşturulmuştur. Grubun belirlenmesini takiben hazırlık çalışmalarına ilişkin ilkeler ve esaslar ile izlenecek yöntem, süreç ve çalışma takvimine ilişkin ayrıntılar kararlaştırılmış ve bir Genelge ile tüm çalışanlara duyurulmuştur. Belirlenen çalışma takvimi doğrultusunda SP çalışmaları başlatılmıştır.

Bakanlığın dış paydaşları ile ürün/hizmet ve yararlanıcıları belirlenerek önceliklendirilmiştir. Ayrıca, Bakanlık birimlerinin sundukları hizmetler, hizmet çeşitleri ve hizmetlerden yararlanan paydaşlar konularında çalışmalar yürütülmüştür.

Güçlü Yanlar, Zayıf Yanlar, Fırsatlar, Tehditler (GZFT) analizinde iç paydaşların görüşlerine ağırlık veren ve kurum içi katılımı en üst seviyede sağlanan bir yöntem kullanılmıştır. Her birim için ayrı ayrı yapılan atölye çalışmalarında, birimlerin güçlü

ve zayıf yanları ile fırsat ve tehditleri ve önceliklendirmeleri belirlenmiştir. Birim bazında oluşturulan GZFT çalışmaları gözden geçirilerek kurumsal GZFT analizi yapılmıştır.

GZFT çalışmalarının tamamlanmasının ardından 363 dış paydaşa anket gönderilmiştir. Anket sonuçları, Genel Müdürlüklerin iş planına ve konularına göre tasniflenmiş ve değerlendirilmiştir.

2014-2018 SP Çalışmayı kapsamında misyon, vizyon, temel değerler, amaçlar, hedefler, stratejiler, performans göstergeleri, maliyetler ve sorumlu birimler tespit edilmiştir.

Böylece SP, dış paydaş anketi ve iç paydaşların görüş ve önerileri doğrultusunda nihai hale getirilmiştir.

Çalışmalar süresince katılımcılığın en üst seviyede gerçekleşmesine özen gösterilerek iç ve dış paydaşların katılımı sağlanmıştır. Sürecin tamamında çalışmalara tüm birimler katılmıştır. Bu çerçevede, yapılan çalışmalar Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1: Stratejik Planın Hazırlanması Sürecinde Katılımcılık

AŞAMA	FAALİYET	YÖNTEM	KATILIMCILAR	KATILIMCI SAYISI
Başlangıç	Sn. Bakan ve Müsteşarın, SPÇG üyeleriyle misyon, vizyon ve temel değerlere ilişkin yaptıkları toplantı	Toplantı	Sn. Bakan, Müsteşar, SPÇG üyeleri	18
Durum Analizi	Birimler bazında; -Ürün/hizmet-yararlanıcı -Dış paydaşların belirlenmesi -GZFT -Mevzuat analizlerinin yapılması	Birim Çalışması	Bütün birimler	380
	Dış paydaş anketi	Anket	Genel-Özel Bütçeli İdareler, Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar, Sosyal Güvenlik Kurumları, Valilikler, Sivil Toplum Kuruluşları (STK), İl/Büyükşehir Belediyeleri, Borsalar, Kütüphaneler, Kalkınma Ajansları, Meslek Örgütleri	363
Misyon, Vizyon, Temel Değerler	SPÇG çalışması	Toplantı	Müsteşar Yardımcısı, Başkanlığında SPÇG üyeleri	15
	Nihai hale getirilmesi	Çalıştay	Müsteşar Yardımcısı Başkanlığında Genel Müdürler, Daire Başkanları ve çalışanlar	40
Çözüm Önerilerinin Geliştirilmesi	Amaç, hedef, strateji ve performans göstergelerinin belirlenmesi	Çalıştay	Müsteşar Yardımcısı Başkanlığında Genel Müdürler, Daire Başkanları ve çalışanlar	40
SP'nin nihai hale getirilmesi				

DURUM ANALİZİ

TÜRKİYE'DE PLANLAMA VE KALKINMA BAKANLIĞI

1960 Öncesi Dönemde Planlama

Türkiye Cumhuriyetinin erken dönem iktisat politikaları, bu döneme ait zorlu iktisadi ve siyasi koşullar nedeniyle daha ziyade milli iktisat okulunun düşünceleri çerçevesinde şekillenmiştir. İzmir'de 1923 yılında düzenlenen İktisat Kongresinde kabul edilen “Misak-ı İktisadi Esasları”na göre pek çok hizmet ve faaliyetin bizzat kamu eliyle yürütülmesi anlayışı benimsenmiştir.

Dünyada 1929 yılında patlak veren Büyük Buhran sonrasında ülkemizde devletin ekonomiye müdahalesi artmış ve çizgileri iyice belirginleşen devletçilik ilkesi doğrultusunda ekonomik alanda daha kapsayıcı planlama denemelerine yer verilmiştir. Bu dönemde, ülke sanayinin temelini oluşturacak yatırımların gerçekleştirilmesinde sanayi planları temel politika aracı olarak kullanılmaya başlanmıştır. Bu kapsamda, Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı (BBYSP, 1933-1937) ve İkinci Beş Yıllık Sanayi Planı (1938-1942) hazırlanmıştır.

İlerleyen dönemlerde muhtelif rapor ve çalışmalarla kalkınma hareketlerine yön vermeye çalışılmıştır. II. Dünya Savaşı sonrasında, ülkemizin kalkınmasında önemli etkileri olan Marshall Planının uygulanmasına dönük Semih Baran Planı, 1947 yılında Beş Yıllık İktisadi Kalkınma Planı ve 1950 yılında Dünya Bankası Barker Raporu hazırlanmıştır.

1950 yılından sonraki dönemde yeni bir ekonomi politikası uygulamaya konulmuştur. 1950-1960 döneminde altyapı yatırımcılığı öne çıkmış ve önemli karayolu, su, liman ve enerji projeleri gerçekleştirilmiştir.

1960 öncesi dönemde hazırlanan planlar, tüm ekonomiyi kapsamayan, sadece kamu yatırımlarını rasyonel ve programlı bir şekilde disiplin altına almayı amaçlayan planlardır. Ayrıca bu planlar, doğrudan doğruya plan hazırlığı ile görevli kuruluşlar tarafından hazırlanmamıştır. Öte yandan, söz konusu planların kabul ve uygulama şekilleri de belirli usullere bağlanmamıştır.

1960 Sonrası Dönemde Planlı Kalkınma ve Devlet Planlama Teşkilatı

Türkiye'de 1960 yılından itibaren ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmanın hızlandırılması, uygulanan politikalar arasında uyum sağlanması, toplumsal ve kültürel dönüşümün uyumlu bir şekilde yönlendirilmesi ve ekonomiye rasyonel kamu müdahalesinin temin edilmesi amacıyla kalkınma planlarının hazırlanması ve uygulanması fikri benimsenmiştir. 1961 Anayasasında iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı demokratik yollarla gerçekleştirmek için kalkınma planlarının hazırlanması hükme bağlanmıştır.

Bu amaç doğrultusunda 30 Eylül 1960 tarihinde Başbakanlığa bağlı Devlet Planlama Teşkilatı kurulmuştur. DPT'nin görevi ekonomik, sosyal ve kültürel politikaların ve hedeflerin tayininde ve ekonomik politikayı ilgilendiren faaliyetlerin koordinasyonunda hükümete yardımcı olmak ve danışmanlık yapmak olarak belirlenmiştir. Başlangıçta Müsteşarlık ve Yüksek Planlama Kurulundan (YPK) oluşan DPT'ye 1980 yılında 24 Ocak Kararları ile Para, Kredi ve Koordinasyon Kurulu (PKKK) dahil edilmiştir. 1982 Anayasasında da planlı kalkınmanın benimsenmesi ve kalkınma planlarının devlet tarafından hazırlanması hükmü getirilmiştir.

Kalkınma Planları ve DPT'nin İşlevi

Konjonktürel şartlar ve değişen iktisadi yaklaşımlar çerçevesinde ekonomide kamu müdahalesinin ağırlığı dönemler itibarıyla farklılıklar göstermekle birlikte, piyasa ekonomisinin geliştirilmesi ve etkinleştirilmesi kalkınma planlarının genel yaklaşımı olmuştur. 1960'lı yıllarda Türkiye'deki planlama yaklaşımının en belirgin özelliği kamu kesimi için emredici, özel kesim için yol gösterici nitelikte oluşudur. Ülkemizde planlı kalkınma dönemine geçilmesiyle birlikte kalkınma için alınacak kararların uzun vadeli hedeflere yöneltilmesi ve planlara bağlanması, kamu idaresinin belirli prensiplere göre hareket etmesini gerektirmiştir. Bu durum, idarede açıklık, sorumluluk ve denetlemeyi kolaylaştırmış ve keyfi hareketleri önleyen tamamlayıcı bir unsur olmuştur.

1980 öncesi dönemdeki kamu yatırımları, sosyo-ekonomik altyapının yanı sıra, ithal ikameci sanayileşme politikası çerçevesinde genellikle ara malları üretimi olmak üzere büyük sermaye gerektiren ve özel kesimin gerçekleştiremediği alanlara yönelik olmuştur.

Bu yaklaşım 1980 yılı sonrasında ihracata dayalı sanayileşme politikasının benimsenmesiyle değişmiştir. Kamu kesimi imalat sanayi yatırımları önemli ölçüde azaltılarak ekonomik ve sosyal altyapı yatırımlarına ağırlık verilmiştir. Kamunun diğer harcamaları da bu dönemde makroekonomik tutarlılık göz önüne alınarak yürütülmeye çalışılmış ve bu çerçevede bütçe işlevinin ekonomik ve sosyal gerekliliklerle uyum içerisinde yürütülmesine imkân veren program bütçe uygulaması önemli bir işlev üstlenmiştir. Planlı dönemde özel kesim, ülkenin orta ve uzun vadeli amaçları doğrultusunda teşvik politikalarıyla yönlendirilmiştir. Başlangıçta yeterince güçlü bir sermaye tabanına sahip olmayan özel kesim bilinçli çabalarla geliştirilmiş ve günümüzde büyük ölçekli yatırımları yapabilecek kapasiteye ulaştırılmıştır.

Planlı dönemde yapılan planlar piyasa mekanizmasının tamamlayıcı unsuru olarak görülmüştür. Bu çerçevede, DPT, kamu yatırımlarını altyapılara ve özel kesimin faaliyet göstermediği alanlara sevk etmeyi; mal ve hizmet üretiminde özel kesimin payının artırılması yoluyla piyasa mekanizmasını geliştirmeyi amaçlamıştır. DPT, 1980'li yılların başında uygulamaya konulan dışa açılma politikaları başta olmak üzere ekonomik ve sosyal alanlardaki önemli yeniliklerin fikri hazırlıklarını gerçekleştirmiş ve uygulamada koordinasyonu sağlamıştır.

Kalkınma planları ve programların hedef ve politikalarının tespitinde, kamu ve özel kesim temsilcileri ile planlama uzmanlarının oluşturduğu Özel İhtisas Komisyonları

tarafından hazırlanan raporlardan yararlanılmaktadır. Özel İhtisas Komisyonları vasıtasıyla toplumun ilgili kesimlerinin ekonomik ve sosyal politikalar ve hedefler konusundaki görüşleri ve önerileri kalkınma planlarına yansıtılmaktadır.

Kalkınma planları, orta vadeli programlar (OVP) ve yıllık programlarla uygulamaya geçirilmektedir. Yıllık programlar kalkınma planlarında benimsenen hedef ve politikalarla tutarlı olarak, ilgili kuruluşların da görüşleri alınarak hazırlanır ve Bakanlar Kurulu tarafından onaylanır. Yıllık programlarda ise ait olduğu yılda ulaşılabilecek hedefler ve izlenecek politikalar belirlenir, kamu yatırımlarının sektörler ve kuruluşlar itibarıyla tahsisi gösterilir. Genel Bütçenin ve kamu kuruluşlarının iş programlarının, yıllık programın hedef ve politikaları ile tutarlı olması gözetilir.

Planlama Anlayışında Değişim

1960'lı yıllardan günümüze dünyada ve ülkemizde değişen ekonomik ve sosyal koşulların bir gereği olarak kalkınma planlarının yeniden tasarlanması kaçınılmaz olmuştur. Bu bağlamda, kamunun ekonomideki rolü yeniden tanımlanmış ve Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (1996-2000) ile değiştirilen kalkınma planı yaklaşımına Dokuzuncu Kalkınma Planında da (2007-2013) devam edilmiştir.

Dokuzuncu Kalkınma Planında her alanı ayrıntılı bir şekilde düzenlemeye dayanan bir plan hazırlama anlayışından, belirlenen kalkınma vizyonu çerçevesinde makro dengeleri gözeterek, öngörülebilirliği artıran, piyasaların daha etkin işleyişine imkan verecek kurumsal ve yapısal düzenlemeleri öne çıkaran, sorunları önceliklendiren, temel amaç ve önceliklere yoğunlaşan stratejik bir yaklaşıma geçilmiştir. Dokuzuncu Kalkınma Planı, Avrupa Birliğine (AB) üyelik sürecinin gerektirdiği Katılım Öncesi Ekonomik Program (KEP) ve Stratejik Çerçeve Belgesi gibi dokümanların yanında, başta OVP olmak üzere diğer ulusal ve bölgesel plan ve programların, sektörel ve tematik strateji belgelerinin ve kurumsal SP'lerin dayanağını oluşturmuştur.

Cumhuriyetimizin yüzüncü yıl ufkunu ortaya koyan 2023 vizyonuyla uyumlu olarak hazırlanan Onuncu Kalkınma Planı 2013 yılı Temmuz ayında TBMM tarafından kabul edilmiştir. 2014-2018 dönemini kapsayan ve toplumumuzu yüksek refah seviyesine ulaştırma yolunda önemli bir kilometre taşı olacak Onuncu Kalkınma Planı dört temel eksen üzerine oturmaktadır.

Bunlardan ilki, insan odaklı politikaların bir gereği olarak daha güçlü ve müreffeh bir toplum yapısına ulaşmayı ve beşeri sermayeyi güçlendirmeyi amaçlayan "Nitelikli İnsan, Güçlü Toplum" eksenidir. Bu başlık altında, insan için ve insanla beraber kalkınma yaklaşımının hayata geçirilmesi ve gelişmişliğin toplumun farklı kesimlerine yaygınlaştırılması amacına yönelik politikalara yer verilmektedir.

Onuncu Kalkınma Planının ikinci temel eksenine ise, Türkiye'nin büyüme performansını daha ileri seviyelere taşımayı ve yenilikçi bir üretim yapısıyla güçlendirmeyi amaçlayan "Yenilikçi Üretim, İstikrarlı Yüksek Büyüme" eksenidir. Plan döneminde uygulanacak politikalarla ekonominin, sağlam bir makro-ekonomik temel üzerinde, dünya standartlarında üreten, değer zincirinin daha üst basamaklarında yer alan,

yüksek teknolojili bir ürün desenine sahip, ithalat bağımlılığını azaltmış istikrarlı bir yapıya kavuşması amaçlanmaktadır.

Üçüncü eksen oluşturan “Yaşanabilir Mekânlar, Sürdürülebilir Çevre” başlığı altında ise şehirleşme, çevreye duyarlı yaklaşımlarla sosyal ve ekonomik faydaların artırılması ve bölgeler arası gelişmişlik farklarının azaltılması kapsamındaki hedef ve politikalara yer verilmektedir.

Dördüncü eksen olan “Kalkınma İçin Uluslararası İşbirliği” başlığı altında ise uluslararası işbirliğinin kalkınma sürecinde daha etkin kullanılabilmesi için bölgesel, ulusal ve küresel düzeyde birbiriyle tutarlı, tamamlayıcı ve kararlı politikalar geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Onuncu Kalkınma Planıyla birlikte daha önceki planlardan farklı olarak “Öncelikli Dönüşüm Programları” adıyla özel uygulama programları tasarlanmıştır. Önceki planlarda da ülkemizin sosyal ve ekonomik alanlardaki sorunlarına ve bu sorunların çözümüne yönelik izlenmesi gereken temel politikalar detaylı olarak ele alınmıştır. Ancak, planlarda içerilen bu politikaların tam olarak hayata geçirilememesi ve uygulamayı yeterince yönlendirememesi arzu edilen hedeflere ulaşılmasında sıkıntılara neden olmuştur. Bu sebeple, planların daha fazla uygulamaya aktarılması ve kalkınma çabalarının daha etkin bir şekilde sürdürülebilmesi amacıyla yeni bir yaklaşım benimsenmiştir. Hem 2023 hem de Onuncu Kalkınma Planı hedeflerine ulaşabilmek açısından önem taşıyan temel sorun alanlarına yönelik olarak tasarlanan bu programlar; genellikle birden fazla bakanlığın sorumluluk alanına giren, kurumlar arası etkin koordinasyon ve sorumluluk gerektiren kritik reform alanlarına yönelik olarak tasarlanmıştır. Beş yıl içinde sonuçlandırılması öngörülen bu programların plan hedeflerine ulaşılması yolunda ciddi katkısı olacaktır.

Kalkınma Planları farklı işlevlere sahip söz konusu dokümanların uyumlaştırılmasını sağlayarak tüm plan ve programların hazırlanmasında yönlendirici bir işlev görmektedir. Böylece, kurumlar arası ortak anlayış ve hedef birliği sağlayacak olan kalkınma planları, yasal ve kurumsal değişimlere ve plan-program-bütçe bağlantısının güçlendirilmesi suretiyle ülke potansiyelinin üst seviyede kullanılmasına zemin teşkil etmektedir.

Kalkınma planlarının sadece kamu kesimi için değil, toplumun geneli için de uzun vadeli bir perspektif ve hedef birliği sağlaması ve kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasında iletişime ve ortak hedeflere dönük işbirliğine katkıda bulunması amaçlanmıştır. Böylece, tüm kesimlerin sahiplenmesiyle, toplumsal potansiyelin tamamının harekete geçirildiği bir ortamda, ekonomik ve sosyal gelişmenin hızlandırılması, kapsayıcı bir kalkınma ve gelişme süreci çerçevesinde halkın yaşam kalitesinin artırılması hedeflenmiştir.

Kalkınma Bakanlığı

Kalkınma, bir toplumun yalnızca ekonomik büyüme hızı ile ilgili değil, aynı zamanda sosyal refah seviyesinin iyileşmesi, insani gelişmişlik düzeyinin artması, refahın ülke sathına dengeli bir biçimde dağılması ve kurumsal gelişmişlik düzeyiyle de ilgili bir

kavramdır. Dolayısıyla, kalkınmanın hızlandırılması için çok boyutlu bir yaklaşımın benimsenmesi, politikaların koordineli bir şekilde yürütülmesi ve kaynakların etkin kullanımının sağlanması büyük önem taşımaktadır.

Daha önceki dönemlerde bu işlev DPT tarafından yürütülmüştür. 1960 yılında kurulan DPT, 2011 yılında 641 sayılı KHK ile Kalkınma Bakanlığına dönüştürülmüştür. Önümüzdeki dönemde planlı kalkınma faaliyetleri, DPT'nin 50 yıllık tecrübe ve bilgi birikimini miras alan ve ülkemizin ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasındaki öncü rolünü devam ettiren Kalkınma Bakanlığı tarafından yürütülecektir.

Yasal Yükümlülükler ve Mevzuat Analizi

DPT, 1960 yılında 91 sayılı Devlet Planlama Teşkilatının Kurulması Hakkında Kanun ile kurulmuştur. 1961 Anayasasının 129'uncu maddesinde iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmanın kalkınma planlarına göre gerçekleştirileceği hükme bağlanmış ve DPT'nin ismi açıkça zikredilmiştir.

1982 Anayasasında ise "Ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmayı, özellikle sanayi ve tarımın yurt düzeyinde dengeli ve uyumlu biçimde hızla gelişmesini, ülke kaynaklarının döküm ve değerlendirilmesini yaparak verimli şekilde kullanılmasını planlamak, bu amaçla gerekli teşkilatı kurmak Devletin görevidir." hükmü yer almaktadır.

DPT kuruluş kanunu günün ihtiyaçlarına bağlı olarak muhtelif zamanlarda değiştirilmiş olup 1994 yılında yürürlüğe giren 540 sayılı KHK ile görevine devam ederken, son olarak 8/6/2011 tarihinde 641 sayılı Kalkınma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında KHK ile "Kalkınma Bakanlığı" olarak yeniden yapılandırılmıştır.

641 sayılı KHK'nin 2'nci maddesi ile Kalkınma Bakanlığının görevleri tanımlanmış, 43'üncü maddesinde ise; "(1) Mevzuatta; a) Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının bağlı ya da sorumlu olduğu Bakana yapılan atıflar Kalkınma Bakanına yapılmış sayılır. b) Devlet Planlama Teşkilatına veya Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığına yapılan atıflar Kalkınma Bakanlığına; Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarına yapılmış olan atıflar Bakanlık Müsteşarına; Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığında diğer birim ve yöneticilerine yapılmış atıflar Bakanlığın ilgili birim ve yöneticilerine yapılmış sayılır. ..." hükmü yer almıştır. Yeni düzenleme, DPT'nin daha önce yapmış olduğu görevlerin ilave görevlerle birlikte Kalkınma Bakanlığı tarafından yürütülmesini öngörmektedir.

Kalkınma Bakanlığı, 641 sayılı KHK çerçevesinde YPK, PKKK, Bölgesel Gelişme Yüksek Kurulu (BGYK) ve Bölgesel Gelişme Komitesi (BGK) ve bağlı birimleri ile yükümlü olduğu görevlerini yürütmektedir.

4641 sayılı Ekonomik ve Sosyal Konseyin Kuruluşu, Çalışma Esas ve Yöntemleri Hakkında Kanun, 5018 sayılı KMYKK ve 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun ve bir takım hukuki düzenlemeler ile de Kalkınma Bakanlığına ilave görevler, çeşitli kurullara katılım ve görüş bildirme görevleri verilmiştir. Yasal yükümlülükler ve mevzuat analizi Ek 2'de yer almaktadır.

Ürün ve Hizmetler

Kalkınma Bakanlığı kamu ve özel sektör kullanımına yönelik olarak, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınma konularında geniş bir ürün ve hizmet yelpazesi sunmaktadır. Bu ürün ve hizmetler şu başlıklar altında toplanabilir: Hükümete yönelik danışmanlık hizmetleri sunulması, temel politika dokümanlarının hazırlanması, yatırım programlaması yapılması, sektörel, tematik ve bölgesel stratejiler geliştirilmesi, bilgi toplumuna ilişkin yönlendirme ve koordinasyon sağlanması, stratejik plan çalışmalarının uyumlaştırılması, AB'ye katılım ve mali işbirliği sürecine yönelik hizmetler sunulması, bölgesel gelişme alanında hizmet sağlanması, dış ekonomik ilişkiler alanında çeşitli ulusal ve uluslararası görevlerin yerine getirilmesi, ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda araştırmalar yapılması, koordinasyon, görüş verme gibi genel nitelikli hizmetler sağlanması ve YPK, PKKK, ESK, BGYK, BGK için sekreteryaya hizmeti sunulması. Bakanlığın sunduğu ürün ve hizmetler daha detaylı bir şekilde Ek 3'te, Ürün / Hizmetler - Yararlanıcı Matrisi ise Ek-4'te gösterilmiştir.

Paydaş Analizi

SP hazırlık sürecinde, iç paydaşlarla çalıştaylar gerçekleştirilmiş ve dış paydaşlara yönelik anket uygulaması yapılmıştır.

Dış paydaş anketi, merkezî kamu kurum ve kuruluşları, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları, meslek örgütleri, düzenleyici ve denetleyici kuruluşlar ve uluslararası kuruluşlara gönderilmiştir. Anket sonucunda;

- Kalkınma planlarının ülkemizin geleceğini belirlemede çok önemli bir belge olduğu,
- ÖİK raporlarının yararlı olduğu,
- Kalkınma Planlarının, ÖİK raporlarının ve OVP'lerin yazılı ve görsel basın ile tanıtımlarının daha iyi şekilde yapılarak kamuoyunun bilgilendirilmesi ve bu dokümanların uygulama sonuçlarının kamuoyuyla paylaşılması gerektiği,
- OVP ve yıllık programların hazırlanması sürecinde katılımcılığın artırılması ve paydaşlara makul bir sürenin verilmesinin yararlı olacağı,
- Kalkınma Planı, OVP ve yıllık program gibi temel politika dokümanlarının izleme ve değerlendirmesinin etkin bir şekilde yapılması gerektiği,
- Sektörel strateji ve politikalara ilişkin şeffaf bir izleme ve değerlendirme sisteminin kurulması gerektiği,
- Kamu yatırım sürecinin tamamının elektronik ortamda yürütülebilmesini sağlayacak bir bilgi sisteminin oluşturulması ve bu sistemin diğer kurumların bilgi sistemleriyle bütünleştirilmesi gerektiği,
- Bölgesel gelişme alanında faaliyet gösteren merkezi ve yerel kamu kurumları arasında koordinasyonun istenen düzeyde olmadığı, kalkınma ajanslarının

yapısı ve görevleri hakkında kamuoyunun daha fazla bilgilendirilmesi gerektiği,

- Dış ekonomik ilişkiler alanında koordinasyonun güçlendirilmesi ve ülkemizin uluslararası işbirliği örgütlerindeki etkinliğinin artırılması,
- Bölgesel gelişme alanında ulusal stratejilere ihtiyaç duyulduğu,
- e-Dönüşüm hizmetlerinin kamuoyuna etkin bir şekilde tanıtılmasının gerektiği,
- Bakanlığın yerel kuruluşlar ve kamuoyu nezdinde tanınırlığının artırılmasına yönelik çalışmaların yoğunlaştırılması gerektiği,
- Bakanlığın kurumlar arası koordinasyonu sağlama işlevinin güçlendirilmesi gerektiği

ortaya çıkan temel bulgulardır.

Bu hususlar çerçevesinde, Bakanlık ile diğer kamu kurum ve kuruluşları arasındaki iletişimin güçlendirilmesi ve ortak çalışma kültürünün geliştirilmesi gerektiği anlaşılmaktadır. Ayrıca, paydaşların genel olarak Bakanlıkla ilgili olumlu değerlendirmelerde bulunduğu görülmüştür.

Durum Analizi Sonuçlarının SP'ye Yansımaları

DPT'nin 641 sayılı KHK ile Bakanlık olarak yapılandırılmasından sonra mevcut SP'nin revize edilmesi kapsamında GZFT analizi güncellenmiştir. GZFT analizini de içeren durum analizi sonuçları ve getirilen ilave görevler, misyon, vizyon, temel değerler ve amaçların belirlenmesinde dikkate alınmıştır.

Mevzuat analizi sonuçlarından faydalanılarak Bakanlığın kuruluş kanununda yer alan görevlerinin gerçekleştirilmesini sağlayacak şekilde kısa ve özgün bir misyon ifadesi oluşturulmuştur.

GZFT analizinin güçlü yanlarında vurgulanan çok sektörlü, uzun ve orta vadeli makro ve bütüncül bakış ve analiz yeteneğine sahip olunması, politika ve strateji üretimi alanındaki birikim ve uzmanlığa dayalı yapılanma, kurumsal kültür ve hafıza birikimi gibi değerler Bakanlığın vizyonunun esasını oluşturmuştur.

Stratejik planlama sürecinde, durum analizinden elde edilen bilgiler doğrultusunda stratejik konular belirlenmiştir. Önem atfedilen stratejik konular; plan, program, yatırım, OVP, ÖİK, KEP, sektörel/tematik stratejiler, bilgi toplumu, bölgesel gelişme, koordinasyon hizmetleri, tanıtım, izleme/değerlendirme, araştırma hizmetleri, dış ekonomik ilişkiler alanındaki hizmetler, teknik destek hizmetleri ve 2023 hedefleri gibi temel başlıklar altında gruplandırılmıştır. Stratejik konuların değerlendirilmesi sonucunda amaçlar, hedefler ve stratejiler belirlenmiştir.

Anket sonuçlarında öne çıkan temel politika dokümanları ile ilgili bulgular, GZFT analizinde bir yandan fırsat olarak belirlenen planlama, programlama ve koordinasyon ihtiyacının artarak devam etmesi, diğer yandan tehdit olarak belirlenen planlama, programlama kavramlarının yeterince benimsenmemesi ve plan ve

programların etkin bir şekilde uygulanamaması gibi etkenler nedeniyle temel politika belgelerinin hazırlanması ve bu belgelerin uygulama etkinliğinin artırılması birinci amaçta ele alınmıştır.

Dünya ekonomisinde son dönemde önemli bir değişim ve dönüşüm yaşanmaktadır. Bu süreç bir yandan önemli fırsatlar sunarken, diğer yandan birtakım riskleri de barındırmaktadır. Bu bağlamda, ülkemizin jeo-stratejik konumu ile dünyada ve bölgesinde yükselen ekonomik gücü dikkate alınarak, küresel düzeyde ortaya çıkan eğilimler, fırsat ve risklerin analiz edilmesi, ülkemiz kalkınma politikalarının oluşturulması ve başarı düzeyinin artırılması açısından büyük önem taşımaktadır. Ekonomik ve sosyal kalkınma alanlarında hükümete müşavirlik yapmak görevinin etkin olarak yerine getirilmesi ve ülkemiz kalkınma politikalarının sağlıklı bir şekilde belirlenebilmesi için dünya ekonomisindeki gelişmelerin ve temel ekonomik göstergelerin yakından takip edilmesi ile ekonomik ve sosyal alanlarda analiz, tahmin ve araştırma çalışmaları yapılması ikinci amaçta yer almıştır.

Anket çalışması ve durum analizinde ortaya çıkan önemli hususlar şunlardır: kamu yatırımları alanında katılımcılığın artırılması, hizmetlerin elektronik ortamda yürütülebilmesi ve kuruluşlarda kurumsal kapasitenin geliştirilmesi. Bu doğrultuda kamu yatırımlarına ayrılan kaynakların etkin ve etkili bir biçimde tahsisini ve kullanılmasını sağlayacak şekilde yönetilmesi üçüncü amaçta yer almıştır.

Anket çalışmasına göre, bölgesel gelişme alanındaki hizmetler hakkında dış paydaşlar Kalkınma Bakanlığının rolü konusunda olumlu bir bakış açısına sahip olmakla birlikte, bu hizmetlerin daha da geliştirilebileceğini vurgulamaktadır. Ayrıca, GZFT analizinde Türkiye'de bölgesel politika ve planlamaya verilen önemin artması, yerel kalkınma bilinç ve talebinin canlanması, kalkınma ajanslarının olumlu etkileri, merkezî ve yerel planlama ilişkisinin geliştirilmesi ve yerel aktörlerin kapasitelerinin artırılması gibi hususların vurgulanması nedeniyle bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılması dördüncü amaç kapsamında bulunmaktadır.

GZFT analizinde, Türkiye'nin dış dünya ve uluslararası kuruluşlarla artan işbirliği potansiyeli ve bölgesinde ve küresel ölçekte önemli bir aktör olmasının getireceği imkânlar fırsat olarak tespit edilmiştir. Anket çalışmasında Bakanlığın dış ekonomik ilişkiler alanındaki rolü hakkında genel olarak olumlu görüş bildirilmiş olmakla birlikte, bu alandaki hizmetlerin geliştirilmesine ihtiyaç duyulduğu ortaya çıkmıştır. Bu doğrultuda, bölgesel işbirliği örgütlerindeki etkinliğin artırılması ve ikili ve çok taraflı ekonomik ilişkilerin güçlendirilmesi beşinci amaç kapsamında değerlendirilmiştir.

GZFT analizinde, insan kaynakları ve köklü kurum kültürünün Bakanlığın güçlü yanlarından olduğu, deneyimli ve güçlü insan kaynağının ve kurum kültürünün sürdürülebilirliğinin sağlanmasının önem taşıdığı belirtilmiştir. Ayrıca, iyi bir insan kaynakları yönetiminin yanı sıra iş süreçleri ve organizasyon yapısında kurumsal etkinliği artıracak yenilikçi yaklaşımlara ihtiyaç duyulduğu ifade edilmiştir. Anket sonuçlarında, Bakanlığın, Türkiye'nin gelişmesine yön veren, köklü bir kurumsal yapıya sahip olan, disiplinler arası farklı bakış açısına önem veren ve uzmanlığa dayalı öncü bir kurum olması gerektiği vurgulanmıştır. Bu çerçevede hizmetlerde etkinliğin ve kalitenin artırılabilmesi için insan kaynaklarının geliştirilmesi ve kurumsal mali altyapının güçlendirilmesi altıncı amaçta ele alınmıştır.

Kalkınma Bakanlığı 2009-2013 ve 2014-2018 Stratejik Planlarının karşılaştırılması

Temel yapı ve fonksiyonları değişmeyen Kalkınma Bakanlığı, 2009-2013 yıllarını kapsayan ilk stratejik planını Devlet Planlama Teşkilatı döneminde hazırlamıştır.

2014-2018 Stratejik Planı, Bakanlığın 2023 vizyonundaki rolü ve 641 sayılı KHK'nın örgütlenme yapısında ortaya çıkardığı değişiklikler dikkate alınarak hazırlanmıştır. Bu planda amaç, hedef, strateji ve göstergeler daha somut bir şekilde ele alınarak performans programı ve bütçe ile uyumları güçlendirilmiştir.

Birinci ve ikinci stratejik planlarda Devlet Planlama Teşkilatı ve Kalkınma Bakanlığı için belirlenen vizyon ve misyon tanımları büyük ölçüde benzerlik göstermektedir. İlk stratejik plan dokuz amaç ve otuz yedi hedef içerirken ikinci stratejik planda altı amaç ve yirmi sekiz hedef belirlenmiştir. Bu amaç ve hedefler, Kalkınma Bakanlığına verilen bir takım yeni fonksiyonlar ve yeni gelişmeler dikkate alınarak kısmen değişime uğramakla birlikte büyük ölçüde örtüşmektedir.

İlk stratejik planın birinci amacı ikinci planda ikinci amaç olarak karşımıza çıkmaktadır. Birinci stratejik planın ikinci ve üçüncü amaçlarının ikinci planda birinci amaç altında birleştirilmiş olduğu görülmektedir. Birinci stratejik planın dördüncü amacı yeni planda üçüncü amaç olarak korunmuştur. Altıncı Amaç, ikinci planda dördüncü amaç olarak tanımlanmıştır. Yedinci amaç yeni şartlar altında küçültülerek yeni planda beşinci amaç altında yer alan bir hedefin parçası durumuna dönüştürülmüştür. Sekizinci amaç, beşinci amaç olarak ikinci stratejik planda yeniden tanımlanmıştır. Son olarak, dokuzuncu amaç yine son gelişmeler ışığında revize edilerek altıncı amaç olarak yeni planda yerini almıştır. İki stratejik planın amaçları aşağıda gösterilmiştir.

	2009-2013 Stratejik Plan	2014-2018 Stratejik Plan
Amaç 1	Kamu ve özel sektöre yön gösterecek; ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda yeni açılımlar sağlayacak çalışmalar yapmak	Ülkemizin gelişme sürecinde başta Kalkınma Planı, OVP ve Yıllık Program olmak üzere temel politika belgeleri ile sektörel ve tematik strateji belgelerini hazırlama, uygulama, izleme ve değerlendirme etkinliğini artırmak
Amaç 2	Ülkemizin gelişme sürecine ilişkin plan, program, strateji gibi temel politika belgelerini bütüncül bakış açısıyla ve stratejik bir yaklaşımla, dinamik ve katılımcı bir anlayışla hazırlamak	Küresel ve ulusal gelişmeler ile temel eğilimleri yakından izleyerek, ekonomik ve sosyal kalkınma alanlarında toplumun tüm kesimlerine yol göstermek ve hükümete müşavirlik yapmak üzere; kısa, orta ve uzun vadeli tahmin, analiz ve araştırmalar yapmak
Amaç 3	Başta kalkınma planı ve yıllık programlar olmak üzere temel strateji ve politika belgelerinin uygulama etkinliğini artırmak	Kamu yatırım sürecini, kalkınma planı, programlar ve strateji belgeleri doğrultusunda; kamu yatırımlarına ayrılan kaynakların etkin ve etkili bir biçimde tahsisini ve kullanılmasını sağlayacak şekilde yönetmek

Amaç 4	Kamu yatırım sürecini, kalkınma planı, programlar ve strateji belgeleri doğrultusunda yönetmek, kamu yatırımlarına ayrılan kaynakların etkin ve etkili bir biçimde tahsisini ve kullanılmasını sağlamak	“Tabandan tavana kalkınma” yaklaşımını güçlendirmek, kapasitelerini ve potansiyellerini değerlendirmek suretiyle bölgelerin rekabet güçlerini artırmak; bölge içi ve bölgeler arası gelişmişlik farklarını azaltmak.
Amaç 5	Kamunun kurumsal yapı ve işleyişini, ülkemizin ekonomik ve sosyal gelişme sürecinin gerektirdiği yönde iyileştirecek ve dönüştürecek politika ve stratejileri üretmek	Türkiye’nin başta komşuları ve bölge ülkeleri ile olmak üzere ikili ve çok taraflı ilişkilerinin güçlenmesine katkı sağlamak.
Amaç 6	Bölgesel gelişmeye yönelik merkezî ve yerel politika ve stratejiler geliştirmek, kurumsallaşma seviyesini yükseltmek, uygulamayı yönlendirmek ve koordine etmek	Bakanlığın insan kaynaklarını geliştirmek, bilişim altyapısı ile mali yönetim ve iç kontrol sistemini güçlendirmek, destek hizmetlerinde verimliliği artırmak ve ürün ve hizmetleri etkili bir şekilde tanıtmak.
Amaç 7	Ülkemizin AB’ye katılım sürecinden ve üyelikten en üst seviyede yarar sağlaması için gerekli politika ve stratejileri geliştirmek ve koordine etmek.	
Amaç 8	Ülkemizin öncülük ettiği ve/veya üyesi olduğu ekonomik ve bölgesel işbirliği örgütlerindeki etkinliğini artırmak ve başta komşularımız olmak üzere bölge ülkeleri ve diğer ülkelerle ikili ve çok taraflı ekonomik ilişkilerini güçlendirmek	
Amaç 9	Belirlenen misyonun en iyi şekilde yerine getirilmesi için, Müsteşarlığın insan kaynaklarını, iş süreçlerini, organizasyon yapısını ve bilgi altyapısını geliştirmek	

MİSYONUMUZ

Ülkemizin ekonomik ve sosyal kalkınmasının hızlandırılması, dengeli ve sürdürülebilir kılınması için kalkınma sürecini katılımcı bir yaklaşımla planlayarak hükümete müşavirlik yapmak.

VİZYONUMUZ

Kalkınmayı bütüncül bir yaklaşımla tasarlayan ve yönlendiren, politika ve strateji üretimine ve koordinasyonuna yoğunlaşmış, uzmanlığa dayalı, yenilikçi ve öncü bir kurum olmak.

TEMEL DEĞERLERİMİZ

Kaynak kullanımında verimliliği esas alma
Katılımcılık, şeffaflık ve hesap verebilirlik
Değişime açık olma ve değişimi yönetme
Bütüncül, çok boyutlu ve vizyonel bakış
Çözüm odaklı ve bilimsel yaklaşım
Toplumsal duyarlılık
Yetkinliği esas alma
Takım çalışması, istişare ve esnek çalışmaya önem verme
Uzmanlığı, bilgiyi ve öğrenmeyi esas alma
Veriyi bilgiye dönüştürme

AMAÇLAR VE HEDEFLER

AMAÇ 1

Ülkemizin gelişme sürecinde başta Kalkınma Planı, OVP ve Yıllık Program olmak üzere temel politika belgeleri ile sektörel ve tematik strateji belgelerini hazırlama, uygulama, izleme ve değerlendirme etkinliğini artırmak.

Anayasanın 166'ncı maddesinde "Ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmayı, özellikle sanayinin ve tarımın yurt düzeyinde dengeli ve uyumlu biçimde hızla gelişmesini, ülke kaynaklarının döküm ve değerlendirmesini yaparak verimli şekilde kullanılmasını planlamak, bu amaçla gerekli teşkilatı kurmak devletin görevidir." hükmü bulunmaktadır. Anayasanın bu hükmü ve 641 sayılı KHK çerçevesinde Kalkınma Bakanlığı söz konusu işlevleri yerine getirmektedir.

Kalkınma planı, çeşitli ekonomik ve sosyal politikaların birbiriyle tutarlılığını sağlayan önemli bir araç olup, başta OVP olmak üzere diğer ulusal ve bölgesel planlar ve programlar ile sektörel, tematik ve kurumsal strateji belgelerinin dayanağını oluşturmaktadır. Bakanlık, ilgili kuruluşlarla işbirliği içerisinde, planların, programların ve stratejilerin hazırlanmasında ve uygulanmasında uyum ve koordinasyonu sağlamakla görevlidir.

Ülkemizin bugüne kadarki kalkınma deneyimi göstermektedir ki, planlama ve programlamada yaşanan temel sorun, uygulamadaki etkinliğin sağlanamamasından kaynaklanmaktadır. Bu nedenle kalkınma planı, programlar ve diğer temel politika belgelerinin uygulama etkinliğinin artırılması gerekmektedir. Önümüzdeki dönemde, temel politika belgelerinin hazırlanma sürecinde ilgili kesimlerden geniş ve aktif katılım sağlanacaktır. Başta kalkınma planı olmak üzere söz konusu belgeler, bürokratik ve siyasi sahipliği artırıcı, politikaların mali etkilerini dikkate alan, dinamik ve stratejik bir yaklaşımla hazırlanacak; plan, program, temel strateji ve politika belgelerindeki hedeflere ilişkin gerçekleştirmeler, kamuoyu ile düzenli olarak paylaşılarak tüm kesimler bilgilendirilecek ve uygulamadan sorumlu kuruluşların sürece daha etkin katılımı sağlanacaktır.

Kalkınma planı ve yıllık programların belirli dönemler itibarıyla izlenip değerlendirilmesi ve sonrasında ilgili mercilere raporlanması önem arz etmektedir. Bu sistem vasıtasıyla politika ve tedbirlerin gerçekleştirme durumlarının dönemsel olarak izlenerek aksayan yönlerle ilişkin zamanında müdahale yapılması kamuoyuna hesap verme sorumluluğunun bir gereğidir.

Uygulama etkinliğini artırmak amacıyla kalkınma planı ve programlar ile bütçenin uyum düzeyi de artırılabilecektir. Buna ek olarak kalkınma planlarında kuruluşlara verilen görevlerin etkin bir şekilde yürütülebilmesini teminen kuruluşların SP'lerinin kalkınma planlarına uyumu güçlendirilecektir. Ayrıca, strateji belgelerinin uygulanabilirliğinin artırılması için, katılımcı bir yöntemle eylem planı hazırlanması,

uygulama projelerinin geliştirilmesi ve çalışmaların paydaşlara ve kamuoyuna tanıtılması önem taşımaktadır.

Hedef 1.1: Kalkınma Planı için izleme ve değerlendirme sistemi oluşturulacaktır.

Kalkınma Planının hayata geçirilmesi hükümetlerin ve icracı kuruluşların görevidir. Bakanlık ise, bu süreçte yönlendirme, koordinasyon ve izleme görevlerini üstlenmektedir. Bu görevlerin yerine getirilebilmesi için izleme ve değerlendirme sisteminin oluşturulması hayati önem taşımaktadır. Ayrıca, kalkınma planlarının periyodik olarak izlenmesi ve değerlendirilmesi, planların etkinliğini de artıracaktır. Bu çerçevede, kalkınma planlarının periyodik olarak izlenmesi ve değerlendirilmesini sağlayacak bir sistem tasarlanacaktır. Bu amaca yönelik, Kalkınma Planının uygulama ayağını oluşturan Öncelikli Dönüşüm Programlarının izleme ve değerlendirilmesine yönelik olarak usul ve esaslar hazırlanacaktır. 641 sayılı KHK çerçevesinde, Onuncu Kalkınma Planının uygulama döneminde belirli aralıklarla hazırlanacak değerlendirme raporları Bakanlar Kuruluna sunulacaktır.

Sorumlu Birim: EMSAGM

İşbirliği Yapılacak Birimler: Tüm birimler

Stratejiler:

- Kalkınma Planı İzleme ve Değerlendirme Sistemi kurulacaktır.

Performans Göstergeleri:

	Mevcut Durum	2014	2015	2016	2017	2018
Onuncu Kalkınma Planı izleme ve değerlendirme sisteminin kurulması	-	-	√	-	-	-
Öncelikli Dönüşüm Programlarının izleme ve değerlendirme sistemine ilişkin usul ve esasların hazırlanması	-	√	-	-	-	-
Öncelikli Dönüşüm Programlarının izleme ve değerlendirme raporları sayısı	-	-	2	2	2	2

Hedef 1.2: Orta vadeli bir perspektifle, yıllık bazda, makro dengeleri belirleyen ve merkezi yönetim bütçesi ile kuruluş bütçelerinin hazırlanma sürecini başlatan ve yönlendiren politika çerçevesi oluşturulacaktır.

5018 sayılı Kanun, merkezî yönetim bütçesinin hazırlanma sürecini başlatmak ve yönlendirmek üzere OVP hazırlanmasını öngörmektedir. Farklı alan ve sektörlerde birbiriyle tutarlı amaç, politika ve öncelikler seti sunan, hedef ve gösterge niteliğindeki temel ekonomik büyüklükleri kapsayan OVP, Bakanlık tarafından üç yıllık bir perspektifle hazırlanmakta, yıllık uygulamaların sonuçları ve genel şartlardaki değişimler dikkate alınarak her yıl yenilenmektedir. Sürecin devamında ise, OVP ile uyumlu olmak üzere, Maliye Bakanlığı tarafından, kamu idarelerinin ödenek teklif tavanlarını da içerecek şekilde Orta Vadeli Mali Plan (OVMP) hazırlanmaktadır.

OVP ile başlayan bütçe sürecinin etkin kaynak dağılımını gerçekleştirebilmesi için, OVP’de öngörülen politika ve önceliklerin, mali boyutlarıyla birlikte, OVMP’ye ve kuruluşların bütçe tavanlarına yansıtılması hususunda azami özenin gösterilmesi gerekmektedir. Bunun için, ilgili kurumların kapasitelerinin artırılması ve aralarındaki koordinasyonun güçlendirilmesinin yanı sıra, mevcut uygulama takviminin uygulanabilirliğinin artırılması da önem taşımaktadır.

Kamuda stratejik plan hazırlama sürecinin tüm kuruluşlarca tamamlanmasıyla birlikte, kurum ve kuruluşların OVP’nin hazırlanmasındaki katkıları artacaktır. Bu çerçevede OVP daha katılımcı bir yaklaşımla hazırlanmış olacaktır.

OVP ve yıllık programın makroekonomik dengelerinin hazırlanmasında kullanılan makroekonomik hesaplar sistemi dört temel dengeyi kapsamaktadır. Bunlar; *kaynaklar-harcamalar dengesi, yatırım-tasarruf dengesi, ödemeler dengesi ve kamu kesimi genel dengesi* olup, bu dengelerin birleştirilmesiyle *ekonominin genel dengesi* oluşturulmaktadır. Makroekonomik dengelerin oluşturulması sürecinin daha etkin bir çerçeveye kavuşturularak ilgili kurum ve kuruluşlarla koordinasyonunun geliştirilmesi, uygulamada yaşanabilecek sıkıntıların aşılması açısından önem taşımaktadır.

Kamu maliyesinin genel görünümünü ortaya koymak ve genel ekonomi içerisinde kamu kesiminin ağırlığını ölçmek amacıyla hazırlanan kamu kesimi genel dengesi, belirli bir dönemde kamunun gelir, gider, tasarruf ve yatırımları ile tasarruf-yatırım farkının hangi kaynaktan finanse edildiğini göstermektedir. Kamu kesimi genel dengesi Bakanlık tarafından yıllık olarak hazırlanmakta ve yıllık programlarda yer almaktadır.

Sorumlu Birim: YPKDGM

İşbirliği Yapılacak Birimler: Tüm birimler

Stratejiler:

- OVP taslağının Bakanlar Kurulunda daha detaylı görüşülmesine yönelik girişimlerde bulunulacaktır.
- OVP'nin hazırlanması ve makroekonomik dengelerin oluşturulması süreçlerinde katılımcılık artırılacaktır.
- OVP'de yer alan KİT dengesi, kuruluşlarla müzakere edilerek hazırlanacaktır.
- OVP'nin üç yıllık döneme dair somut hedefler içermesi sağlanacaktır.
- OVP'de yer alan politikaların mali etkileri mümkün olduğunca dikkate alınacaktır.

Performans Göstergeleri:

	Mevcut Durum	2014	2015	2016	2017	2018
OVP taslağının Bakanlar Kuruluna sunulmak üzere Başbakanlığa son gönderilme tarihi	31 Ağustos	31 Ağustos	31 Ağustos	31 Ağustos	31 Ağustos	31 Ağustos
Ekonomi yönetimindeki diğer kamu kuruluşları ile yapılan Kısa Dönemli Ekonomik Tahminler toplantısı sayısı	4	4	4	4	4	4

Hedef 1.3: Yıllık Program; mali boyutu hesap edilmiş, somut tedbirleri de içerecek şekilde her yıl Ekim ayı sonuna kadar hazırlanacaktır.

Bakanlık tarafından ilgili bakanlık, kurum ve kuruluşların görüşleri alınmak suretiyle hazırlanan yıllık programda yer alan politika ve tedbirlerin hayata geçirilmesi, planlama ve uygulama birimlerinin mutabakatı ve ihtiyaç duyulan mali kaynakların söz konusu alanlara aktarılabilmesiyle mümkün olabilmektedir. Tedbirlere ilişkin tekliflerin alınması sürecinde kurum ve kuruluşlarca mali boyutların ortaya konulması ve bunlara ilişkin yeterli bütçe kaynaklarının tahsis edilebileceği teyidinin alınması gerekmektedir.

Programda yer alacak politikaların etki analizlerine dayandırılmasının teşvik edilmesi, somut hedeflerin konulmasına katkı sağlayacaktır.

Sorumlu Birim: YPKDGM

İşbirliği Yapılacak Birimler: Tüm birimler

Stratejiler:

- Programda yer alacak mali boyutu hesaplanmış tedbirlerin bütçeyle uyumu gözetilecektir.
- Programda yer alan politika ve tedbirler katılımcı bir yaklaşımla hazırlanacaktır.

Performans Göstergeleri:

	Mevcut Durum	2014	2015	2016	2017	2018
Mali boyutu olan tedbirler içerisinde mali boyutu hesaplanan tedbirlerin oranı (yüzde)	-	15	20	25	30	35

Hedef 1.4: Kamuda stratejik yönetim uygulamasının iyileştirilmesi için stratejik planlama sürecinin etkinliği artırılabacaktır.

KMYKK ile Bakanlığa kamu idarelerinde stratejik planlamaya yönelik düzenlemeleri yapma, ayrıca uygulamayı izleme ve iyileştirme görev ve yetkisi verilmiştir. Ayrıca 641 sayılı KHK ile Bakanlık, kurumsal stratejik yönetim ve planlama konularında merkezi uyumlaştırma ve yönlendirme fonksiyonunu yerine getirmekle görevlendirilmiştir.

Merkezi uyumlaştırma fonksiyonu kapsamında SP döneminde stratejik yönetim sürecinin tüm aşamalarının uyum ve bütünlük içerisinde yürütülmesi için yönlendirmeden sorumlu kurumlar arasındaki koordinasyon güçlendirilecektir. Stratejik yönetimin temel unsuru olan stratejik planlama uygulamasını daha iyi yönlendirmek üzere Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ile Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu güncellenecek ve uygulama tecrübeleri de dikkate alınarak yeni rehberler hazırlanacaktır.

SP'lerin daha kaliteli hazırlanması ve uygulama etkinliğinin artırılmasına yönelik SP döneminde çeşitli projeler yürütülecek, stratejik yönetimin gerektirdiği eğitimler düzenlenecek ve merkezi düzeyde bir izleme değerlendirme sistemi kurulacaktır.

Sorumlu Birim: KSYDB

İşbirliği Yapılacak Birimler: İSKGM, SSKGM, YPKDGM, BGYUGM

Stratejiler:

- SP'lerin uygulama etkinliğini artırmaya yönelik projeler yürütülecektir.
- Stratejik yönetime ilişkin mevzuat, kılavuz ve rehberler uygulama tecrübeleri de dikkate alınarak bütüncül bir anlayışla gözden geçirilecek, güncellenecek ve yeni rehberler hazırlanacaktır.
- Stratejik yönetimin gerektirdiği eğitimler düzenlenecektir. Uzaktan eğitim programları hazırlanacak ve www.sp.gov.tr adresi üzerinden yayımlanacaktır.
- Kamuda stratejik yönetim sürecinin tüm aşamalarının uyum ve bütünlük içerisinde yürütülmesi için yönlendirmeden sorumlu kurumlar arasındaki koordinasyon güçlendirilecektir.
- Stratejik yönetim uygulamalarının merkezi düzeyde izlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik mevcut yönetim bilgi sistemleriyle bütünleşik bir sistem kurulacaktır.

Performans Göstergeleri:

	Mevcut Durum	2014	2015	2016	2017	2018
Hazırlanacak rehber sayısı (*)	-	3	2	-	-	-
Güncellenecek kılavuz sayısı	-	1	-	-	-	-
Eğitim verilen kurum/kişi sayısı	-	20/100	20/100	20/100	20/100	20/100
Eğitimlerden memnuniyet oranı (yüzde)	-	80	80	80	80	80
Merkezi düzeyde izleme ve değerlendirme sisteminin kurulması	-	-	√	-	-	-

(*) 2012 yılı sonunda başlatılan Stratejik Yönetimde Kapasite Geliştirme başlıklı Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (Instrument for Pre-Accession Assistance-IPA) Projesi çerçevesinde 2016 yılına kadar farklı kuruluş türleri ile farklı SP bileşenleri konularında beş (5) adet Kılavuz hazırlanacaktır.

Hedef 1.5: Bilgi toplumuna dönüşüme ilişkin uygulanacak ulusal strateji ve eylem planı 2014 yılında hazırlanacak; bilgi toplumuna dönüşüm süreci her yıl yayınlanacak değerlendirme raporları vasıtasıyla izlenecektir.

Ülkemizin bilgi toplumuna yönelik çabalarının temel strateji ve eylem planı dokümanları çerçevesinde yürütülmesi, uygulamanın koordinasyonunu kolaylaştırmakta, mükerrer faaliyet ve harcamaların önüne geçilmesini sağlamakta, sinerji oluşturmakta ve bilgi toplumunun başlı başına bir politika alanı olarak görünür hale gelmesini temin etmektedir. Bilgi toplumuna dönüşüm, tüm sektörleri kapsayıcı ve çok yönlü bir çaba olduğundan, çeşitli kamu kurumları tarafından hazırlanacak olan ulusal, bölgesel, sektörel ya da tematik politika ve stratejilerin bilgi toplumuna dönüşüm vizyonunu da içermesine özen gösterilmesi gerekmektedir. Bu çerçevede, 641 sayılı KHK’de öngörülen görev kapsamında; ülkemizin bilgi toplumuna dönüşümüne yönelik politika, hedef stratejiler hazırlanacak, bunlara uygun biçimde belirlenen faaliyetlerin yürütülmesini ve izlenmesini temin etmek üzere gerekli çalışmalar yapılacaktır.

Bilgi toplumuna dönüşüm, ülkemizin Onuncu Kalkınma Planı ile 2018 yılı ve daha uzun vadede 2023 yılı için ortaya koyduğu kalkınma hedeflerinin yakalanması bakımından büyük bir önem arz etmektedir. Büyüme ve istihdam odağına sahip olan Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı (2014-2018), ülkemizin ekonomik büyüme, nitelikli insan kaynağı ve bilgi tabanlı ekonomiye dönüşüm politikaları kapsamında BİT’in daha etkin biçimde kullanılmasına ve BİT ürün ve hizmetlerinin diğer sektörlerle nüfuzuna hizmet edecektir.

Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı (2014-2018) hazırlık süreci katılımcı bir anlayışla yürütülmüştür. Aynı anlayışın uygulama ve izleme sürecinde de devam ettirilmesi Strateji ve Eylem Planının ilgili kesimler tarafından sahiplenilmesi ve takip edilmesinde fayda sağlayacaktır. Bugüne kadar Bakanlık tarafından hazırlanan strateji ve eylem planlarının izlenmesi amacıyla hazırlanan dönemsel raporlara benzer şekilde, önümüzdeki dönem için belirlenecek temel politika, hedef ve stratejilerin hayata geçirilmesi sürecinde, izleme ve değerlendirme sistemi oluşturulacak, yıllık olarak yayınlanacak ilerleme raporları ve çeşitli konularda raporlar hazırlanacaktır.

Sorumlu Birim: BTDB

İşbirliği Yapılacak Birimler: Tüm birimler

Stratejiler:

- Bilgi Toplumu Stratejisi ile eylem planları katılımcı bir anlayışla hazırlanacaktır.
- Kamu idareleri tarafından hazırlanacak çeşitli konulardaki politika ve strateji belgelerinin bilgi toplumu politika ve stratejileri ile uyumu gözetilecektir.
- Çevrimiçi raporlamaya uygun izleme ve değerlendirme sistemi oluşturulacaktır.

Performans Göstergeleri:

	Mevcut Durum	2014	2015	2016	2017	2018
Bilgi toplumu strateji belgesinin hazırlanması	-	√	-	-	-	-
Bilgi toplumu stratejisi ve eylem planı izleme ve değerlendirme sisteminin oluşturulması (*)	-	-	√	-	-	-
Bilgi toplumuna dönüşümüne ilişkin Bakanlık tarafından üretilen çalışma/rapor sayısı	1	1	3	3	3	3

(*) Bilgi toplumuna dönüşümde ulaşılan seviyeyi ölçmeye yönelik göstergelerin belirlenmesini de kapsar.

Hedef 1.6: Öncelikli alanlarda sektörel ve tematik strateji belgeleri hazırlanacak, hazırlanması koordine edilecek ve yönlendirilecektir.

Ulusal ölçekte uygulamaya yön verebilmek amacıyla hazırlanan plan ve programlar kadar, sektörel ve tematik strateji belgeleri de büyük önem taşımaktadır. Hazırlanan makro politika metinleri yanında sektörel, bölgesel ve tematik konulardaki çalışmalarla ülke kalkınmasını yönlendirecek temel politikalar ortaya konulmaktadır. Sektörel ve tematik strateji belgelerinin dayanağı büyük ölçüde plan ve programlar olurken, politika destek çalışmaları ise daha çok konjonktürel gelişmelere veya ortaya çıkan sorunlara yönelik olmaktadır.

Kalkınma planlarındaki genel nitelikli politikaları ayrıntılandırmak ve daha somut yol haritaları ortaya koymak için ihtiyaç duyulan alanlarda strateji belgelerinin hazırlanması gerekmektedir. Bu belgeler, daha sonraki dönemlerde hazırlanacak plan ve programlar için de ilgili alanlar itibarıyla temel oluşturmaktadır.

Bu amaçla; Bakanlık tarafından ülkemizin ekonomik ve jeo-stratejik konumuna uygun olarak başta enerji, su kaynakları, ulaştırma, lojistik, eğitim, sağlık ve ticaret olmak üzere ekonomik ve sosyal sektörel politikaların ve stratejilerin geliştirilmesine yönelik analitik çalışmalar yapılacaktır. Bu çalışmalar sonucunda somut politika önerileri geliştirilecektir.

Sorumlu Birim: İSKGM

İşbirliği Yapılacak Birimler: SSKGM, KSYDB

Stratejiler:

- Hazırlanacak strateji belgelerinin temel politika belgeleri ile uyumu gözetilecektir.

Performans Göstergeleri:

	Mevcut Durum	2014	2015	2016	2017	2018
Hazırlanan, koordine edilen veya yönlendirilen sektörel ve tematik strateji belgesi sayısı	8	9	9	10	10	10

AMAÇ 2

Küresel ve ulusal gelişmeler ile temel eğilimleri yakından izleyerek, ekonomik ve sosyal kalkınma alanlarında toplumun tüm kesimlerine yol göstermek ve hükümete müşavirlik yapmak üzere; kısa, orta ve uzun vadeli tahmin, analiz ve araştırmalar yapmak.

Dünya ekonomisinde son dönemde önemli bir değişim ve dönüşüm süreci yaşanmaktadır. Bu süreç bir yandan önemli fırsatlar sunarken, diğer yandan bir takım riskler de barındırmaktadır. Ülkemizin jeo-stratejik konumu ve yükselen ekonomik gücü çerçevesinde, küresel düzeyde ortaya çıkan yeni eğilimleri, fırsat ve riskleri analiz etmek, ülkemizin kalkınma politikalarının oluşturulması ve başarı düzeyinin artırılması açısından büyük önem taşımaktadır.

Bakanlığın görevleri arasında; kalkınma politikalarının belirlenmesinde hükümete müşavirlik yapmak, makroekonomik ve sektörel (iktisadi ve sosyal) gelişme alanlarında ulusal düzeyde analiz ve çalışmalar yapmak, ülkemizin kalkınma sürecinde uluslararası kuruluşlarla iletişim içerisinde ileriye dönük stratejiler ile topluma perspektif sağlayacak politika önerileri geliştirmek bulunmaktadır.

Bu çerçevede; ülkemiz kalkınma politikalarının belirlenmesinde ekonomik ve sosyal alanlarda analiz, tahmin ve araştırma çalışmalarına ağırlık verilecektir. Türkiye ve dünya ekonomisindeki gelişmeler temel ekonomik göstergelerin yakından takip edilmesi yoluyla izlenecektir. Türkiye ekonomisine ilişkin modelleme ve tahmin çalışmaları, makroekonomik politika analizleri ile ekonomik ve sosyal alanlarda öne çıkan konularda yapılacaktır. Kalkınma alanında politika ve strateji oluşturma çalışmaları uluslararası kuruluşlar ve kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği yapılarak katılımcı bir anlayışla yürütülecektir.

Türkiye ve dünya ekonomisine ilişkin söz konusu izleme, değerlendirme, analiz, tahmin ve araştırma çalışmaları, başta kalkınma planı, OVP ve yıllık program olmak üzere, kalkınma politikalarının önemli bileşenlerinden olan sektörel, bölgesel ve tematik stratejilerin hazırlanması süreci için de temel bir girdi niteliği taşıyacaktır.

Hedef 2.1: Türkiye ekonomisine ilişkin hesaplanabilir genel denge modeli çalışmaları yapılarak kısa ve orta vadeli yapısal analiz ve makroekonomik politika analiz kapasitesi artırılabacaktır.

Ülkemizin kalkınma sürecinin etkin bir şekilde yönetilmesinde karar mekanizmalarına altyapı oluşturacak teknik çalışmaların yürütülmesi önem arz etmektedir. Kalkınma planı ve yıllık programlar gibi tüm politika dokümanlarında yer alan hedeflerin içsel tutarlılığa sahip bir şekilde belirlenmesi ve bu hedeflere ulaşmak için gerekli politika ve eylemlere yönelik mukayeseli politika analizlerinin yapılması gerekmektedir. Aynı zamanda, güncel sorunların çözümüne yönelik alternatif politika seçeneklerinin ortaya konulması ve bunların etkilerinin karşılaştırılması suretiyle etkin bir karar alma süreci işletilmesi önem arz etmektedir.

Tüm bu çalışmaların etkin bir şekilde yürütülmesini temin için mevcut durumda kullanılmakta olan analiz metotlarına ilave olarak mümkün olan en güncel ekonomik verilerle hazırlanan sosyal hesaplar matrisi temel alınarak hesaplanabilir genel denge modeli simülasyonları gerçekleştirilecektir.

Sorumlu Birim: YPKDGM

İşbirliği Yapılacak Birimler: Tüm birimler

Stratejiler:

- Genel denge modelinin kullanımı konusunda teknik kapasite geliştirilerek veri güncellemesi ve politika simülasyon çalışmaları yapılacaktır.
- Kullanılan genel denge modeli altyapısı geliştirilecektir.

Performans Göstergeleri:

	Mevcut Durum	2014	2015	2016	2017	2018
Mümkün olan en güncel yıla ait veriler kullanılarak detaylı Türkiye sosyal hesaplar matrisinin üretilmesi	-	-	1	1	1	1
Hesaplanabilir genel denge modeli kullanılarak yapılan çalışma sayısı	-	-	1	2	3	3

Hedef 2.2: Türkiye ve dünya ekonomisine ilişkin izleme ve değerlendirme çalışmaları yapılacaktır.

Ülkemizin kalkınma sürecinin planlanmasında, Türkiye ve dünya ekonomisinde öne çıkan temel eğilimlerin, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomilerindeki ekonomik ve sosyal dinamiklerin izlenmesi, küresel ve bölgesel düzeyde oluşan yeni dengelerin, işbirliklerinin ve değişim sürecinin sunduğu fırsat ve risklerin dikkate alınması kritik önem taşımaktadır. Bu süreçte, dünyadaki temel eğilimlerin ve gelişmelerin yakından takip edilmesi, ülkemizin küresel ve bölgesel düzeyde artan rolü ve büyüme potansiyeli dikkate alındığında giderek daha da önemli bir hale gelmektedir.

Küresel gelişmeler yanında, Türkiye ekonomisindeki mevcut durumun ve gelişmelerin yakından takip edilmesi ve değerlendirilmesi, hazırlanacak temel politika dokümanlarının ve yapılacak diğer analizlerin etkinliğinin artırılmasında önemli rol oynamaktadır. Türkiye ve dünya ekonomisinde yaşanan gelişmelerin, dünyadaki temel eğilimler dikkate alınarak, kalkınma planı, OVP, yıllık program ve strateji belgelerine doğru bir şekilde yansıtılması, çalışmalarımızın etkinliğini ve politika belgelerinin başarı düzeyini artıracaktır.

Bu bağlamda, Türkiye ve dünya ekonomisinde makroekonomik ve finansal piyasalara ilişkin temel göstergeler yakından takip edilecek, periyodik yayın ve raporlar hazırlanacaktır. Ayrıca önemli uluslararası kuruluşların çalışmaları takip edilerek dünya ekonomisindeki gelişmelerin Türkiye ekonomisi üzerindeki olası etkileri değerlendirilecektir. Benzer şekilde, kalkınma sürecinde başarılı ülke örneklerinin incelenmesi ve Türkiye için öneriler geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Sorumlu Birim: YPKDGM

İşbirliği Yapılacak Birimler: EMSAGM, İSKGM, SSKGM

Stratejiler:

- Türkiye ve dünya ekonomisine ilişkin veri altyapısının geliştirilmesine yönelik çalışmalar yürütülecektir.
- Türkiye ekonomisine ilişkin açıklanan resmi istatistiklere ilaveten, öne çıkan sanayi kuruluşları ile iletişim ve işbirliği artırılabilecektir.
- Uluslararası kuruluşlarla işbirliği artırılabilecektir.

Performans Göstergeleri:

	Mevcut Durum	2014	2015	2016	2017	2018
Türkiye Ekonomisinde Gelişmeler (Haftalık) yayın sayısı	52	52	52	52	52	52
Temel Ekonomik Göstergeler (Üç Aylık) yayın sayısı	4	4	4	4	4	4
Ekonomik Gelişmeler (Üç Aylık) yayın sayısı	4	4	4	4	4	4
Ekonomik ve Sosyal Göstergelerdeki Gelişmeler yayın sayısı (Beş yılda bir)	-	-	-	-	1	-
Dünya Ekonomisinde Gelişmeler Bülteni yayın sayısı (Aylık)	8	12	12	12	12	12
Uluslararası Ekonomik Göstergeler yayın sayısı (Yıllık)	1	1	1	1	1	1
OECD ülke inceleme raporları değerlendirme yayın sayısı	5	5	5	5	5	5
İşgücü Piyasasındaki Gelişmelerin Makro-Analizi yayın sayısı	-	4	4	4	4	4

Hedef 2.3: Kalkınma Planı ve politika belgelerindeki stratejik öncelikler doğrultusunda somut politika önerileri geliştirmek üzere ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınma konularında yapılan araştırma sayısı artırılacaktır.

Ulusal ve küresel ölçekte yaşanan ekonomik, sosyal ve kültürel değişimler fırsatlarla birlikte sorunları da beraberinde getirmektedir. Ülke olarak kalkınmamızı hızlandırmak için fırsatlardan azami derecede yararlanırken, sorun alanlarını da en aza indirmemiz önem arz etmektedir. Bu bağlamda, temel sorun ve dönüşüm alanlarına yönelik kapsamlı araştırmalarla kalkınma politikalarının geliştirilmesine katkı sağlanacaktır.

Bu çerçevede, Kalkınma Planı, OVP, Yatırım Programı ve diğer politika belgelerindeki stratejik öncelikler ile orta ve uzun vadede öne çıkması muhtemel konularda ilgili kesimlerle işbirliği içinde araştırmalar yapılacak ve bu konularda politika geliştirilmesine katkı sağlanacaktır. Yürütülecek bu araştırmalarla Bakanlığın hükümete müşavirlik yapma görevine katkıda bulunulacaktır.

Bakanlığın araştırma projeleri yürütme kapasitesi artırılacaktır. Bu kapsamda Bakanlığın araştırma projeleri konusundaki mevzuatı ve sistemi geliştirilecek, Bakanlık birimlerinin ihtiyaç duyacağı konularda araştırma projeleri yürütmesi desteklenecektir. Ayrıca Bakanlıkta çalışma raporlarının hazırlanması ve yayımlanmasına ilişkin usul ve esaslar belirlenecektir.

Yürütülen araştırma projeleri kapsamında ilgili kesimlerin katkılarının alınması ve üretilen çıktılarının paylaşılması amacıyla etkinlikler düzenlenecektir.

Sorumlu Birim: KAM

İşbirliği Yapılacak Birimler: Tüm birimler

Stratejiler:

- Araştırma ve düşünce kuruluşları, kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler ve uluslararası kuruluşlar ile ortak çalışmalar yapılacaktır.
- Araştırma raporları yayımlanacaktır.
- Yürütülen araştırma projeleri kapsamında etkinlikler yapılacaktır.
- Araştırma projelerine ilişkin sürecin mevzuata uygun biçimde yürütülmesini kolaylaştırmak üzere bir rehber hazırlanacaktır.
- Çalışma raporu sistemine ilişkin usul ve esaslar belirlenecektir.

Performans Göstergeleri:

	Mevcut Durum	2014	2015	2016	2017	2018
Yayımlanan araştırma ve çalışma raporu sayısı	-	1	3	4	5	6
Etkinlik sayısı	-	1	2	3	4	5
Araştırma projeleri sürecine ilişkin rehberin hazırlanması	-	-	√	-	-	-
Çalışma raporu sisteminin oluşturulması	-	-	√	-	-	-

Hedef 2.4: Türkiye ve dünyadaki sektörel gelişmelere ilişkin izleme ve değerlendirme çalışmaları yürütülecektir.

Türkiye, Birleşmiş Milletler (BM), Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi (BMGK), OECD, Kuzey Atlantik Antlaşması Teşkilatı (NATO), Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (KEİ), Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT), Gelişmekte Olan Sekiz Ülke (D-8), Gelişmiş 20 Ülke (G-20), Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ), Avrupa Konseyi gibi çeşitli kuruluşlara üyedir. Sahip olduğu jeo-stratejik öneminin ve ekonomik gücünün sonucu olarak Türkiye, bölgesinde ve dünyada ekonomik ve sosyal gelişmenin sağlanması ile barışın ve istikrarın korunmasında dikkate alınan ülke konumunu pekiştirmiştir.

Değişen dünya koşulları, ülkemiz için fırsatlar sunduğu kadar yeni riskler de getirmektedir. Söz konusu fırsatların değerlendirilmesi ve risklerin bertaraf edilmesi doğru politika ve stratejiler belirlenmesine ve bunların zamanında ve etkin şekilde uygulanmasına bağlıdır.

Bu bağlamda, Türkiye ve dünyadaki sektörel gelişmelerin etkin bir şekilde takip edilebilmesi için uluslararası toplantılara katılım sağlanacak, gelişmeler izlenecek ve değerlendirme sonuçları kamuoyu ile paylaşılacaktır.

Sorumlu Birim: SSKGM

İşbirliği Yapılacak Birimler: İSKGM

Stratejiler:

- Uluslararası ve ulusal sektörel işbirliği platformlarına aktif katılım sağlanacaktır.
- Uluslararası ve ulusal sektörel gelişmeler izlenecek ve periyodik olarak raporlanacak ve öncelikli sektör ve temalarda değerlendirme çalışmaları yürütülecektir.

Performans Göstergeleri:

	Mevcut Durum	2014	2015	2016	2017	2018
Konuşmacı/panelist ve benzer düzeyde katılım sağlanan sektörel toplantı/panel ve benzeri faaliyet sayısı	13	20	20	20	20	20
Uluslararası ve ulusal sektörel gelişmelere yönelik hazırlanan çalışma sayısı	12	15	15	15	15	15

Hedef 2.5: Özel sektör sabit sermaye yatırımlarının daha sağlıklı ve kapsamlı tahmini için model çalışması yapılacaktır.

Sürdürülebilir ve sağlıklı bir ekonomik büyümenin sağlanmasında önemli bir rolü olan özel sektör yatırımları, TÜİK tarafından henüz ekonominin genel dengesi hesaplamasında ihtiyaç duyulan kapsam ve ayrıntıda üretilemediğinden, onlu sektör ayrımında Bakanlığımız tarafından her yıl program hazırlık çalışmaları kapsamında tahmin edilmektedir. Bu tahminler, harcama yönüyle milli gelir hesaplarını baz alan, ödemeler dengesi ile tasarruf-yatırım dengelerini içeren ve tüm ekonomik faaliyetleri kapsayan ekonominin genel dengesi tablosuyla birlikte kamuoyuyla paylaşılmaktadır.

Kalkınma Bakanlığı tarafından hazırlanan orta vadeli program ve yıllık programda yer alan ekonominin genel dengesinin bir unsuru olan özel kesim yatırımlarının tahmini, ülkemizin sektörel dönüşümünün daha yakından tespit edilmesini ve daha başarılı tahminler yapılmasını sağlayacak şekilde ayrıntılı bir çalışma yapılmasını gerektirmektedir. Bu amaçla, değişen ekonomik yapının ortaya çıkardığı ihtiyaçları daha doğru tespit edebilmek için gerekli tahmin kapasitesini artırmak üzere ilgili tüm kurumlarla işbirliği yapılarak kapsamlı bir çalışma neticesinde veri kalitesi artırılabilecektir.

Sorumlu Birim: YPKDGM

İşbirliği Yapılacak Birimler: EMSAGM, İSKGM, SSKGM

Stratejiler:

- Özel kesim yatırımlarına ilişkin veri altyapısının geliştirilmesine yönelik çalışmalar yürütülecektir.
- Türkiye ekonomisine ilişkin açıklanan resmi istatistiklere ilaveten, öne çıkan sanayi kuruluşlarıyla iletişim ve işbirliği artırılabilecektir.
- Tahmin modeli kurulurken ve veri seti oluşturulurken TÜİK ile yakın işbirliği yapılacaktır.

Performans Göstergeleri:

	Mevcut Durum	2014	2015	2016	2017	2018
Özel sektör sabit sermaye yatırımlarının daha sağlıklı tahminine yönelik modelin geliştirilmesi	-	-	1	-	-	-

Hedef 2.6: Türkiye ekonomisine ilişkin konjonktürel gelişmeleri daha kısa sürede kavrama kapasitesini güçlendirmeye yönelik sektör temsilcileriyle düzenli görüşmeler yapılacaktır.

Türkiye ekonomisindeki konjonktürel gelişmelerin yakından takip edilmesi ve değerlendirilmesi, OVP ve yıllık program gibi temel politika dokümanlarının ve diğer konjonktür analizlerinin etkinliğinin artırılmasında önemli rol oynamaktadır. Bu çerçevede, makroekonomik değişkenlerin kısa vadeli tahminlerinde ve dolayısıyla devrevi dalgalanmaların gözlenmesinde reel sektördeki gelişmelerin ve beklentilerin yakından izlenmesi önem arz etmektedir. Bu ihtiyaç doğrultusunda, ülkemizde öne çıkan sanayi kuruluşlarıyla düzenli görüşmeler yapılarak, hem firmalar hem de bu firmaların faaliyet gösterdikleri sektöre ilişkin gelişmeler hakkında bilgi alınacaktır. Böylece, Türkiye ekonomisine ilişkin açıklanan istatistiklere ilaveten, saha çalışmasından edinilen bilgiler rapor formatına getirilerek konjonktür değerlendirme sürecine girdi olarak sunulabilecektir.

Sorumlu Birim: YPKDGM

İşbirliği Yapılacak Birimler: EMSAGM, İSKGM

Stratejiler:

- Görüşme yapmak üzere tespit edilen firmalar belirli fasıllarla ziyaret edilecektir.
- Belirlenen formata uygun olarak firmalarla yapılacak görüşmelerde elde edilen bilgiler raporlanmak suretiyle ilgili diğer tarafların kullanması ve arşivlenmesi sağlanacaktır.

Performans Göstergeleri:

	Mevcut Durum	2014	2015	2016	2017	2018
Konjonktürel gelişmeleri yakından takip etmek için yapılan firma ziyareti sayısı	-	10	40	50	60	60

Hedef 2.7: Mikro veri temelli politika ve etki analizi çalışmaları yapılacaktır.

Türkiye ekonomisi son yıllarda kaydedilen ekonomik ve sosyal ilerlemeler neticesinde orta-üst gelir grubundaki ülkeler arasında yerini almıştır. Geride bıraktığımız dönem içerisinde, kronik enflasyon, ödemeler dengesi ve kamu maliyesinin sürdürülebilirliği sorunları, makro istikrarı sağlayıcı politikaları ön plana çıkarmış, buna mukabil politika alternatiflerine ilişkin mikro temelli etki değerlendirme analizleri makro analizlere kıyasla ikinci planda kalmıştır. Ancak makroekonomik istikrarsızlıkların nispeten giderilmesiyle mikro temelli haiz yapısal sorunların analizi giderek önem kazanmıştır. Bu bağlamda, yapısal problemlere yönelik politikaların geliştirilmesinde mikro (hane halkı, firma) bazlı verilere dayalı analizlerden de faydalanılması önemli bir gereklilik haline gelmiştir.

Mikro bazlı çalışmalar yapabilmek için ankete dayalı ve olabildiğince ayrıntılı veri setine ihtiyaç duyulmaktadır. Ülkemizde bu alanda da önemli ilerlemeler kaydedilmiş, özellikle TÜİK tarafından üretilen mikro bazlı verilerde kayda değer bir kapasiteye ulaşılmıştır. Uluslararası kuruluşlar da Türkiye ekonomisine ilişkin raporlarında mikro veriler kullanılarak yapılan analizlere ağırlık vermeye başlamışlardır.

Bu kapsamda, kamu politikaların etkilerini ölçmek amaçlı geliştirilmiş ve uluslararası bilimsel standartlara uygun niceliksel metodolojilerle mikro veriye dayalı analizler yapılacaktır.

Sorumlu Birim: YPKDGM

İşbirliği Yapılacak Birimler: Tüm birimler

Stratejiler:

- TÜİK ve diğer ulusal ve uluslararası kurumlar tarafından üretilen mikro veriler detaylı olarak değerlendirmeye tutulacak, veri kaynakları ve bunlara dayalı olarak analiz edilebilecek konular hakkında bilgi düzeyi artırılacaktır.
- Mikro veriye dayalı olarak analiz edilecek kamu politikaları belirlenecektir.
- Mikro veriye dayalı analiz ve modelleme konusunda teknik kapasite geliştirilecektir.
- Hane, firma ve kişi bazlı veriler kullanılarak uluslararası normlara uygun analizler yapılacak ve kamuoyuyla paylaşılacaktır.

Performans Göstergeleri:

	Mevcut Durum	2014	2015	2016	2017	2018
Mikro veriye dayalı analiz sayısı	-	-	2	2	3	3

AMAÇ 3

Kamu yatırım sürecini, kalkınma planı, programlar ve strateji belgeleri doğrultusunda; kamu yatırımlarına ayrılan kaynakların etkin ve etkili bir biçimde tahsisini ve kullanılmasını sağlayacak şekilde yönetmek.

Ülkemizin eğitim, adalet ve sağlık hizmetlerinin etkili bir şekilde sunulması ve yaşam kalitesinin yükseltilmesi, rekabet gücünün artırılması ve sürdürülebilir büyümenin sağlanması için gerekli sosyal ve fiziki altyapının geliştirilmesi, çevrenin korunması, AB kriterlerine uyumun sağlanması, gelişmiş ülkelerle ülkemiz arasındaki ve ülkemizdeki bölgeler arası gelişmişlik farklarının azaltılması için önemli miktarlarda kamu yatırımı ihtiyacı bulunmaktadır (Tablo 2).

Tablo 2: Türkiye’de Kamu Yatırımları (*)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Proje Sayısı (Adet)	3.555	2.627	2.525	2.710	2.759	2.332	2.425	2.534	2.622	2.737
Toplam Proje Tutarı (Cari Fiyatlarla, Milyar TL)	196,1	206,7	200,4	209,3	219,0	245,8	273,4	303,7	361,9	399,5
Toplam Program Ödenek / Toplam Proje Tutarı (yüzde)	6,1	7,8	8,7	8,2	7,8	8,7	10,1	10,3	10,5	11,4
Yatırım Stokunun Ortalama Tamamlanma Süresi (Yıl) (**)	8,1	6,6	5,5	5,8	5,8	5,3	4,6	4,2	4,2	3,7

(*) Mahalli idare yatırımları, kamulaştırma harcamaları ve yatırım programında toplam dışı tutulan yatırımlar hariçtir.

(**) Mevcut stokun, ilgili yıldaki program ödenek seviyesiyle tamamlanması için gereken ilave süreyi göstermektedir.

Kamu yatırımları için sistematik bir proje döngüsü yaklaşımının benimsenmesi ve bu kapsamda projelerin iyi hazırlanmış fizibilite etütlerine dayalı ve önceliklendirilmiş bir biçimde uygulamaya konulması; etkin bir izleme ve değerlendirmenin yapılması; kamu kuruluşlarının proje hazırlama, uygulama, izleme ve değerlendirme birimlerindeki kapasitenin geliştirilmesi gibi faktörler, yatırıma ayrılan kısıtlı kaynakların etkin kullanılması ve projelerin planlandığı şekilde tamamlanması açısından önemli hususlardır. Bunların yanı sıra; kamu yatırımlarının (KÖİ projeleri dahil) finansmanında kullanılan yerli-yabancı tüm kaynakların bütüncül bir şekilde ele alınarak, belirlenen öncelikler çerçevesinde plan-program-bütçe ilişkisinin daha etkin olarak kurgulanması gerekmektedir.

Yatırım sürecinde karşılaşılan bu hususlara yönelik olarak geçtiğimiz yıllarda önemli bazı adımlar atılmıştır. Bu kapsamda, Bakanlık bünyesinde, kamu yatırımlarının

elektronik ortamda izlenmesini teminen, yatırımcı kuruluşların da yararlanabileceği Kamu Yatırımları Proje Bilgi Sistemi (KYPBS) tamamlanmış, sürecin kolaylaştırılması ve etkinleştirilmesi amacıyla KamuYa-Bütçe, KamuYa-Analiz, KamuYa-Vize, KamuYa-Proje, KamuYa-İzleme gibi bilgi sistemi modülleri geliştirilmiştir.

Ülkemizde, yıllar itibarıyla artan miktarlarda yararlandığımız AB fonlarının kamu yatırımları için ilave kaynak sağlaması yanında, kamu kuruluşlarında belirli standartlara uygun proje hazırlama, uygulama, izleme ve değerlendirme kapasitesinin gelişmesine katkıda bulunması, ülkemizin artan kredibilitesi nedeniyle daha uygun şartlarda dış proje kredisi sağlayan uluslararası kaynaklardan yararlanıyor olması, kamu kuruluşları için stratejik planlama çalışmalarının ve sektörel strateji dokümanlarında ortaya konulan stratejilerin, projelerin daha iyi önceliklendirilmesine ve değerlendirilmesine imkan verecek olması, kamu-özel işbirliği (KÖİ) modellerinden daha fazla yararlanılacak olması, mahalli nitelikli işlerin mahalli idarelere bırakılarak yerinden yönetim ilkesinin güçlendirilmesi gibi faktörlerin, önümüzdeki dönemde kamu yatırımlarına ayrılan kaynakların ve uygulamada etkinliğin artırılmasına olumlu yönde katkı sağlaması beklenmektedir.

Bu doğrultuda, 2014-2018 SP döneminde, kamu yatırımlarına ayrılan kaynakların etkin ve etkili olarak kullanılmasını sağlamak amacıyla, kamu yatırım programı, proje döngüsü yönetimi ilkeleri doğrultusunda yönetilecek, önemli projelerin yatırım kararlarına odaklanılacak, izleme-değerlendirme faaliyetleri sistematik hale getirilecek ve kamu yatırım projelerinin yapım ve işletmesinde özel sektör finansmanı, dinamizmi ve verimliliğinden daha etkin biçimde faydalanılmasını sağlayacak KÖİ uygulamaları desteklenecektir.

Hedef 3.1: Kamu yatırımlarında proje döngüsü yönetiminin etkinliği artırılabacaktır.

Kamu yatırımlarının hayata geçirilmesi sürecinde fiziki ve nakdi gerçekleştirmeye yönelik ilerlemenin takibi, projelerin uygulama performansının değerlendirilmesi ve yatırımın gerçekleşmesinin önündeki engellerin tespiti, gerekli tedbirlerin zamanında alınması açısından önem taşımaktadır.

İzleme ve değerlendirmenin daha etkin şekilde yapılması amacıyla çıktılarının yanında sonuçlara da odaklanan, değerlendirme faaliyetleri için gerekli bilgiyi üreten, diğer bilgi sistemleriyle bütünleşik çalışan bir izleme değerlendirme sisteminin geliştirilmesi ihtiyacı bulunmaktadır. Yatırımcı kuruluşlar tarafından hazırlanan ve analiz edilmek üzere Bakanlığa iletilen fizibilite etütlerinde, iyileştirilmesine ihtiyaç duyulan bazı alanlar bulunmakta yatırımcı kuruluşların proje hazırlamadan sorumlu birimlerinin kapasitelerinin geliştirilmesi gerekmektedir. Bakanlıkça yapılan anket çalışmalarında da proje planlama (tanımlama, hazırlama, analiz), uygulama, izleme ve değerlendirme konusundaki eğitim ihtiyaçlarının halen devam ettiği tespit edilmiştir. Proje döngüsünün bütün aşamalarını kapsayan rehber dokümanların hazırlanmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Kuruluşlardan gelen proje planlama, uygulama, izleme-değerlendirmeye yönelik eğitim talepleri doğrultusunda Bakanlık tarafından karşılanan eğitim programlarının daha sistematik ve modüler hale getirilerek kamu kuruluşlarının bu alanlardaki kapasite geliştirme çalışmalarına destek verilmesi gerekmektedir.

Sorumlu Birim: YPİDGM

İşbirliği Yapılacak Birimler: İSKGM, SSKGM, BGYUGM, BTDB

Stratejiler:

- Proje döngüsü yönetiminin bütün aşamalarını kapsayan rehber dokümanlar katılımcı bir yaklaşımla geliştirilecektir.
- Önemli projelere ilişkin her yıl izleme raporu hazırlanacaktır.
- Nakdi ve fiziki gerçekleştirmelerin takip edildiği bütünleşik bir sistem geliştirilecektir.
- Değerlendirmeye yönelik kapasite geliştirilecek, seçilmiş projelerde değerlendirme çalışmaları başlatılacaktır.
- Kamu kurum ve kuruluşlarına proje planlama, uygulama ve izleme-değerlendirme konularında eğitim desteği sağlanacaktır.

Performans Göstergeleri:

	Mevcut Durum	2014	2015	2016	2017	2018
Geliştirilen rehber doküman sayısı	1	1	2	2	2	2
Önemli projeler izleme raporu sayısı	-	1	2	2	2	2
Nakdi ve fiziki gerçekleştirmelerin yanı sıra sonuçların da izlenip değerlendirilebileceği bütünleşik bir sistem oluşturulması	-	-	-	√	-	-
Düzenlenen eğitim programı sayısı (adam-saat)	700	725	750	750	750	750

Hedef 3.2: KÖİ kapsamında yapılacak yatırımların karar alma süreçlerinin; kalkınma planı ve programların ilke ve politikaları ile bütçe bütünlüğü dikkate alınarak yönetilmesi sağlanacaktır.

KÖİ uygulamalarında projelerin “kamu projesi” vasfı korunmakta ve kalkınmaya hizmet etme temel işlevi devam etmekte olduğu için, bu projelerin yapılabilirliklerinin plan-program hedefleri ve mevcut finansman imkânları çerçevesinde analiz edilmesi, risklerinin değerlendirilmesi ve karar sürecinin ardından projelerin gerek yapım gerek işletme aşamalarında izlenmesi hususları önemli görülmektedir. Bu çerçevede son yıllarda yapılan mevzuat değişiklikleriyle diğer kuruluşların yanı sıra Bakanlığa da çeşitli görevler verilmiştir.

YPK’ya iletilen ön yapılabilirlik etütleri kapsamında, projelerin teknik, finansal, ekonomik, çevresel, sosyal ve hukuki açılardan yapılabilirliklerine dair analizler ile, katkı payı ve garantiler de dahil olmak üzere, risk analizlerini ve paylaşımını içeren ve yatırımın geleneksel tedarik yöntemleri yerine KÖİ modeli ile hayata geçirilmesinin gerekçesini açıklayan karşılaştırmalı ekonomik ve finansal analizlerin yapılması gerekmektedir. Bu çerçevede, Bakanlığın kurumsal kapasitesinin artırılması ve KÖİ projesi yapacak diğer kuruluşlara yol gösterici ve kurumsal kapasitelerini geliştirmeye yönelik faaliyetlerde bulunması yerinde olacaktır.

Sorumlu Birim: YPİDGM

İşbirliği Yapılacak Birimler: İSKGM, SSKGM

Stratejiler:

- KÖİ’ye ilişkin konularda Bakanlığın kurumsal kapasitesi artırılarak, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarında bu kapsamda mevcut kapasitenin geliştirilmesine öncülük edilecektir.

Performans Göstergeleri:

	Mevcut Durum	2014	2015	2016	2017	2018
KÖİ konusunda katılım sağlanacak eğitim programı sayısı	-	3	3	3	3	3

AMAÇ 4

“Tabandan tavana kalkınma” yaklaşımını güçlendirmek, kapasitelerini ve potansiyellerini değerlendirmek suretiyle bölgelerin rekabet güçlerini artırmak; bölge içi ve bölgeler arası gelişmişlik farklarını azaltmak.

Küreselleşme ve yerelleşme süreçleri bölgesel gelişme anlayışlarını kökten değişime uğratmıştır. Bu süreçler, dünya sistemiyle doğrudan etkileşime girmeye başlayan bölgesel ve yerel ekonomilerin küresel ölçekte rekabet eden birer aktör haline gelmesine neden olmuş, yerel potansiyelin ve dinamiklerin kalkınma sürecine katkısını ve katılımını zorunlu hale getirmiş; yerel yönetimlere, özel sektöre ve yerel kalkınmaya verilen önemi artırmıştır. Bu doğrultuda, ülkemizin uzun dönemli kalkınma hedeflerinin gerçekleştirilmesinde bölgesel gelişme yapısal bir politika alanı olarak öne çıkmıştır.

Ülkemizin bölgesel gelişme politikasının bütüncül bakış açısıyla tasarlanmasında ve uygulamaların ilgili kuruluşlarla birlikte katılımcılık ve ortaklık anlayışıyla yönlendirilmesinde merkezî bir role sahip olan Bakanlık, önümüzdeki dönemde bu rolünü daha sonuç odaklı, faydalı ve verimli şekilde yerine getirebilmek amacıyla;

- Bölgesel gelişme alanında merkezî ve yerel düzeyde kurumsal kapasiteyi güçlendirecek,
- Bölgesel gelişme alanında politika ve strateji geliştirme, planlama ve programlama süreçlerinde etkinliği artıracak,
- Etkinlik ve katkısallık ilkeleri çerçevesinde uygulama araçlarının ve yöntemlerinin çeşitlendirilmesine önem vererek, uygulamayı etkili şekilde yönlendirecek,
- İzleme, değerlendirme ve denetim çerçevesi belirleyerek, altyapı çalışmalarını tamamlayacaktır.

Ayrıca, kalkınma ve rekabet politikaları bakımından yerel yönetimlerle merkezî idare arasındaki işbirliğinin yeni koşullara göre ele alınması ve güçlendirilmesi ihtiyacı giderek artmaktadır. Buna ilişkin olarak, kalkınma planlarıyla tutarlı şekilde, bölgesel gelişme politikasının operasyonel boyutu ve kapasite geliştirme yönü de güçlendirilmeye devam edilecektir.

Merkezî düzeydeki politikaların daha uyumlu ve etkili hale getirilmesine, bölgelerin büyüme dinamiklerine dayalı gelişme ortamının oluşturulmasına ve yerel düzeyde kurumsal kapasitenin artırılmasına ağırlık veren, aktif, katılımcı ve yeterli finansal araçlarla desteklenen, şeffaflık ve hesap-verebilirlik ilkelerine dayalı bir izleme, değerlendirme ve denetim sistemini de içeren bir bölgesel gelişme politikası tasarlanacaktır.

Hedef 4.1: Bölgesel gelişmenin yönetişimi güçlendirilecek ve bölgesel gelişme alanında politika koordinasyonu güçlendirilecektir.

Bölgesel gelişme politikalarının başarılı bir şekilde uygulanabilmesi, bölgesel kalkınmayla ilgili merkezî ve yerel kuruluşların kendi aralarında ve yönetim kademeleri arasında planlama ve uygulama aşamalarında işbirliği ve koordinasyonun geliştirilmesine bağlıdır.

Merkezi düzeyde bölgesel gelişme politikaları ile ilgili koordinasyonun sağlanması amacıyla yeni mekanizmalar da geliştirilmiştir:

- Merkezi politikalar ile bölgesel gelişme politikaları arasında planlama, uygulama ve izleme bakımından uyum ve koordinasyonu sağlayarak yönetişimi geliştirmek amacıyla Başbakanın başkanlığında, bölgesel kalkınmaya ilişkin konularda üst karar organı olarak BGYK kurulmuştur.
- Bölgesel kalkınma konularını teknik düzeyde tartışmak ve BGYK'nın karar almasına yönelik öneriler geliştirmek amacıyla da ilgili kurumların üst yöneticilerinin katılımıyla BGK oluşturulmuştur.
- Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresine ilave olarak, 03/06/2011 tarihli ve 642 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi, Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi ve Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi kurulmuştur. Kalkınma Bakanlığının bağlı kuruluşu ve tüzel kişiliği haiz bu idarelerin temel amacı; projelerin uygulamalarını yerinde koordine etmek ve bu kalkınma projelerinin uygulandığı illerdeki yatırımların gerektirdiği araştırma, planlama, programlama, projelendirme, izleme, değerlendirme ve koordinasyon hizmetlerinin yerine getirilmesi suretiyle bu projelerin kapsadığı bölgelerin kalkınmasını hızlandırmak olarak belirlenmiştir. Kalkınma Bakanlığının bölge kalkınma idareleriyle ilgili asli görevi ise, koordinasyonu sağlamak ve uygulamayı etkili bir şekilde yönlendirmek olarak belirlenmiştir.

Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi (BGUS) ile dünyadaki ve Türkiye'deki temel eğilimler, ulusal düzeydeki sektörel stratejiler, AB ile bütünleşme süreci, bölgelerin ve farklı yerleşme tiplerinin ihtiyaç ve potansiyelleri değerlendirilerek, uzun vadeli bölgesel/mekansal gelişme stratejileri ortaya konulacaktır. Böylece BGUS, gerek bölge planları ve programlarının gerek bölgesel-sektörel gelişme politikalarının koordinasyonu konusunda genel çerçeveyi oluşturacaktır. Ayrıca, bölgesel gelişme alanına tahsis edilecek ulusal veya dış kaynakların tahsisi ile bu kapsamda gerçekleştirilecek programlama çalışmalarında, BGUS referans belge olarak alınacaktır.

Topyekûn kalkınma hedefi gözetilerek yerel potansiyellerin yerel aktörler eliyle ortaya çıkarılması ve değerlendirilmesi hedefi doğrultusunda kalkınma ajansları ve bölgesel kalkınma idareleri başat rol oynayacaktır.

Sorumlu Birim: BGYUGM

İşbirliği Yapılacak Birimler: Tüm birimler

Stratejiler:

- Merkezî ve yerel kuruluşlarda bölgesel gelişme ve yerel kalkınmayla ilgili bilgi ve bilinç düzeyi artırılacaktır.
- Merkezi kuruluşlar ile kalkınma ajansları ve bölge kalkınma idareleri arasındaki iletişim, koordinasyon ve işbirliği geliştirilecektir.
- Kalkınma ajanslarının birbirleri ile ve diğer kurumlarla ağ oluşumlarını desteklemek ve kapasitelerini geliştirmek suretiyle bölgesel gelişmede daha etken olmaları sağlanacaktır.

Performans Göstergeleri:

	Mevcut Durum	2014	2015	2016	2017	2018
Merkezi kuruluşlar ile kalkınma ajanslarının gerçekleştirdikleri nitelikli ve kapsamlı ortak çalışma sayısı	4	3	3	3	3	3
Ajansların yönetim ve katılımçılık süreçlerini geliştirmeye yönelik eğitim sayısı	2	-	2	2	2	2

Hedef 4.2: Bölgesel gelişme politika oluşum süreçlerini nicel analizlerle güçlendirmek ve bölgesel gelişmeye yönelik mali destek süreçlerini sistematik biçimde izlemek ve değerlendirmek suretiyle kaynak dağılımında ve kullanımında etkinlik sağlanacaktır.

Önümüzdeki dönemde BGUS ve bölge planları ekseninde şekillendirilmesi planlanan bölgesel gelişme politikaları bölge, il ve ilçe bazlı analitik çalışmalara dayandırılacaktır. Bu çerçevede, il ve ilçelerde durum tespiti ve bölgesel gelişme odaklı politikalara katkı sağlamak amacıyla il ve ilçe bazında hazırlanan Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksi (SEGE) periyodik olarak güncellenecektir. Bölgelerin, illerin ve ilçelerin farklı alanlarda gelişmişlik-olgunluk düzeylerini tespit etmeye yönelik farklı endeksler geliştirilecektir. Yerleşim Merkezlerinin Kademelenmesi Çalışması, yerleşme merkezleri arasındaki mal, insan ve hizmet akımlarına dair ilişkilerin ortaya konulması amacıyla yenilenecektir. Bölgesel büyümenin kaynaklarının araştırılmasına yönelik makro ile mezo düzey arasında mal ve hizmet, işgücü ve sermaye akımlarına dayalı Yapısal Modelleme çalışmalarına ağırlık verilecektir.

Bölgesel gelişme ve yerel kalkınma uygulamalarının sağlıklı bir biçimde değerlendirilerek uygulanan politikaların etkilerini ölçmek üzere, izleme tabanlı etki analizi ve değerlendirme çalışmalarının yapılması, iller ve bölgeler itibarıyla sağlıklı verileri içeren veri tabanlarının oluşturulması, bölgesel gelişmeyi izleyebilmek üzere güncel verilerin üretilmesi ve sosyo-ekonomik gelişmelerin periyodik çalışmalarla sürekli olarak takip edilmesi hedeflenmektedir. Özellikle kalkınma ajanslarınca sağlanan desteklerin büyüme, istihdam, sanayileşme, yaşam kalitesinin artırılması ve rekabet üzerindeki etkilerinin analiz edilmesi, müteakip mali desteklerin sektörel ve mekânsal tahsisinde yol gösterici olacaktır.

Önümüzdeki dönemde, bölge planlarının, bölgelerin özellikleri ve gelişmişlik durumlarına uygun yenilikçi araçlarla desteklenmesi planlanmaktadır. Bu amaçla, politika yapma sürecinde sorunlar daha doğru tespit edilerek etkin müdahale araçlarının geliştirilmesi amacıyla öncelikle analiz kapasitesi geliştirilecektir. Bölgesel rekabet edebilirlik endeksi, bölgelerin rekabet gücü yüksek sektörlerinin belirlenmesine yönelik metodoloji çalışması, yatırım ortamının bölgeler itibarıyla gösterdiği farkları ortaya koymak üzere bölgesel yatırım ortamı araştırmaları, işletmelere yönelik yatırım destek hizmetlerinin ve uygulama modellerinin geliştirilmesi çalışmasının tamamlanması, ulusal-bölgesel-sektörel politika uyumunu sağlamak üzere pilot bölge ve sektörlerde politika uyumlaştırma çalışmaları yapılması amaçlanmaktadır. İlerleyen süreçte bölgelerde ve kalkınma ajanslarında gerekli kapasitenin oluşturularak analiz ve politika tasarlama süreçlerinin bölgesel aktörlerin kendileri tarafından gerçekleştirilmesi en temel amaçlardan birisidir.

Sorumlu Birim: BGYUGM

İşbirliği Yapılacak Birimler: YPİDGM, İSKGM, SSKGM, YHGM, KAM

Stratejiler:

- BGYUGM’de ve kalkınma ajanslarında nicel ve nitel analiz kapasitesi geliştirilecektir.
- Bölgesel ve mekânsal ileri analizler için gerekli veri altyapısı geliştirilecektir. İl yönetimlerinin, yerel yatırımların planlaması, uygulanması, koordinasyonu, izlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik idari etkinliğinin artırılması desteklenecektir.
- Kalkınma ajansları için performansa dayalı mali yönetim sistemi geliştirilecektir.
- Ajanslarca sağlanan mali desteklerin fiziki ve mali gerçekleştirmelerinin takip edildiği, çıktı ve sonuçların izlenip değerlendirilebileceği bütünsel bir sistem geliştirilecektir.

Performans Göstergeleri:

	Mevcut Durum	2014	2015	2016	2017	2018
Ajans desteklerine dair etki değerlendirmesi rapor sayısı	-	-	1	2	3	5
Kalkınma Ajansları Yönetim Sisteminde tamamlanan modül sayısı	1	3	2	1	-	-
Yayımlanan bölgesel gelişme rapor sayısı	-	-	1	1	1	1
Gerçekleştirilen ajans izleme ziyareti sayısı	-	-	26	26	26	26

Hedef 4.3: Rekabet güçlerini etkileyen faktörlerin belirlenmesi ve yenilikçi destek araçlarının tasarlanması ve uygulanması suretiyle bölgelerin rekabet gücü artırılabacaktır.

Kalkınma ajanslarının kurulmasıyla birlikte, bölgesel gelişme planlarında öngörülen hedefleri gerçekleştirmeye yönelik olarak mali destek programları uygulamaya konulmuştur. Söz konusu programlar çerçevesinde; proje hazırlama ve uygulama, yeni proje fikirleri ile iş geliştirme, girişimcilik, ortak iş yapma, işbirliği geliştirme, kümelenme gibi alanlarda bölgelerin kapasitesi geliştirilmekte, bölgelerin üretim faktörlerinin kullanımını optimize edecek şekilde bölgesel ve sektörel odaklanmanın sağlanması amaçlanmaktadır.

Bölge düzeyinde rekabet edebilirliğin ve bölgelerde ihracat potansiyeli ile öne çıkan sektörlerin belirlenmesi amacıyla, OECD ile Bakanlık arasında ortak bir analiz ve kapasite geliştirme projesi yürütülerek bölgesel rekabet edebilirlik endeksi, bölgelerin rekabet gücü yüksek sektörlerinin belirlenmesine yönelik metodoloji çalışması ve ayrıca ulusal-bölgesel-sektörel politika uyumunu sağlamak üzere pilot bölge ve sektörlerde politika uyumlaştırma çalışmaları gerçekleştirilecektir. Buna ek olarak, her bölge için yatırım ortamının değerlendirmesini içerecek raporların hazırlanması ve yatırım ortamının değerlendirilmesi için merkezi ve bölgesel düzeyde kurumsal kapasitenin artırılması amacıyla Dünya Bankası ile ortak proje yürütülerek bölgesel yatırım ortamı değerlendirme raporları hazırlanacaktır.

İşletmelerin ve girişimcilerin bölgesel gelişmeye katkısını artırmak amacıyla; yeni üretim organizasyonları, işletme modelleri ve finansman araçlarını teşvik eden destek mekanizmaları, bölgesel farklar ve önceliklere duyarlı bir şekilde tasarlanacak ve uygulanacaktır. Küme ve kümelenmenin desteklenmesi sürecinde ajansların analiz ve uygulama kapasitesi merkezi kurumların çalışmalarına da katkı sağlayacak şekilde geliştirilecek, BGK aracılığıyla işbölümü ve işbirliği esasları belirlenerek politika uyumu temin edilecektir. Kalkınma Ajanslarının bölgesel yenilik stratejileri ve eylem planlarının hazırlanması sürecinde desteklenmesi amacıyla; veri temininin kolaylaştırılması ve merkezi kurumlarla işbirliğinin artırılması için gerekli koordinasyon desteği sağlanacaktır.

Sorumlu Birim: BGYUGM

İşbirliği Yapılacak Birimler: YPKDGM, SSKGM, İSKGM, KAM

Stratejiler:

- Bölge planları ile kamu kurum ve kuruluşlarının tasarlayacağı destek programı çalışmalarında bölgesel rekabet gücü endeksinden faydalanılacaktır.
- Bölgelerin, küresel pazarda sürdürülebilir rekabet avantajına sahip olduğu öncelikli sektörler belirlenip, bu sektörlerle yönelik modelleme ve kapasite geliştirme çalışması yapılacaktır.
- Ulusal ve sektörel stratejilerle bölge planları arasındaki rekabet edebilirlik kapsamında ilişki güçlendirilecektir.
- Bölgesel yatırım ortamı analizi çalışması yapılacak ve güncellenmesine imkân verecek şekilde kalkınma ajanslarında kapasite oluşturulacaktır.
- Kalkınma ajansları bölgesel yenilik stratejileri ve eylem planları hazırlık sürecinde desteklenecektir.
- Bölgesel gelişmenin finansman araçları geliştirilecek ve finansmana erişim kolaylaştırılacaktır.

Performans Göstergeleri:

	Mevcut Durum	2014	2015	2016	2017	2018
Bölgesel sektörel önceliklerin belirlenmesi model çalışmasının uygulandığı bölge sayısı	-	-	-	26	-	-
Bölgesel Yatırım Ortamının Değerlendirilmesi Raporu sayısı	-	-	-	26	-	-
Bölgesel girişim sermayesi modelinin uygulandığı bölge sayısı	-	-	6	-	-	-

Hedef 4.4: Merkezi ve yerel kurumların işbirliğiyle kırsal alan tipolojilerinin tanımlanması ve bunlara yönelik politika araçlarının çeşitlendirilmesi suretiyle yenilikçi yerel kalkınma girişimleri desteklenecektir.

Kırsal yerleşimlerde içme suyu ve yol gibi temel fiziki altyapı sorunlarının mahalli idareler eliyle çözüme kavuşturulması amacıyla 2005 yılında İçişleri Bakanlığı tarafından pilot düzeyde başlatılan KÖYDES, 2014 yılından itibaren büyükşehir belediyesi bulunan iller haricindeki 51 ilin köy ve bağlısı yerleşimlerinde uygulanmaktadır. Proje, bahse konu sorunların önemli ölçüde azalmasıyla birlikte, 2010 yılında küçük ölçekli tarımsal altyapı ve 2011 yılında atık su altyapısı yatırımlarını da içerecek şekilde kapsamlı bir kırsal altyapı programına dönüştürülmüştür.

Hizmet sundukları alanın genişlemesi nedeniyle, başta yeni kurulanlar olmak üzere büyükşehir belediyelerinin, yeni görev alanları ve kırsal kesime hizmet sunumu öncelikli, idari, teknik ve beşeri kapasitelerinin geliştirilmesi önem arz etmektedir.

Kırsal Kalkınma için Katılım Öncesi Yardım Aracı (Instrument for Pre-Accession Rural Development-IPARD) kapsamında ülkemizde 42 ilde uygulaması planlanan ve finansal büyüklüğü yararlanıcı katkısı hariç yaklaşık 874 milyon Avro olan IPARD Programı (2007-2013) için tesis edilen İzleme Komitesinin asil üyelerinden biri de Bakanlıktır. IPARD hedeflerine katkı sağlanması ve kaynak kullanımında etkinliğin artırılması amacıyla, kalkınma ajanslarıyla Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının yürüttüğü mali destek programları arasında eşgüdümün sağlanması için 2010 yılında Bakanlar Kurulu Kararlarıyla iki Bakanlık arasında merkezi düzeyde gerekli koordinasyonun sağlanması hükme bağlanmıştır. Bu kapsamda, ajanslar tarafından sağlanacak desteklerin küçük ölçekli tarımsal sanayilerin gelişimi ile diğer tarımsal üretim odaklı yerel kalkınma girişimlerine yönlendirilmesi hususunda gerekli işbirliği süreçleri tesis edilecektir.

Sorumlu Birim: BGYUGM

İşbirliği Yapılacak Birimler: SSKGM, İSKGM

Stratejiler:

- Kırsal Kalkınma Planında yer alan öncelikli faaliyetlerle uyumlu olarak kırsal alan planlaması sektörü kapsamında bakanlıkların tematik projeleri desteklenecektir.
- Kalkınma ajansları tarafından yürütülen tarım ve kırsal kalkınma mali destek programlarının yeni IPARD Programı ile uyumlaştırılması sağlanacaktır.

Performans Göstergeleri:

	Mevcut Durum	2014	2015	2016	2017	2018
Bakanlıkların kırsal kalkınma alanındaki tematik proje sayısı	-	-	1	2	3	4

Hedef 4.5: Ekonomik, sosyal, çevresel ve mekânsal boyutları ile sürdürülebilir kentleşme politikaları geliştirilecektir.

Kentsel ve bölgesel düzeyde bilgi, tecrübe paylaşımının artırılması, beşeri sermayenin kapasite ve potansiyelinin değerlendirilebilmesi ve dinamik kentleşmenin avantajlarından yararlanılabilmesi için etkili bir kentleşme politikasının geliştirilmesi ve üst düzeyde sahiplenilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu nedenle, kentleşme politikasının bütün boyutları ile ele alındığı bir yaklaşım benimsenecektir. Yapılan mevzuat düzenlemesiyle büyükşehir belediyelerinin kentleşme politikalarına ilişkin yetkileri artırılmıştır. Bu sebeple büyükşehir belediyelerinin teknik ve beşeri kapasitelerinin artırılması, etkili kentleşme politikalarının geliştirilmesi ve uygulanması açısından giderek daha önemli hale gelmektedir.

Kentlerimizde sosyal refahı ve rekabetçiliği artırmak için ele aldığımız öncelikli dönüşüm alanlarından birisi de kentsel dönüşümdür. Onuncu Kalkınma Planı ile kentsel dönüşümün öncelikli alanları ve araçları Türkiye deneyimi açısından değerlendirilmiş ve yirmi birinci yüzyılda Türkiye kentlerinin nitelikli ve katma değeri yüksek mekânlara dönüşümünün sağlanması konusunda bir kavramsal çerçeve oluşturulmuştur.

Bu çerçevede, bu amaçlara hizmet etmesi ve uygulama bütünlüğünü sağlaması için hazırlanan “Rekabetçiliği ve Sosyal Uyumu Geliştiren Kentsel Dönüşüm Programı” plan döneminde yürütülecektir. Program kapsamında, kentsel dönüşümün yerli ve yenilikçi üretimi destekleyecek şekilde uygulanması, afet riskine duyarlı standart dışı yapılaşmanın ıslahı, şehirlerimizin iş ve yaşam koşulları açısından cazibesinin artırılması, dönüşüm projelerinde yeni finansal araçların geliştirilmesi, büyükşehirlerde sosyal uyumun güçlendirilmesi, tarihi ve kültürel değer taşıyan şehir merkezlerinin dönüşümle canlandırılması ve konut sahipliğinin artırılması öngörülmektedir.

Sorumlu Birim: BGYUGM

İşbirliği Yapılacak Birimler: SSKGM

Stratejiler:

- Rekabetçiliği ve Sosyal Uyumu Geliştiren Kentsel Dönüşüm Programının koordinasyon çalışmalarına başlanacaktır. Kentlerimizin fiziki gelişiminin yönlendirilmesi ve yerleşik kent alanlarında yaşam kalitesinin artırılması için gerekli mekânsal politikalar geliştirilecektir.
- Başta yeni kurulanlar olmak üzere büyükşehir belediyelerinin, kentleşme politikalarının geliştirilmesi ve bunların uygulanmasına yönelik teknik ve beşeri kapasiteleri desteklenecektir.

Performans Göstergeleri:

	Mevcut Durum	2014	2015	2016	2017	2018
Yaşanabilir mekânlar yaklaşımı çerçevesinde kentlerin yaşanabilirlik düzeyini analiz eden çalışma sayısı	-	1	1	1	1	1

Hedef 4.6: 2014-2020 döneminde Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA II) kapsamında ekonomik ve sosyal uyum alanında sağlanan AB fonlarının kullanımında bölgesel yaklaşım tesis edilecek ve AB üyeliği sonrası Yapısal Fonlar ile Uyum Fonundan yararlanmaya yönelik kurumsal kapasite geliştirilecektir.

2007-2013 döneminde Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) kapsamında Bakanlık tarafından yürütülen Stratejik Koordinatörlük görevi çerçevesinde aday ülkelerin üyelik sonrası kullanılacak Yapısal Fonlara ve Uyum Fonuna hazırlanmasını da amaçlayan Bölgesel Kalkınma ve İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi bileşenlerine ilişkin fonların koordinasyonu sağlanmaktadır. 2014-2020 dönemi IPA II çalışmaları kapsamında, Türkiye'ye tahsis edilecek AB mali yardımlarının genel çerçevesini ve finanse edilecek öncelikli alanları belirleyen Ülke Strateji Belgesi hazırlıkları ve programlama çalışmaları AB Bakanlığı ve Bakanlık koordinasyonunda yürütülmektedir. IPA II döneminde tesis edilecek kurumsal yapılanma çerçevesinde koordinasyon görevimiz ihtiyaçlar doğrultusunda gözden geçirilecektir.

IPA II döneminde, Türkiye'ye ayrılan kaynakların sınırlılığı, bölgeler arası gelişmişlik farkları ve Uyum Fonu hazırlıkları göz önünde bulundurularak "Bölgesel Kalkınma" ile "İstihdam, Eğitim ve Sosyal Politika" alanları altında sağlanacak fonların tahsisatında coğrafi odaklanma yaklaşımı uygulanacaktır.

Kalkınma ajansları, gerek katılım öncesi dönemde gerekse üyelik döneminde AB'den ekonomik ve sosyal uyum alanında sağlanacak fonların kullanımında önemli roller üstlenecektir. Bu çerçevede IPA II döneminde kalkınma ajanslarının sektörel operasyonel programların uygulama sürecinde daha etkin bir görev üstlenmelerine yönelik ilgili kurumlarla işbirliği içerisinde çalışmalar yürütülecek ve ajansların kurumsal yapıları ve insan kaynakları kapasitesi güçlendirilecektir.

AB Uyum Politikası çerçevesinde Yapısal Fonlar ve Uyum Fonunun kullanımı için gerekli yapıların oluşturulmasına yönelik hazırlıklar Bölgesel Politika ve Yapısal Araçların Koordinasyonu Faslı (22. Fasıl) kapsamında yürütülmektedir. Fasıldan sorumlu koordinatör kurum olarak Bakanlık, Fasılın Eylem Planı doğrultusunda kurumlar arası koordinasyonu sağlamaya ve AB ile teknik müzakereleri yürütmeye devam edecektir.

Bakanlık koordinasyonunda geliştirilen Ortak İzleme Bilgi Sisteminin (IMIS), yeni dönemde hazırlanacak sektörel operasyonel programlar kapsamında finanse edilecek proje/operasyonların izlenmesinde kullanılması hususu IPA II kurumsal yapılanması çerçevesinde değerlendirilecektir.

Sorumlu Birim: BGYUGM

İşbirliği Yapılacak Birimler: İSKGM, SSKGM

Stratejiler:

- IPA II döneminde hayata geçirilecek olan coğrafi odaklanma yaklaşımının hazırlıkları ve uygulaması ilgili kurumlarla işbirliği içerisinde yürütülecektir.
- AB fonlarının kullanılmasında kalkınma ajanslarının bölgelerinde etkin bir rol üstlenmelerine yönelik hazırlık çalışmaları yürütülecektir.
- Bölgesel Politika ve Yapısal Araçların Koordinasyonu Faslına dair müzakerelerde ilgili kurumlar arasında etkili koordinasyon sağlanacaktır.

Performans Göstergeleri:

	Mevcut Durum	2014	2015	2016	2017	2018
Kalkınma ajanslarının AB fonlarının kullanımında etkin rol almalarına yönelik hazırlık çalışmaları kapsamında verilen eğitimler* (adam/gün)	757	750	50	120	120	120
IPA ve IPA II altındaki ilgili operasyonel programlar kapsamında kalkınma ajansları koordinasyonunda uygulanmaya başlanan proje sayısı	-	2	8	5	2	5
IPA II döneminde coğrafi odaklanma kapsamında kullanılan fon miktarı (Milyon Avro)	-	-	-	10	25	28

*Bakanlıkla işbirliği içinde ilgili diğer kurumlar tarafından verilen eğitimler de dâhildir.

AMAÇ 5

Türkiye'nin başta komşuları ve bölge ülkeleri ile olmak üzere ikili ve çok taraflı ilişkilerinin güçlenmesine katkı sağlamak.

Ülkemiz, İslam İşbirliği Teşkilatı Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi (İSEDAK), EİT, KEİ ve D-8 gibi platformlarda ekonomik ve ticari işbirliğinin geliştirilmesine öncülük etmektedir. Bakanlık bu kapsamda 30 yıldan beri İSEDAK'ın sekretarya hizmetlerini yürütmekte ve sekretarya hizmetlerinin etkinleştirilmesine yönelik çeşitli çalışmalar yapmaktadır.

Ülkemizin uluslararası ekonomik işbirliğinde öne çıkan BM, DTÖ, OECD ve G-20 gibi platformlarda da etkinliği artmaktadır. Diğer taraftan AB ile tam üyeliğe yönelik müzakere süreci devam etmektedir.

Ülkemiz, başta komşu ülkeler ve bölge ülkeleri olmak üzere, diğer ülkelerle ve bu ülkelerin içinde yer aldığı bölgesel oluşumlarla ikili ekonomik ve ticari işbirliğinin geliştirilmesine büyük önem vermekte, ekonomik ve sosyal kalkınma konusundaki birikimini az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerle paylaşmayı amaçlamaktadır. Bu sürece kamu kurumlarının yanı sıra, özel sektör ve gönüllü kuruluşların da katılımı teşvik edilmektedir.

Ülkemizin dünya ile bütünleşme ve yeni açılım politikaları paralelinde artan dış ekonomik ilişkileri kapsamındaki faaliyetlerinin ilgili kurumlar arasında koordineli ve etkin bir şekilde yürütülmesi ve bunun için gerekli kadroların sağlanması önem arz etmektedir.

Bu çerçevede Bakanlık, söz konusu işbirliği faaliyetlerinin ülkemize azami faydayı sağlaması için ilgili kurumlar arasında etkin koordinasyonun sağlanmasına yönelik çalışmalarını yoğunlaştıracaktır.

Hedef 5.1: Türkiye'nin daimi başkanı olduğu İSEDAK'ın etkinliği artırılacak ve İSEDAK'taki öncü rolü pekiştirilecektir.

Daimi başkanlığını Cumhurbaşkanımızın yürüttüğü İSEDAK ülkemizin, İslam coğrafyasına yönelik en önemli ekonomik ve ticari projesidir. Önümüzdeki dönemde İSEDAK kapsamında başlatılacak program ve projelerle, İSEDAK üyesi ülkeler arasında politika yakınlaşması, bilgi ve tecrübe paylaşımı ve anlayış birliği oluşturulması hedeflenmektedir. İSEDAK'ın yüksek kaliteli bilgi ve politika önerileri üreterek İslam Ülkelerinin refahına katkı sağlayan bir platform olması sağlanacaktır. Öte yandan, Bakanlık tarafından yürütülen İSEDAK sekretarya hizmeti daha etkin ve profesyonel hale getirilecektir.

Sorumlu Birim: DEİGM

İşbirliği Yapılacak Birimler: İSKGM, SSKGM, YPKDGM, YHGM, KAM

Stratejiler:

- İSEDAK'ın daha etkin bir işbirliği platformu haline getirilmesi amacıyla teknik düzeyde ve sık aralıklarla yapılan toplantılarla üye ülkeler arasındaki fikir ve anlayış birliği geliştirilecektir.
- İSEDAK'ın bilgi üretme kapasitesi araştırma, yayın ve rapor gibi çalışmalarla arttırılacaktır.
- İSEDAK Proje Finansmanı kapsamında üye ülkelerin teknik işbirliği ve kapasite geliştirme projeleri finanse edilecektir.
- İSEDAK çerçevesinde yürütülen çalışmaların görünürlüğünü arttırmak için tanıtım programları ve projeler geliştirilecektir.

Performans Göstergeleri:

	Mevcut Durum	2014	2015	2016	2017	2018
İSEDAK kapsamında gerçekleştirilen uluslararası toplantı sayısı	15	17	15	15	15	15
İSEDAK kapsamında koordinasyonu yapılan uluslararası toplantı sayısı	9	5	5	5	5	5
İSEDAK kapsamında üretilen toplantı raporları (İngilizce, Arapça, Fransızca) ve ilerleme raporları	21	21	21	21	21	21
İSEDAK kapsamında gerçekleştirilen araştırma projeleri ve genel görünüm raporları	17	18	18	18	18	18
İSEDAK Proje Finansmanı kapsamında seçilen proje sayısı	-	15	20	20	25	25

Hedef 5.2: Türkiye'nin EİT kapsamındaki etkinliğinin artırılmasına katkı sağlanacaktır.

EİT Bölgesel Planlama Konseyi kapsamında yürütülen çalışmaların Bakanlık tarafından sağlanan yurtiçi koordinasyonu daha etkin hale getirilecektir.

Sorumlu Birim: DEİGM

İşbirliği Yapılacak Birimler: YPKDGM, İSKGM

Stratejiler:

- EİT BPK kapsamında ülkemizce gerçekleştirilecek proje ve faaliyetlerin daha etkin yürütülmesi için koordinasyon ve izleme işlevleri güçlendirilecektir.

Performans Göstergeleri:

	Mevcut Durum	2014	2015	2016	2017	2018
EİT kapsamında yurt içi koordinasyonu sağlanan ve müzakereleri yürütülen uluslararası toplantı sayısı (direktörlükler bazında)	8	8	8	8	8	8

Hedef 5.3: AB, OECD, Dünya Bankası, IMF, BM, G-20, D-8 ve KEİ gibi uluslararası kuruluşlar ve platformlarda ülkemizin etkinliğinin artırılması için katkı sağlanacaktır.

Türkiye'nin jeopolitik konumu ve yükselen ekonomik gücü, uluslararası platformların karar alma süreçlerindeki etki düzeyini her geçen gün artırmaktadır. AB, OECD, Dünya Bankası, IMF, BM Kuruluşları gibi çok taraflı kuruluşlar ile G-20, D-8, KEİ gibi ekonomik işbirliği platformlarının üyesi olan Türkiye'nin bu platformlarda ortaya çıkan fırsatlar ve riskleri gerçekçi olarak analiz edebilmesi ve bu analizleri ülke politikalarına yansıtabilmesi önem arz etmektedir. Bahse konu platformlarda ülkelerin ortak çıkarlarına yönelik politika belirlenmesinde ortaya konacak somut katkılar, ülkemizin uluslararası alanda karar alma süreçlerinde daha fazla yer almasına ve etkinliğinin artırılmasına dolayısıyla dünyadaki mevcut konumunun güçlendirilmesine fayda sağlayacaktır.

Bu kapsamda söz konusu platformlar nezdinde ülkemizin etkinliğinin artırılmasına yönelik çalışmalar sürdürülecek ve gündeme getirilen ve talep edilen program ve projeler hakkında görüş verilmeye devam edilecektir. Ayrıca, bu platformlarda ülkemizin ve diğer gelişmekte olan ülkelerin ihtiyaçlarına cevap verebilecek işbirliği projelerinin hayata geçirilmesi için öneriler geliştirilecektir.

AB müzakere sürecinde Bakanlığı ilgilendiren alanlarda etkin bir şekilde destek verilmeye devam edilecektir.

Sorumlu Birim: DEİGM

İşbirliği Yapılacak Birimler: YPKDGM, EMSAGM, İSKGM, SSKGM, BGYUGM, KAM

Stratejiler:

- Uluslararası ekonomik işbirliği platformlarına ve AB çalışmalarına aktif katılım sağlanacaktır.
- Bakanlığın uzmanlık ve bilgi birikimi ilgili platformlardaki çalışmalara aktarılacaktır.
- Bölgesel ve çok taraflı ekonomik işbirliği örgütlerinde aktif rol alınarak program, proje ve faaliyetler gerçekleştirilecektir.
- Uluslararası kuruluşlar nezdindeki temsilciliklerimiz etkin ve etkili olarak kullanılacaktır.

Performans Göstergeleri:

	Mevcut Durum	2014	2015	2016	2017	2018
AB, OECD, Dünya Bankası, IMF, G-20, KEİ, D-8 ve BM gibi uluslararası kuruluşlar ve platformlar kapsamında ortak program, proje ve çalışma sayısı	3	5	6	7	7	8

Hedef 5.4: Ülkelerle ikili ilişkiler kapsamında, işbirliği faaliyetlerinin artırılması ve bu kapsamda kalkınma işbirliği programlarının oluşturulması ve uygulanması sağlanacaktır.

Ülkelerle ikili ilişkiler kapsamında, ilgili kamu kurumlarının da katkılarıyla birçok ülkeye yönelik eğitim programı vb. teknik işbirliği faaliyetleri düzenlenmekte ve bu çerçevede Türkiye'nin kalkınma alanında sahip olduğu bilgi ve tecrübe paylaşımı sağlanmaktadır.

Kalkınma işbirliği programlarının oluşturulması yönünde başta komşu ülkeler ve çevre ülkeleri olmak üzere diğer ülkelerle çalışmalar yürütülmektedir. Bakanlıkça, kalkınma işbirliği faaliyetlerine katkı sağlayan diğer kurum ve kuruluşlarla eşgüdüm içerisinde mevcut kalkınma işbirliği çalışmalarının geliştirilmesi ve yeni programlar başlatılması yönünde faaliyetler sürdürülecektir.

Sorumlu Birim: DEİGM

İşbirliği Yapılacak Birimler: Tüm birimler

Stratejiler:

- Başta komşu ülkeler ve yakın çevre ülkeleri olmak üzere, diğer ülkelerle ikili işbirliği faaliyetleri gerçekleştirilecektir.
- Kalkınma işbirliği faaliyetlerinin kurumsallaşması, geliştirilmesi ve yeni programlar başlatılmasına yönelik çalışmalar desteklenecektir.

Performans Göstergeleri:

	Mevcut Durum	2014	2015	2016	2017	2018
Yeni başlatılan kalkınma işbirliği programı sayısı	2	1	1	1	1	1
İkili işbirliği kapsamında yürütülen teknik işbirliği faaliyet sayısı	7	4	4	5	5	5

AMAÇ 6

Bakanlığın insan kaynaklarını geliştirmek, bilişim altyapısı ile mali yönetim ve iç kontrol sistemini güçlendirmek, destek hizmetlerinde verimliliği artırmak ve ürün ve hizmetleri etkili bir şekilde tanıtmak.

Bakanlık, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmaya yönelik politika doküman ve stratejiler oluşturmaktadır. Bu dokümanların oluşturulması, farklı uzmanlık alanlarından kişilerin istihdamını zorunlu kılmaktadır. Bakanlığın insan kaynakları, kuruluşundan bu yana kurum misyonuna uygun olarak şekillenmiş ve zaman içerisinde geliştirilmiştir. Bununla birlikte, Bakanlığın geniş görev alanına paralel olarak, farklı alanlardan uzmanların istihdamı ve mevcut insan kaynağının daha verimli kullanılabilmesi amacıyla etkin bir insan kaynakları planlamasına ihtiyaç duyulmaktadır. Ayrıca, çeşitli disiplinlerden oluşan uzman kadrosuna yönelik mevcut insan kaynağı profili çıkarılarak ihtiyaç analizleri çerçevesinde eğitim faaliyetleri düzenlenecektir.

Bakanlıkta bilişim teknolojilerinin sağladığı imkanların doğru ve etkin kullanımı; paydaş ilişkilerinin güçlendirilmesi, stratejik alana ilişkin koordinasyon görevinin yerine getirilmesi ve kurumun ürün ve hizmetlerinin görünürlüğü açısından önemli yararlar sağlayacaktır.

Destek hizmetleri uygulamalarının düzenli olarak gözden geçirilerek en iyi uygulamalar seviyesine çıkarılması, bu alanlarda personelin verimliliğini artırıcı faaliyet ve projelere hız verilmesi amaçlanmaktadır.

Mali yönetim ve kontrol sisteminin güçlendirilmesi çalışmalarına devam edilecektir. Bu çerçevede, bütçenin, SP ve performans programıyla (PP) ilişkisi artırılacak ve iç kontrol sisteminin oluşturulmasına yönelik çalışmalar hızlandırılacaktır. Ayrıca, yönetim ve kontrol süreçlerinin etkinliğini değerlendirmek ve bu süreçleri geliştirmek amacıyla sürdürülecek risk odaklı iç denetim faaliyetleriyle Bakanlığın amaç ve hedeflerine ulaşmasına katkı sağlanacaktır.

Bakanlıkça oluşturulan politika belge ve stratejilerinin kamuoyu nezdinde özellikle de paydaşlar tarafından bilinilirliğinin artırılması uygulamaya da katkı sağlayacaktır. Bu çerçevede, etkili tanıtım faaliyetlerine ihtiyaç duyulmaktadır.

Hedef 6.1: Bakanlığın insan kaynakları yönetimi iyileştirilecek ve beşeri sermayesi güçlendirilecektir.

Bakanlığın faaliyet alanlarının çeşitliliğine paralel olarak değişik disiplinlerden personel istihdam edilmektedir. Bu kapsamda katılımcılığın ön planda olduğu bir insan kaynakları politikasının geliştirilmesi gerekmektedir. İnsan kaynaklarının ülkenin ve Bakanlığın gelecekteki ihtiyaçları gözetilerek etkin bir şekilde planlanması, 'öğrenen kurum' ilkesini temel alarak sürekli geliştirilmesi, motivasyonun yüksek tutulması, dinamizminin korunması ve çağın gereklerine uygun niteliklerle donatılması hedeflenmektedir.

Bakanlığın artan hizmetlerinin aksamadan yürütülmesi için gerekli insan kaynakları planlaması dinamik bir sürece dayandırılarak, Bakanlığı geleceğe taşıyacak yetkinliğe sahip kişilerin istihdamını ve çalışanların motivasyonunu artırıcı çalışmalar yapılacaktır.

Sorumlu Birim: YHGM

İşbirliği Yapılacak Birimler: Tüm birimler

Stratejiler:

- İnsan kaynakları yönetim sistemi çalışması yapılacak, personel seçimi, performans ölçme ve değerlendirme dahil; Bakanlık insan kaynakları yönetim sistemi kurulacaktır.
- Personel motivasyonunun artırılmasına yönelik faaliyetler düzenlenecektir.

Performans Göstergeleri:

	Mevcut Durum	2014	2015	2016	2017	2018
İnsan kaynakları yönetim sisteminin kurulması ve tümüyle uygulamaya geçirilmesi	-	-	√	-	√	-
Personel motivasyonunun artırılmasına yönelik faaliyet sayısı	-	2	3	4	5	6

Hedef 6.2: Kurumsal gelişim ve eğitim faaliyetleri etkin izleme ve değerlendirme mekanizmalarıyla güçlendirilecektir.

İntibak eğitim programları dahil hizmet içi eğitimler, personelin işin gerektirdiği mesleki ve kişisel becerileri kazanmaları konusunda destekleyici programlar olarak tasarlanacaktır. Bu kapsamda, eğitimlerde teorik bilgilerin sunulmasının yanı sıra, uygulama boyutu da uzman personelin rehberliğinde yürütülecektir. Eğitim programları kapsamında, personelin işe uyum sağlaması ve iş sürecini anlayabilmesi için gözlem fırsatı sağlanacaktır. Eğitim programlarının etkinliğini değerlendirme sürecine ayrıca önem verilecektir.

Bakanlık çalışanlarına yönelik eğitim faaliyetlerinin düzenli ve sistemli bir şekilde kayıt altına alınması sağlanacak, eğitim ihtiyaç analizleri yapılacak, hizmet içi eğitim programları sistemli ve yeterli düzeyde yürütülecek, çalışanların eğitim programlarına katılımı desteklenecek, eğitim faaliyetlerinin sonuçlarının izlenmesi, analiz edilmesi, etkinliklerinin değerlendirilmesi ve elde edilen bulguların eğitim faaliyetlerinin iyileştirilmesinde kullanılması sağlanacaktır. Böylece, personelin yeterlik ve yetkinliklerinin geliştirilmesi, verimliliğinin ve motivasyonunun artırılması sağlanmış olacaktır.

Eğitim planı her düzeydeki personele yönelik olarak ilgili birimlerle işbirliği içinde hazırlanacaktır. Üniversitelerle ve uluslararası kuruluşlarla eğitim alanında kurumsal işbirliği tesis etmeye yönelik girişimler yapılacaktır. Bakanlığın misyonu ve vizyonu ile doğrudan ilişkili alanlarda panel ve konferanslar düzenlenecektir.

Sorumlu Birim: YHGM

İşbirliği Yapılacak Birimler: Tüm birimler

Stratejiler:

- Eğitim ihtiyaç analizi yapılarak kurumsal gelişim ve eğitim perspektifini belirleyecek çok yıllık eğitim planı hazırlanacaktır.
- Bakanlık eğitim faaliyetlerinin sistemli bir şekilde kayıt altına alınması amacıyla insan kaynakları sistemiyle bütünleşik bir eğitim modülü oluşturulacaktır.
- Planlama uzman yardımcılarının uzmanlığa hazırlık süreçlerini yönlendirici çalışmalar yürütülecektir.
- Bakanlık personelinin üniversitelere veya uluslararası kuruluşlara eğitim veya staj amaçlı gönderilmelerine yönelik başvuru ve kabul süreçlerini kolaylaştırıcı iletişim ve bilgilendirme faaliyetleri etkinleştirilecektir.

Performans Göstergeleri:

	Mevcut Durum	2014	2015	2016	2017	2018
Eğitim ihtiyaç analizinin ve çok yıllı eğitim planının yapılması	-	-	√	-	-	-
Düzenlenen hizmet içi eğitim programı sayısı	3	4	5	6	7	8
İnsan kaynakları sistemine bütünlüşik eğitim modülü hazırlanması	-	-	√	-	-	-
Hizmet içi eğitim programlarına katılan kişilerin memnuniyeti (yüzde)	-	70	75	80	80	85
Yurtdışında lisansüstü eğitim için tanıtım programı düzenlenen prestijli üniversite sayısı	5	6	6	6	7	7

Hedef 6.3: Bakanlık faaliyetlerine destek sağlamak üzere bilişim altyapısı güçlendirilecek ve bilgi sistemleri geliştirilecektir.

Bakanlığın verdiği hizmetlerin bilgi yoğun niteliği; verilerin zamanında alınmasını, hızlı işlenmesini, kurum içi ve dışı bilgi ağı oluşturularak paylaşılmasını ve tüm bu süreçlerde bilgi ve iletişim teknolojilerinin etkin kullanımını zorunlu kılmaktadır.

Bakanlık teşkilat yapılanması ve icra ettiği görevler itibarıyla tüm kamu kurumlarıyla yakın etkileşim içindedir. Bu durum kurumlar arası veri/bilgi paylaşımında ve bilgi sistemleri entegrasyonunda Bakanlığın öncü rol oynaması için önemli bir fırsatı ortaya koymaktadır.

Diğer taraftan, Bakanlık koordinasyonunda hazırlanan 2014-2018 Dönemi Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planında ortaya konan strateji ve eylemlerin hayata geçirilmesinde Bakanlığın öncü rol oynaması önem arz etmektedir.

Kamu yatırımlarının planlanması ve izlenmesi Bakanlığın temel fonksiyonlarından birini oluşturmaktadır. Söz konusu süreçleri ideal şekilde destekleyecek bilişim sistemlerinin ortaya konması kamu yatırımlarının etkinliği ve şeffaflığı açısından önem taşımaktadır.

E-dönüşüm sürecinin en önemli boyutlarından birini de bilgi güvenliğinin sağlanması oluşturmaktadır. Bilişim sistemlerine yönelik siber saldırılara karşı güvenlik önlemlerinin alınması, bilişim hizmetlerinin kesintisiz sürdürülmesi ve sıkıntı yaşanması durumunda bilgi kayıplarının en aza indirilmesi etkin bilgi güvenliğinin bileşenlerini oluşturmaktadır.

Bakanlığın ihtiyaç duyduğu bilgi sistemlerinin etkin ve etkili bir şekilde geliştirilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda, Bakanlığın kendi insan ve altyapı kaynaklarını kullanarak gerçekleştireceği iç geliştirme faaliyetleri için gerekli insan kaynağı ve altyapı imkanlarının oluşturulması ve yazılım geliştirme kalitesini temin edecek sertifikasyonun alınması önem taşımaktadır.

Sorumlu Birim: YHGM

İşbirliği Yapılacak Birimler: Tüm Birimler

Stratejiler:

- 2014-2018 Dönemi Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planında (taslak) öngörülen Kurumsal Bilişim Stratejisi hazırlanacaktır. İlki 2015-2017 yıllarını kapsayacak şekilde hazırlanacak olan strateji her yıl yine üç yıllık olarak revize edilecektir.
- 2014-2018 Dönemi Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planının öngördüğü Kullanıcı Odaklı e-Devlet Hizmet Sunumunun Sağlanması, Kamu Bilişim Tedarikinin Etkinleştirilmesi, Kamu Verisinin Paylaşımı ve Kamu Politikalarının Oluşturulmasında BİT Destekli Katılımcılık Programı Geliştirilmesi eylemleri kapsamında ortaya konacak politika, yasal düzenleme ve araçların uygulamaya geçirilmesinde Bakanlık öncü rol oynayacaktır.
- Kamu yatırımlarına ilişkin kaynak tahsis ve kullanım süreçlerini etkinleştiren, kamu yatırımları ile Plan, Program ve Stratejik Plan ilişkisini kurmaya hizmet eden ve kamu yatırımlarının etkin bir şekilde izlenmesine ve etkilerinin değerlendirilmesine imkan veren Kamu Yatırımları (KAYA) Bilgi Sistemi geliştirilecek ve ilgili kurumlar ile entegrasyon sağlanacaktır.
- Bilgi güvenliğini sağlamak üzere gerekli yazılım ve donanımlar temin edilecektir. ISO 27001 Kalite belgesi alınacak ve bu kalitede hizmet vermeye devam edilecektir. Bilişim hizmetlerinin kesintisiz sürdürülmesi ve bilgi kayıplarının en aza indirilmesi için Felaket Kurtarma Merkezi oluşturulacaktır.
- Bakanlık yazılım iç-geliştirme kapasitesi insan kaynağı ve altyapıya yapılacak yatırımlarla artırılabilecek ve yazılım kalitesini temin etmek üzere CMMI 1.3 sertifikasyonu alınacaktır.

Performans Göstergeleri:

	Mevcut Durum	2014	2015	2016	2017	2018
Kurumsal Bilişim Stratejisinin hazırlanması	-		√	-	-	-
Kamu Yatırımları (KAYA) Projesinin hayata geçirilme yüzdesi	-	50	90	100	-	-
Felaket Kurtarma Merkezinin yürürlüğe geçmesi	-		√	-	-	-
ISO 27001 Belgesinin alınması	-		√	-	-	-
CMMI 1.3 Sertifikasyonunun Edinilmesi	-	-	-	√	-	-

Hedef 6.4: Mali yönetim ve kontrol sistemi güçlendirilecektir.

Bakanlık faaliyetlerine ilişkin gerçekleştirmeler, doğru, anlaşılır ve zamanlı bir şekilde raporlanacak ve kamuoyu ile paylaşılacaktır.

Bakanlıkça yürütülen faaliyetlerin tanımlanması ve bu faaliyetlere ilişkin risklerin belirlenmesi, iç kontrol sisteminin temelini oluşturmaktadır. Bu faaliyetler sırasında ortaya çıkacak risklerin belirlenmesi ve yönetilmesi amacıyla, iç kontrol sistemi etkin bir şekilde uygulanacaktır.

İç Denetim Birimince gerçekleştirilecek iç denetim faaliyetleriyle iç kontrol sisteminin etkin bir şekilde çalışmasına katkı sağlanacaktır.

Sorumlu Birim: SGDB

İşbirliği Yapılacak Birimler: Tüm birimler

Stratejiler:

- SP, PP, faaliyet raporu ve iç kontrol sistemi gibi mali ve genel yönetim araçları arasındaki ilişkinin güçlendirilmesi sağlanacaktır.
- Süreçler, görev tanımları ve iş akış şemaları hazırlanacaktır.
- İç denetim birimince risk odaklı bir yaklaşımla Bakanlığın faaliyetleri değerlendirilecek ve denetim bulgularına yönelik uygulanabilir çözüm önerileri geliştirilecektir.

Performans Göstergeleri:

	Mevcut Durum	2014	2015	2016	2017	2018
Uyum sağlanan "iç kontrol genel şartı" sayısı (kümülatif)	36	57	70	74	79	-
Kurumsal Risk Yönetimi rapor sayısı	-	-	-	1	1	1
Gerçekleştirilen denetim sayısı	4	7	7	8	8	8
SP ara değerlendirme rapor sayısı	-	-	-	1	-	-
Denetlenen birimle mutabık kalınan önerilerin toplam önerilere oranı (yüzde)	95	90	90	90	90	90

Hedef 6.5: Destek hizmetleri faaliyetleri düzenli olarak gözden geçirilerek en iyi uygulamalar seviyesine çıkarılacak, bu alanlarda verimliliği artırıcı faaliyet ve projelere hız verilecektir.

Bakanlık, ürettiği hizmetler açısından diğer kamu kurumlarından önemli ölçüde ayrılmaktadır. Bu hizmetlerin üretim sürecinde uzman personel en önemli üretim girdisidir. Bakanlık personelinin fiziki çalışma ortamının daha sağlıklı bir hale getirilmesi verimliliği yükseltecektir.

Bu çerçevede, destek hizmetleri kapsamında Bakanlık kaynaklarının yönetimi etkinleştirilecek, sosyal imkânlar geliştirilecek ve teknik hizmetler ile altyapı iyileştirilecektir.

Destek hizmetleri uygulamalarında bilişim teknolojilerinin ağırlığı artırılacak, iyi uygulama örnekleri izlenerek verimlilik odaklı iş anlayışı benimsenecektir.

Sorumlu Birim: YHGM

İşbirliği Yapılacak Birimler: Tüm birimler

Stratejiler:

- Destek hizmetleriyle ilgili süreçler etkinleştirilerek bilişim teknolojilerinden faydalanılacaktır.
- Destek hizmetlerinde memnuniyet seviyesi artırılacaktır.
- Destek hizmetlerinin en iyi uygulamalarla uyumu düzenli olarak gözden geçirilecektir.

Performans Göstergeleri:

	Mevcut Durum	2014	2015	2016	2017	2018
Destek hizmetlerinde sunulan elektronik hizmet sayısı	9	9	10	11	12	13
Destek hizmetleri uygulamalarındaki memnuniyet seviyeleri (yüzde)	-	60	70	80	90	95
İyi uygulama örneklerinin izlenmesine yönelik kurum ziyaretleri sayısı	-	2	4	4	4	4

Hedef 6.6: Bakanlığın faaliyet ve ürünlerinin kamuoyu ve paydaşlar nezdinde bilinirliği artırılabacaktır.

Bakanlık tarafından katılımcı bir şekilde hazırlanan başta kalkınma planı, OVP ve yatırım programları olmak üzere ilgili tüm politika belgeleriyle ülkemizin kalkınma süreci yönlendirilmektedir. Bu çalışmaların etkin tanıtımı ve kamuoyu ile paylaşılması, sahiplenmeyi artıracak ve politika belgelerinin uygulanmasını kolaylaştıracaktır.

Sorumlu Birim: BHİM

İşbirliği Yapılacak Birimler: Tüm birimler

Stratejiler:

- Basınla ilişkiler etkili bir şekilde sürdürülecek, Bakanlığın tanıtımına yönelik dokümanlar ve filmler hazırlanacaktır.
- Tanıtım programları düzenlenecek ve üniversitelerin kariyer fuarlarına katılım sağlanacaktır.

Performans Göstergeleri:

	Mevcut Durum	2014	2015	2016	2017	2018
Bakan ve Bakanlıkla ilgili basında çıkan haber sayısı	20.826	25.000	25.500	26.000	26.500	27.000
Tanıtım kitabı, broşürü, tanıtım filmi hazırlanması ve güncellenmesi	-	√	-	-	√	-
Tanıtım programı ve katılım sağlanan kariyer fuarı sayısı	-	5	6	7	8	9

Tablo 3- Amaçlar ve Hedefler Bazında Maliyet

(Cari Fiyatlarla, 1.000TL)

AMAÇ	HEDEF	2014	2015	2016	2017	2018
A1	H1	1.350	1.431	1.517	1.608	1.704
	H2	1.429	1.515	1.606	1.702	1.804
	H3	1.250	1.325	1.405	1.489	1.578
	H4	2.150	2.279	2.416	2.561	2.714
	H5	2.202	2.334	2.474	2.623	2.780
	H6	6.257	6.632	7.030	7.452	7.899
A2	H1	1.601	1.697	1.799	1.907	2.021
	H2	2.340	2.480	2.629	2.787	2.954
	H3	10.394	11.018	11.679	12.379	13.122
	H4	35.803	37.951	40.228	42.642	45.200
A3	H1	2.145	2.274	2.410	2.555	2.708
	H2	1.150	1.219	1.292	1.370	1.452
A4	H1	499.000	518.510	545.990	545.990	575.000
	H2	8.060	8.544	9.056	9.600	10.176
	H3	2.478	2.627	2.784	2.951	3.128
	H4	310.000	324.400	324.352	334.500	340.000
	H5	4.850	5.141	5.449	5.776	6.123
	H6	5.260	5.576	5.910	6.265	6.641
A5	H1	10.261	10.877	11.529	12.221	12.954
	H2	815	864	916	971	1.029
	H3	725	769	815	863	915
	H4	8.500	9.010	9.551	10.124	10.731
A6	H1	6.971	7.389	7.833	8.303	8.801
	H2	5.625	5.963	6.320	6.699	7.101
	H3	13.750	14.575	21.290	22.920	22.320
	H4	893	947	1.003	1.064	1.127
	H5	669	709	752	797	845
	H6	24.946	26.715	43.029	44.290	44.920
TOPLAM		970.874	1.014.769	1.073.064	1.094.407	1.137.749
TRANSFERLER		283.408	291.892	311.506	328.638	348.356
GENEL TOPLAM		1.254.282	1.306.661	1.384.570	1.423.045	1.486.106

STRATEJİK PLANIN UYGULAMA, İZLEME VE DEĞERLENDİRME SÜRECİ

İzleme ve Değerlendirme Sistematiği

SP'nin izlenmesi ve değerlendirilmesi SP Yönlendirme Kurulu tarafından yerine getirilecektir. Kurul yılda bir kez toplanacaktır. İzleme ve değerlendirme faaliyetlerinin koordinasyonu ve sekreteryaya hizmetleri SGDB tarafından yürütülecektir.

SP'nin izlenmesi ve değerlendirilmesi amacıyla hedefler bazında ilerlemeye ilişkin veriler toplanacaktır.

SP'de ortaya konulan hedefler ile bunların gerçekleşme durumu kıyaslanacaktır. Hedefler ve gerçekleşme arasında fark oluşması durumunda sapmanın nedenleri değerlendirilecek ve düzeltici önlemlere ilişkin öneriler sunulacaktır. SP'nin güncelliğine ilişkin değerlendirme yapılacak, SP'de yer almakla birlikte önemini/güncelliğini yitirmiş hedefler tespit edilecek ve gerektiğinde yeni hedefler belirlenecektir.

PP'de yıllık olarak hedefler için ayrılan bütçe ile nakdi gerçekleşme kıyaslanacaktır. Oluşabilecek farkın nedenleri değerlendirilecektir.

SP uygulama ve sonuçları, kalite unsurları açısından (katılımcılık, kurum içi/kurumlar arası işbirliği ve koordinasyon, iç/dış paydaşlarda sahiplenme, elde edilen sonuçların sürdürülebilirliği ve temel politika belgeleri ile uyumu vb. hususlar) değerlendirilecektir.

SP uygulama sürecini etkileyebilecek riskler, "risk yönetimi" yaklaşımı çerçevesinde ele alınacaktır. Bu kapsamda; olası riskler, risklerin potansiyel etkisi, risk yönetimi stratejisi ve sorumlu birimler belirlenecektir.

Raporlama

İzleme ve değerlendirme sistemi çerçevesinde beş temel raporlama yapılacaktır. Bu raporlar, ilgili dönemler itibarıyla "İzleme ve Değerlendirme" başlığı altında verilen ilerlemeler, sapmalar ve nedenleri, düzeltici önlemlere ilişkin öneriler, çevresel faktörlerin değerlendirilmesi ile uygulama sürecinin ve sonuçlarının kalitesine ilişkin değerlendirmeleri kapsayacaktır.

- a) Yıllık İlerleme Raporu: Kurum içi kullanıma yönelik yıllık ilerleme raporu, geçmiş döneme ilişkin değerlendirmeleri içerdiği gibi, takip eden döneme ait düzenleyici ve önleyici tedbirler için de hazırlanacaktır.
- b) Ara Dönem Raporu: Üçüncü yıl ortası itibarıyla SP uygulama sürecinde kaydedilen ilerlemelere yönelik genel değerlendirmeyi içerecektir.
- c) Tamamlanma Raporu: SP'nin uygulama sürecinin tamamlanmasını takip eden yıl içinde hazırlanacaktır. Uygulama sürecinde elde edilen başarılar,

Çıkarılan sonuçların sürdürülebilirliği gibi hususlara ilişkin değerlendirmeleri içerecektir.

- d) zel Raporlar: İhtiyaç duyulması halinde belirli bir amaca, hedefe ya da SP'nin diğer unsurlarına yönelik ayrıntılı değerlendirme raporları hazırlanacaktır.

İzleme ve Değerlendirme Sorumluluğu

İzleme değerlendirme sisteminin işlerliğini sağlayabilmek için yetki ve sorumlulukların tanımlanması gerekmektedir. Bu erevede Bakanlıktaki birimlerin hedeflere ilişkin sorumluluğu birim düzeyinde belirlenmiştir (Ek-5). Hedeflerle ilgili birimler, uygulama sorumluluğunun yanı sıra izleme ve değerlendirmeye ilişkin temel verilerin sağlanmasından da sorumludur.

EKLER

Ek 1: 2014-2018 Bakanlık Stratejik Planı Hedefleri ve Onuncu Kalkınma Planı İlişkisi

2014-2018 Stratejik Plan Hedefleri	Onuncu Kalkınma Planı
Hedef 1.1: Kalkınma Planı için izleme ve değerlendirme sistemi oluşturulacaktır.	1. Giriş (paragraf 15,16)
Hedef 1.2: Orta vadeli bir perspektifle, yıllık bazda, makro dengeleri belirleyen ve merkezi yönetim bütçesi ile kuruluş bütçelerinin hazırlanma sürecini başlatan ve yönlendiren politika çerçevesi oluşturulacaktır.	
Hedef 1.3: Yıllık Program mali boyutu hesap edilmiş, somut tedbirleri de içerecek şekilde her yıl Ekim ayı sonuna kadar hazırlanacaktır.	
Hedef 1.4: Kamuda stratejik yönetim uygulamasının iyileştirilmesi için stratejik planlama sürecinin etkinliği artırılacaktır.	2.1.15 Kamuda Stratejik Yönetim (paragraf 362-376)
Hedef 1.5: Bilgi toplumuna dönüşüme ilişkin uygulanacak ulusal strateji ve eylem planı 2014 yılında hazırlanacak; bilgi toplumuna dönüşüm süreci her yıl yayınlanacak değerlendirme raporları vasıtasıyla izlenecektir.	2.2.14 Bilgi ve İletişim Teknolojileri (paragraf 725)
Hedef 1.6: Öncelikli alanlarda sektörel ve tematik strateji belgeleri hazırlanacak, hazırlanması koordine edilecek ve yönlendirilecektir.	1. Giriş (paragraf 12), 2.2.9.1. Kamu Yatırımları (paragraf 594), 2.2.9.2. Özel Kesim Yatırımları (612), İmalat Sanayiinde Dönüşüm (paragraf 667), 2.2.14 Bilgi ve İletişim Teknolojileri (paragraf 725), 2.2.17. Madencilik (paragraf 807)
Hedef 2.1: Türkiye ekonomisine ilişkin hesaplanabilir genel denge modeli çalışmaları yapılarak kısa ve orta vadeli yapısal analiz ve makroekonomik politika analiz kapasitesi artırılacaktır.	2.2.1. Büyüme ve İstihdam (paragraf 439-453)
Hedef 2.2: Türkiye ve dünya ekonomisine ilişkin izleme ve değerlendirme çalışmaları yapılacaktır.	2.2. Dünya Ekonomisinde Makroekonomik Gelişmeler ve Beklentiler (paragraf 73-83) 2.2. Yenilikçi Üretim, İstikrarlı Yüksek Büyüme (paragraf 413-431)
Hedef 2.3: Kalkınma Planı ve politika belgelerindeki stratejik öncelikler doğrultusunda somut politika önerileri geliştirmek üzere ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınma konularında yapılan araştırma raporu sayısı artırılacaktır.	

Hedef 2.4: Türkiye ve dünyadaki sektörel gelişmelere ilişkin izleme ve değerlendirme çalışmaları yürütülecektir.	
Hedef 2.5: Özel sektör sabit sermaye yatırımlarının daha sağlıklı ve kapsamlı tahmini için model çalışması yapılacaktır.	
Hedef 2.6: Türkiye ekonomisine ilişkin konjonktürel gelişmeleri daha kısa sürede kavrama kapasitesini güçlendirmeye yönelik sektör temsilcileriyle düzenli görüşmeler yapılacaktır.	
Hedef 2.7: Mikro veri temelli politika ve etki analizi çalışmaları yapılacaktır.	
Hedef 3.1: Kamu yatırımlarında proje döngüsü yönetiminin etkinliği artırılabilecektir.	2.2.9.1 Kamu Yatırımları (paragraf 596)
Hedef 3.2: KÖİ kapsamında yapılacak yatırımların karar alma süreçlerinin; KP ve programların ilke ve politikaları ile bütçe bütünlüğü dikkate alınarak yönetilmesi sağlanacaktır.	2.1.2 Sağlık (paragraf 168) 2.1.13 Spor (paragraf 340) 2.2.18. Lojistik ve Ulaştırma (paragraf 832) 2.2.21. İnşaat, Mühendislik-Mimarlık, Teknik Müşavirlik ve Müteahhitlik Hizmetleri (paragraf 886) 2.2.9.1 Kamu Yatırımları (paragraf 589, 590, 594, 595)
Hedef 4.1: Bölgesel gelişmenin yönetişimi güçlendirilecek ve bölgesel gelişme alanında politika koordinasyonu güçlendirilecektir.	2.3.1 Bölgesel Gelişme ve Bölgesel Rekabet Edebilirlik (paragraf 916, 931, 932, 933, 934)
Hedef 4.2: Bölgesel gelişme politika oluşum süreçlerini nicel analizlerle güçlendirmek ve bölgesel gelişmeye yönelik mali destek süreçlerini sistematik biçimde izlemek ve değerlendirmek suretiyle kaynak dağılımında ve kullanımında etkinlik sağlanacaktır.	2.3.1 Bölgesel Gelişme ve Bölgesel Rekabet Edebilirlik (paragraf 928, 930, 931, 932, 933, 935)
Hedef 4.3: Rekabet güçlerini etkileyen faktörlerin belirlenmesi ve yenilikçi destek araçlarının tasarlanması ve uygulanması suretiyle bölgelerin rekabet gücü artırılacaktır.	2.3.1 Bölgesel Gelişme ve Bölgesel Rekabet Edebilirlik (paragraf 924, 925, 926, 928, 930)
Hedef 4.4: Merkezi ve yerel kurumların işbirliğiyle kırsal alan tipolojilerinin tanımlanması ve bunlara yönelik politika araçlarının çeşitlendirilmesi suretiyle yenilikçi yerel kalkınma girişimleri desteklenecektir.	2.3.6. Kırsal Kalkınma (paragraf 1016)
Hedef 4.5: Ekonomik, sosyal, çevresel ve mekânsal boyutları ile sürdürülebilir kentleşme politikaları geliştirilecektir.	2.3.3 Kentsel Dönüşüm ve Konut (paragraf 958)

Hedef 4.6: 2014-2020 döneminde Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA II) kapsamında ekonomik ve sosyal uyum alanında sağlanan AB fonlarının kullanımında bölgesel yaklaşım tesis edilecek ve AB üyeliği sonrası Yapısal Fonlar ile Uyum Fonundan yararlanmaya yönelik kurumsal kapasite geliştirilecektir.	2.3.1. Bölgesel Gelişme ve Bölgesel Rekabet Edebilirlik (paragraf 935) 2.4.2. Bölgesel İşbirlikleri (paragraf 1093)
Hedef 5.1: Türkiye'nin, daimi başkanı olduğu İSEDAK'ın etkinliği artırılacak ve İSEDAK'taki öncü rolü pekiştirilecektir.	2.4.2 Bölgesel İşbirlikleri (paragraf 1103, 1104,)
Hedef 5.2: Türkiye'nin, EİT kapsamındaki etkinliğinin artırılmasına katkı sağlanacaktır.	2.4.2 Bölgesel İşbirlikleri (paragraf 1105,1106, 1107)
Hedef 5.3: AB, OECD, Dünya Bankası, IMF, BM, G-20, D-8 ve KEİ gibi uluslararası kuruluşlar ve platformlarda ülkemizin etkinliğinin artırılması için katkı sağlanacaktır.	2.4.2 Bölgesel İşbirlikleri (paragraf 1090) 2.4.3 Küresel Kalkınma Gündemine Katkı (paragraf 1115)
Hedef 5.4: Ülkelerle ikili ilişkiler kapsamında, işbirliği faaliyetlerinin artırılması ve bu kapsamda kalkınma işbirliği programlarının oluşturulması ve uygulanması sağlanacaktır.	2.4.2 Bölgesel İşbirlikleri (paragraf 1102)
Hedef 6.1: Bakanlığın insan kaynakları yönetimi iyileştirilecek ve beşeri sermayesi güçlendirilecektir.	2.1.16 Kamuda İnsan Kaynakları (paragraf 381)
Hedef 6.2: Kurumsal gelişim ve eğitim faaliyetleri etkin izleme ve değerlendirme mekanizmalarıyla güçlendirilecektir.	
Hedef 6.3: Bakanlık faaliyetlerine destek sağlamak üzere bilişim altyapısı güçlendirilecek ve bilgi sistemleri geliştirilecektir.	
Hedef 6.4: Mali yönetim ve kontrol sistemi güçlendirilecektir.	
Hedef 6.5: Destek hizmetleri faaliyetleri düzenli olarak gözden geçirilerek en iyi uygulamalar seviyesine çıkarılacak, bu alanlarda verimliliği artırıcı faaliyet ve projelere hız verilecektir.	
Hedef 6.6: Bakanlığın faaliyet ve ürünlerinin kamuoyu ve paydaşlar nezdinde bilinirliği artırılacaktır.	2.1.16 Kamuda İnsan Kaynakları (paragraf 387)

Ek 2: Yasal Yükümlülükler ve Mevzuat Analizi

DPT, 30 Eylül 1960 tarihinde kabul edilen 91 sayılı Devlet Planlama Teşkilatının Kurulması Hakkında Kanun ile kurulmuştur. 1961 Anayasasının 129'uncu maddesinde iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmanın bir kalkınma planına göre gerçekleştirileceği hükme bağlanmış ve DPT'nin ismi açıkça zikredilmiştir.

DPT Kuruluş Kanunu, 1982 Anayasasını izleyen dönemde yeniden düzenlenmiş, 1994 yılında 540 sayılı KHK yürürlüğe girmiş ve son olarak da 8/6/2011 tarih ve 27958 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 641 sayılı Kalkınma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında KHK ile Devlet Planlama Teşkilatı, Kalkınma Bakanlığına dönüştürülmüştür.

641 sayılı KHK'nin 43'üncü maddesinde; "(1) Mevzuatta;

- a) Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının bağlı ya da sorumlu olduğu Bakana yapılan atıflar Kalkınma Bakanına yapılmış sayılır.
- b) Devlet Planlama Teşkilatına veya Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığına yapılan atıflar Kalkınma Bakanlığına; Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarına yapılmış olan atıflar Bakanlık Müsteşarına; Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığında diğer birim ve yöneticilerine yapılmış atıflar Bakanlığın ilgili birim ve yöneticilerine yapılmış sayılır." hükmü yer almaktadır.

641 Sayılı KHK'nin 2'nci maddesi ile Kalkınma Bakanlığının görevleri tanımlanmış ve Bakanlığın görevleri aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

- a) Ülkenin doğal, beşeri ve iktisadi her türlü kaynak ve imkânlarını tespit ederek takip edilecek iktisadi, sosyal ve kültürel politika ve hedeflerin belirlenmesinde Hükümete müşavirlik yapmak,
- b) Hükümetçe belirlenen amaçlar doğrultusunda makroekonomik, sektörel (sosyal ve iktisadi) ve bölgesel gelişme alanlarında, ulusal ve yerel düzeyde analiz ve çalışmalar yaparak kalkınma planı, orta vadeli program, yıllık programlar, stratejiler ve eylem planları hazırlamak,
- c) Bakanlıkların ve kamu kurum ve kuruluşlarının iktisadi, sosyal ve kültürel politikayı ilgilendiren faaliyetlerinde koordinasyonu sağlamak, uygulamayı etkin bir biçimde yönlendirmek ve bu konularda Hükümete müşavirlik yapmak,
- ç) Uluslararası kuruluşlarla iletişim içerisinde çalışarak ileriye dönük stratejiler geliştirmek ve topluma perspektif sağlayan politika önerilerini katılımcı bir yaklaşımla belirleyerek özel kesim için orta ve uzun dönemde belirsizlikleri giderici genel bir yönlendirme görevini yerine getirmek,
- d) Kalkınma planlarının ve yıllık programların başarı ile uygulanabilmesi için ilgili kurum ve kuruluşların ve mahalli idarelerin kuruluş ve işleyişlerinin iyileştirilmesi konusunda görüş ve tekliflerde bulunmak; kurumsal kapasiteyi her yönüyle geliştirme amacıyla gerekli her türlü tedbiri almak; kurumsal stratejik yönetim ve planlama konularında merkezi uyumlaştırma ve yönlendirme fonksiyonunu yerine getirmek,

- e) Kalkınma planlarının ve yıllık programların uygulanmasını izlemek ve koordine etmek, değerlendirmek ve gerektiğinde kalkınma planlarında ve yıllık programlarda usulüne uygun değişiklikler yapmak,
- f) Maliye, para, dış ticaret ve kambiyo politikalarının kalkınma planı ve yıllık programların hedefleriyle uyum içinde uygulanması konusunda Hükümete müşavirlik yapmak,
- g) Özel sektör ve yabancı sermaye faaliyetlerinin plan hedef ve amaçlarına uygun bir şekilde yürütülmesini düzenleyecek teşvik ve yönlendirme politikaların genel çerçevesini hazırlamak ve Hükümete teklif etmek,
- ğ) Kalkınmada öncelikli yörelerin daha hızlı bir şekilde gelişmesini sağlayacak tedbirleri tespit ve teklif etmek, uygulamayı izlemek ve koordine etmek,
- h) Kalkınma planı ve yıllık programlardaki ilke ve hedeflere uygun olarak, uluslararası ekonomik kuruluşlarla ilişkilerin geliştirilmesinde, temas ve müzakerelerin yürütülmesinde gerekli görüş ve tekliflerde bulunmak,
- ı) Bölgesel veya sektörel bazda gelişme programları hazırlamak,
- i) Kalkınma ajanslarının koordinasyonunu sağlamak ve bunlarla ilgili iş ve işlemleri yürütmek,
- j) Bilgi toplumuna ilişkin politika, hedef ve stratejileri hazırlamak, bu alanda kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum örgütleri ve özel sektör arasındaki koordinasyonu sağlamak ve uygulamayı etkin bir biçimde yönlendirmek,
- k) Mevzuatla Bakanlığa verilen diğer görev ve hizmetleri yapmak.

Kalkınma Bakanlığı, yukarıda sayılan görevleri 641 sayılı KHK çerçevesinde Yüksek Planlama Kurulu (YPK), Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu (PKKK), Bölgesel Gelişme Yüksek Kurulu ve Bölgesel Gelişme Komitesi ve Kalkınma Bakanlığı birimleri ile yürütmektedir. Ayrıca, 641 sayılı KHK'de belirtilen görevleri yapmak üzere Bakanlığa bağlı Kalkınma Araştırmaları Merkezi kurulmuştur.

YPK'nın 641 sayılı KHK ile tanımlanan görevleri şunlardır:

Ekonomik, sosyal ve kültürel hedefler ile politikaların belirlenmesine esas teşkil edecek hususlar Yüksek Planlama Kurulunda görüşülerek tespit edilir. Bu suretle tespit edilen esaslar Bakanlar Kurulunda öncelikle görüşülerek karara bağlanır.

- a) İktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı planlamada ve politika hedeflerin tayininde Bakanlar Kuruluna yardımcı olmak ve hazırlanacak kalkınma planları ile yıllık programları, Bakanlar Kuruluna sunulmadan önce, belirlenen amaçlara uygunluk ve yeterlik bakımından incelemek.
- b) Ülkenin yurtiçi ve yurtdışı ekonomik hayatıyla ilgili konularda yüksek düzeyde kararlar almak.
- c) Yatırım ve ihracatın teşvikine ilişkin esasları tespit etmek.
- ç) Toplu Konut İdaresi bütçesini onaylamak.
- d) Kanunlarla ve diğer mevzuatla yetki verilen konularda karar vermek.

PKKK'nın 641 sayılı KHK ile tanımlanan görevleri şunlardır:

- a) Ülkenin yurtiçi ve yurtdışı ekonomi, para, kredi ve maliye politikalarını tespit ederek uygulanmasında koordinasyon sağlamak ve bununla ilgili gerekli tedbirleri ve kararları almak.
- b) Bakanlar Kurulunun veya Yüksek Planlama Kurulunun incelenmesini istediği konularda görüş bildirmek.
- c) Destekleme politikalarının esaslarını belirleyerek destekleme fiyatları konusunda Bakanlar Kuruluna tavsiyelerde bulunmak.
- ç) Ödemeler dengesindeki gelişmeleri takip ederek gerekli tedbirleri almak, ithalattan alınacak teminat ve fonlar hakkında Bakanlar Kuruluna teklifte bulunmak.
- d) Bakanlar Kurulunca verilen diğer görevleri yapmak.
- e) Kurul Kararlarının uygulanmasını takip etmek

BGYK'nın 641 sayılı KHK ile tanımlanan görevleri şunlardır:

- a) Bölgesel gelişme alanında ulusal düzeyde genel politikaları ve öncelikleri tayin etmek, bu kapsamda bölgesel gelişme ulusal stratejisini onaylamak.
- b) Tarım, sanayi, turizm, ulaştırma, mekânsal gelişme, kırsal kalkınma, girişimcilik, yenilik, küçük ve orta ölçekli işletmeler gibi ana politika alanlarıyla bölgesel gelişme politikalarının bütünlüğünü ve koordinasyonunu sağlayacak üst düzey kararlar almak.
- c) Güneydoğu Anadolu Projesi, Doğu Anadolu Projesi, Doğu Karadeniz Projesi ve Konya Ovası Projesi gibi kalkınma projelerini, bölge planlarını, stratejileri ve eylem planlarını onaylamak.
- ç) Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi tarafından hazırlanacak her türlü plan, proje ve programları inceleyerek karara bağlamak.
- d) Kanunlar ve diğer mevzuatla yetki verilen konularda karar vermek.

BGK'nın 641 sayılı KHK ile tanımlanan görevleri şunlardır:

- a) Bölgesel gelişme alanında ulusal düzeyde politika önerileri geliştirmek.
- b) Bölgesel gelişmeyle ilgili konularda koordinasyonu ve işbirliğini geliştirmeye yönelik önerilerde bulunmak.
- c) Bölgesel gelişme ulusal stratejisi çalışmalarını yönlendirmek, stratejinin hazırlık sürecine katkıda bulunmak, onay öncesi son değerlendirmeyi yapmak.
- ç) Bölgesel gelişme ulusal stratejisinin ve bölge planlarının sektörel ve tematik politikalarla uyum ve tamamlayıcılığını güçlendirecek tedbirler geliştirmek.
- d) Ulusal politikaları bölgesel kalkınmaya etkileri açısından değerlendirmek.
- e) Ulusal ve bölgesel düzeyde, mekânsal gelişme stratejileriyle kalkınma politikaları arasında bütünlük sağlamaya yönelik çalışmaları yönlendirmek.

- f) Bölge planlarını, bölgesel programları ve bölgesel gelişme bakımından önemli olan program, proje ve destekleri inceleyerek görüş, değerlendirme ve önerilerde bulunmak.
- g) Kalkınma ajansları ve diğer ilgili kuruluşların bölgesel gelişmeye yönelik uygulamalarını genel olarak izlemek ve değerlendirmek, performans değerlendirmesinde dikkate alınacak esas ve kriterleri önermek.
- ğ) Kümelenme ve bölgesel yenilik gibi bölgesel nitelikli işletme politikalarının ulusal koordinasyonunu gerçekleştirmek, bu alanda hazırlanan strateji belgeleri hakkında görüş ve değerlendirmelerde bulunmak.

KAM'ın 641 sayılı KHK ile tanımlanan görevleri şunlardır:

- a) Hükümet programları ve kalkınma planlarında yer alan stratejik öncelikler doğrultusunda ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınma konuları ile ilgili her türlü araştırmayı yapmak veya yaptırmak.
- b) Ülkemizin kalkınma tecrübelerini, başta komşu ülkeler olmak üzere, işbirliği içinde olunan gelişmekte olan ülkelere aktarılmasına teknik destek vermek.
- c) Gelişmekte olan ülkelerin kalkınma çabalarına yardımcı olmak amacıyla bu ülkelere yönelik teknik yardım ve işbirliği faaliyetlerinin yürütülmesine teknik destek vermek.
- ç) Kamu kurum ve kuruluşlarında planlama, programlama, proje hazırlama ve yönetim konularında kapasite geliştirme amacıyla eğitimler vermek.
- d) Yurtiçinde ve yurtdışında kamu, özel ve sivil toplum kuruluşlarıyla ortak çalışma ve araştırmalar yapmak, eğitim programları uygulamak.
- e) Görev alanıyla ilgili konularda kamu kurum ve kuruluşlarının ihtiyaç duyacağı kılavuz ve el kitaplarını hazırlamak veya hazırlatmak.

KAM, bu görevlerini yürütürken, yerli ve yabancı üniversitelerin, kurumların ve düşünce kuruluşlarının temsilcileri ve uzmanlarıyla işbirliği yapabilir, yerli ve yabancı özel kişiler ile tüzel kişilere araştırma, etüt, analiz ve proje çalışmaları yaptırabilir.

Kalkınma Bakanlığı, 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında KHK hükümleri çerçevesinde, bu teşebbüslere ait uzun vadeli yatırım ve finansman programlarının hazırlanması sürecinde yer almaktadır.

Kalkınma Bakanlığı, ayrıca AB müktesebatına uyum sürecinde kritik görevler yürütmektedir. Bu görevler aşağıda sayılmaktadır:

- a) KEP hazırlamak,
- b) Başbakanlık, Dışişleri Bakanlığı ve AB Bakanlığı ile birlikte AB müzakere sürecini yönlendirmek,
- c) AB mali yardım programlamasında stratejik koordinatörlük görevini yerine getirmek.

Kalkınma Bakanlığı, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınma ile ilgili görevleri kapsamında, yukarıda sayılan kurulların yanı sıra, çeşitli üst kurulların sekretarya görevini de üstlenmiştir.

Bu kurullar aşağıda sayılmaktadır:

-Ekonomik ve Sosyal Konsey

4641 sayılı Ekonomik ve Sosyal Konseyin Kuruluşu, alışma Esas ve Yöntemleri Hakkında Kanunda Konseyin sekretarya hizmetlerinin Kalkınma Bakanlığı tarafından yerine getirileceği, Konsey toplantıları ile çalışma kurulları ve çalışma grupları toplantılarının Kalkınma Bakanlığı tarafından düzenleneceği ve Konseyin giderlerinin Kalkınma Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanacağı hükme bağlanmıştır.

-İslam Konferansı Teşkilatı Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi (İSEDAK)

-e-Dönüşüm Türkiye İcra Kurulu

-e-Dönüşüm Türkiye Projesi Dönüşüm Liderleri Kurulu

Kalkınma Bakanlığına zaman içinde yeni görev ve sorumluluklar veren bir dizi mevzuat kabul edilmiş olup bunlar aşağıda özetlenmektedir.

4641 sayılı Ekonomik ve Sosyal Konseyin Kuruluşu, alışma Esas ve Yöntemleri Hakkında Kanunda Konseyin sekretarya hizmetlerinin Kalkınma Bakanlığı tarafından yerine getirileceği, Konsey toplantıları ile çalışma kurulları ve çalışma grupları toplantılarının Kalkınma Bakanlığı tarafından düzenleneceği ve Konseyin giderlerinin Kalkınma Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanacağı hükme bağlanmıştır.

5018 sayılı KMYKK'da, kalkınma planları ve programlarda yer alan politika ve hedefler doğrultusunda kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılması düzenlenmekte olup, merkezî yönetim bütçesinin hazırlanma sürecinin, Kalkınma Bakanlığı tarafından hazırlanan OVP'nin kabulü ile başlayacağı belirtilmiştir. Ayrıca, SP hazırlamakla yükümlü olacak kamu idarelerinin ve stratejik planlama sürecine ilişkin takvimin tespitinde, SP'lerin Kalkınma Planı ve programlarla ilişkilendirilmesine yönelik usul ve esasların belirlenmesinde Kalkınma Bakanlığın yetkili olacağı hükmü getirilmiştir.

5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanunda, ajansların ulusal düzeyde koordinasyonundan Kalkınma Bakanlığının sorumlu olduğu belirtilmiştir. Ayrıca Kalkınma Bakanlığı, ajans genel sekreterlerinin görevlendirmelerinin ve çalışma programlarının onaylanması, uygulamanın denetimi ve bütçe tahsisi konularında yetkilendirilmiştir.

Bunlara ilaveten çok sayıda hukuki düzenleme ile Kalkınma Bakanlığına çeşitli kurullara katılım ve değişik konularda görüş bildirme görevleri verilmiştir.

Ek 3: Ürün ve Hizmetler

Hükümete Danışmanlık Hizmeti
-İktisadi, sosyal ve kültürel politika ve hedeflerin belirlenmesinde hükümete müşavirlik yapma -Sürdürülebilir kalkınmanın koordinasyonu -Danışmanlık, görüş verme ve değerlendirme raporları hazırlama -Kurumlar arası koordinasyon hizmetleri
Kalkınma Planı
-Amaç ve hedef geliştirme -Politika oluşturma -İzleme, değerlendirme -Özel İhtisas Komisyonu (ÖİK) Raporları
Orta Vadeli Program (OVP) / Yıllık Program
-Amaç ve hedef geliştirme -Politika oluşturma -İzleme, değerlendirme -Yıllık Program Kararnamesi -Yatırım ve Finansman Program Kararnamesi
Yatırım Programlaması
-Yatırım Genelgesi ve Yatırım Programı Hazırlama Rehberi -Yatırım Programı hazırlama -Proje izleme ve değerlendirme -Yatırım Programının uygulanmasına dair hizmetler
Sektörel Hizmetler / Bilgi Toplum Hizmetleri
-Sektörel ve tematik politika, strateji, eylem planı geliştirme -Araştırma altyapılarını destekleme -SODES -SUKAP -Kılavuz, izleme, koordinasyon ve sekretarya hizmetleri - Bilgi toplumu dönüşümün koordinasyonu ile ilgili hizmetler
Stratejik Planlama Hizmetleri
-Kamu kuruluşlarına yönelik stratejik yönetim sürecinin esgüdümü -Kamu kuruluşlarının stratejik planlarının değerlendirme -Merkezi uyumlaştırma faaliyetlerini yürütme
AB Müzakere Süreci ile İlgili Hizmetler
-Katılım Öncesi Ekonomik Programı hazırlama -Mali İşbirliği süreci hizmetleri -Stratejik Çerçeve Belgesi, Operasyonel Programlar -Müzakere süreci hizmetleri -Ortak İzleme Bilgi Sistemi (IMIS) -www.abfonlari.gov.tr İnternet Sitesi
Bölgesel Gelişme Alanındaki Hizmetler
-Bölgesel ve il bazında politika, strateji ve plan geliştirme -Teşvikler ve Kalkınmada Öncelikli Yöre Destekleri, Cazibe Merkezleri Programı -AB Bölgesel Hibe Programları Hizmetleri ve İzleme Sisteminin Koordinasyonu -Kalkınma Ajanslarının Koordinasyonu -Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi (KAYS) -İl Koordinasyon ve İzleme Sistemi (İKİS)
Dış Ekonomik İlişkiler Alanındaki Hizmetler
-İSEDAK, EİT, KEİ ve D-8 hizmetleri -İkili ekonomik ilişkiler ve teknik işbirliği hizmetleri -Bölgesel sınır ötesi işbirliği hizmetleri -Uluslararası Teknik İşbirliğine Yönelik Destek
Yüksek Planlama Kurulu, Para, Kredi ve Koordinasyon Kurulu, Ekonomik ve Sosyal Konyey, Bölgesel Gelişme Yüksek Kurulu, Bölgesel Gelişme Komitesi, Dönüşüm Liderler Kurulu, e- Dönüşüm Türkiye İcra Kurulu Sekretarya Hizmetleri
-Kurul gündemine ilişkin teknik çalışma yapma -Politika seçenekleri sunma
Bilgi Hizmetleri / Araştırma, Teknik Destek Hizmetleri
-Veri üretimi ve yayını -Kütüphane hizmetleri -Uzmanlık tezleri -Araştırma Çalışmaları -Periyodik Bilimsel Yayınlar -Stratejik Ülke Raporları
Genel Nitelikli Hizmetler
-Mevzuat hazırlama ve oluşumuna katkı -Çeşitli çalışmalara, toplantılara (komisyon, komite, kurul, vb.) katılım -Eğitim hizmetleri -Çeşitli kurullarda temsil ve çeşitli konularda görüş verme -Kongre, sempozyum organizasyon hizmetleri

Ek 4: Ürün / Hizmetler – Yararlanıcı Matrisi

Yararlanıcı	Ürün / Hizmetler											
	Hükümete Danışmanlık Hizmeti	Kalkınma Planı	Orta Vadeli Program / Yıllık Program	Yatırım Programlaması	Sektörel Hizmetler / Bilgi Toplumu Hizmetleri	Stratejik Planlama Hizmetleri	AB Müzakere Süreci ile ilgili hizmetler	Bölgesel Gelişme Alanındaki Hizmetler	Dış Ekonomik İlişkiler Alanındaki Hizmetler	YPK, PKKK, ESK, BGYK, BGK vs. Sekreteryaya Hizmetleri	Bilgi Hizmetleri / Araştırma, Teknik Destek Hizmetleri	Genel Nitelikli Hizmetler
Cumhurbaşkanlığı		✓	✓	✓				✓		✓	✓	
TBMM (İhtisas Komisyonları)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	
Bakanlar Kurulu	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Başbakanlık	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Başbakan Yrd.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Adalet Bakanlığı		✓	✓	✓	✓	✓				✓	✓	
Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı		✓	✓	✓	✓	✓				✓	✓	
Avrupa Birliği Bakanlığı		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	
Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı		✓	✓	✓	✓	✓				✓	✓	
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	
Dışişleri Bakanlığı		✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓	✓	
Ekonomi Bakanlığı		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı		✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓	✓	
Gençlik ve Spor Bakanlığı		✓	✓	✓	✓	✓				✓	✓	
Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	
Gümrük ve Ticaret Bakanlığı		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	
İçişleri Bakanlığı		✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓	✓	
Kültür ve Turizm Bakanlığı		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	
Maliye Bakanlığı		✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓	✓	
Milli Eğitim Bakanlığı		✓	✓	✓	✓	✓				✓	✓	
Milli Savunma Bakanlığı		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	
Orman ve Su İşleri Bakanlığı		✓	✓	✓	✓	✓				✓	✓	
Sağlık Bakanlığı		✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓	✓	
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bak.		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	
Hazine Müsteşarlığı		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	
Yüksek Planlama Kurulu	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓	✓	
Bölgesel Gelişme Yüksek Kurulu		✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓	✓	
İslam İşbirliği Teşkilatı ve kuruluşları		✓	✓	✓	✓			✓		✓	✓	

Valilikler ve Belediyeler		√	√	√	√	√	√	√			√	√
TÜİK		√	√	√	√	√	√	√			√	√
Diğer Yatırımcı Kamu Kuruluşları		√	√	√	√	√	√	√			√	√
Karayolları Gn. Md.		√	√	√	√	√	√				√	√
Devlet Su İşleri Gn. Md.		√	√	√	√	√	√				√	√
KİT'ler ve diğer kamu sermayeli kuruluşlar		√	√	√	√	√					√	√
Kalkınma Ajansları		√	√	√	√		√	√			√	√
Bölge Kalkınma İdareleri		√	√	√				√			√	√
Kalkınma Birlikleri ve Hizmet Birlikleri		√	√	√	√			√			√	√
Hibe Faydalanıcıları		√	√	√	√			√			√	√
T.C. Merkez Bankası		√	√	√					√		√	√
Siyasi Partiler	√	√	√	√	√						√	√
Sivil Toplum Kuruluşları, Meslek Örgütleri		√	√	√	√		√	√	√		√	√
TÜBİTAK		√	√	√	√	√	√	√			√	√
Üniversiteler		√	√	√	√	√	√	√			√	√
Akademisyenler		√	√	√	√	√	√	√			√	√
Avrupa Komisyonu		√	√	√	√		√				√	√
Uluslararası Kuruluşlar*		√	√	√	√		√	√	√		√	√
İnternet Kullanıcıları		√	√		√			√	√		√	√
Doğrudan Kalkınma Bakanlığından Hizmet Talep Eden Vatandaşlar		√	√								√	√
Kütüphaneler		√	√						√		√	√
Basın		√	√	√				√			√	√
Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı		√	√						√		√	

*Uluslararası kuruluşlar toplulaştırılmış olarak verilmiştir

Ek 5: Hedeflerden Sorumlu ve İşbirliği Yapacak Birimler

AMAÇ	HEDEF	YPKDGM	EMSAGM	İSKGM	SSKGM	BGYUGM	DEİGM	YPIDGM	KAM	YHGM	KSYDB	BTDB	SGDB	BHİM
A1	H1	İ	S	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ
	H2	S	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ
	H3	S	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ
	H4	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	S	İ	İ	İ
	H5	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	S	İ	İ
	H6			S	İ						İ			
A2	H1	İ	S	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ
	H2	S	İ	İ	İ									
	H3	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	S	İ	İ	İ	İ	İ
	H4			İ	S									
	H5	S	İ	İ	İ									
	H6	S	İ	İ										
	H7	S	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ
A3	H1			İ	İ	İ		S				İ		
	H2			İ	İ			S						
A4	H1	İ	İ	İ	İ	S	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ
	H2			İ	İ	S		İ	İ	İ				
	H3	İ		İ	İ	S			İ					
	H4			İ	İ	S								
	H5				İ	S								
	H6			İ	İ	S								
A5	H1	İ		İ	İ		S		İ	İ				
	H2	İ		İ			S							
	H3	İ	İ	İ	İ	İ	S		İ					
	H4	İ	İ	İ	İ	İ	S	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ
A6	H1	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	S	İ	İ	İ	İ
	H2	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	S	İ	İ	İ	İ
	H3	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	S	İ	İ	İ	İ
	H4	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	S	İ
	H5	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	S	İ	İ	İ	İ
	H6	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	İ	S

S: Sorumlu Birim

İ: İşbirliği Yapılacak Birim

Ek 6: İnsan Kaynakları

BİRİMLER	YÖNETİCİ	MÜŞAVİR	PLANLAMA UZMANI	PLANLAMA UZM. YRD.	DİĞER UZM. PER.	DESTEK PER.	BİRİM TOPLAMI
ÜST YÖNETİM	5						5
İÇ DENETİM	1				3	1	5
YPKDGM	6		22	21	1	7	57
EMSAGM	4		16	13		5	38
İSKGM	5		46	18	6	9	84
SSKGM	7		53	17	6	11	94
BGYUGM	6		40	22	13	7	88
YPİDGM	3		13	10	1	5	32
DEİGM	3		10	13	8	12	46
YHGM	6		5		13	198	222
KAM	1		3	4	1	4	13
BTDB			13	5	2	1	21
KSYDB	1		9	4	1	1	16
HM	1		1		2	1	5
SGDB	1		1		10	2	14
BHİM	1				2	8	11
KSDB	1				1	3	5
YURTDIŞI TEŞKİLATI							
ÖKM	1	37	2		5	17	62
TOPLAM	53	37	234	127	75	292	818

Not: Geçici personel sayısına yer verilmemiştir.

Ek 7: Bakanlık Organizasyon Şeması

